

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U SPLITU
ODJEL ZA SUĐENJE U
PREDMETIMA RATNIH ZLOČINA

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

DOCUMENTA D	05.01.2018 4/1 - 2018
	PRIMLJENO BROJ
	PRILOGA

Županijski sud u Splitu, u vijeću za ratne zločine sastavljenom od sudaca ovog suda Damira Romca, kao predsjednika vijeća, te Marie Majić i Bruna Kleina, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Ines Tomić, kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv okrivljenika Dragana Vasiljkovića, zbog kaznenih djela iz čl. 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 53/91, 39/92, 91/92, 31/93, 35/93, 108/95, 16/96 i 28/96) i dr., nakon javne rasprave održane 21. rujna 2017. g. u nazočnosti okrivljenika Dragana Vasiljkovića, njegovih branitelja Slađane Čanković, odvjetnice u Zagrebu i Tomislava Filakovića, odvjetnika u Osijeku te Županijske državne odvjetnice u Šibeniku Živane Beroš Dodig i zamjenice Županijske državne odvjetnice u Šibeniku Sande Pavlović Lučić, koje su rješenjem Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske u ovom predmetu upućene na rad u Županijsko državno odvjetništvo u Splitu, dana 26. rujna 2017. g. javno je objavio i

presudio je

OKRIVLJENIK: DRAGAN VASILJKOVIĆ,

kriv je

1. što je tijekom mjeseca lipnja i srpnja 1991. g. u Kninu, za vrijeme oružanog sukoba između regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske i naoružanih agresorskih srpskih paravojskih postrojbi protuustavne tvorevine nazvane „SAO Krajina“, kao zapovjednik Jedinice

za posebne namjene u sastavu paravojnih postrojbi „SAO Krajine“, koja je zajedno s komandom bila smještena na kninskoj tvrđavi, gdje je u jednoj prostoriji, bez ikakvih higijenskih uvjeta, bio improviziran zatvor, kojim su upravljali i osiguravali ga pripadnici njegove postrojbe, protivno odredbama čl. 3. st. 1. točke a) i c) i čl. 13. i čl. 14. Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. g., te odredbama čl. 3. st. 1. točke a) i c) i čl. 27. i čl. 32. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g. i odredbama čl. 4. st. 1. i 2. točke a) i e) Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) od 8. lipnja 1977. g., nakon što su u zatvor dovedeni zarobljeni pripadnici hrvatske policije Velibor Bračić, Nikica Plivelić, Zvonko Magdić, Ivan Krizmanić, Marko Mijić i Osman Vikić i uhićene civilne osobe Mile Luketić, Nikola Luketić i Tomislav Ceranja, za koje se sumnjalo da sudjeluju u organiziranju oružanog otpora, iako je vidio i znao da njemu potčinjeni pripadnici njegove postrojbe postupaju protupravno i da svakodnevno zlostavljaju zarobljenike i civile, na način da ih tuku šakama, nogama i kundacima pušaka po cijelom tijelu, repetiraju puške i guraju im puščane cijevi u usta, izvode ih, vezuju i psihički zlostavljaju, muče ih žeđu, na što je bio upozoren od zarobljenika, a u što se i osobno uvjerio, jer je na njima vidio ozljede te da se ne mogu kretati od bolova, nije poduzeo ništa da se takva nedopuštena postupanja spriječe i kazne, pristajući da njemu podređeni vojnici nastave s takvim postupanjem kao i na njihove posljedice, a k tome i osobno, jednom prilikom Osmana Vikića ošamario, a Velibora Bračića, dok su ga pripadnici njegove postrojbe pred njim tukli nogama po tijelu, uz riječi „vidjet ćete kako se to radi“, snažno zamahnuvši u vis nogom na kojoj je bila vojnička čizma, pogodio Bračića u glavu, kojeg je od zadobivenih ozljeda oblila krv,

dakle, kršeći pravila međunarodnoga prava za vrijeme oružanoga sukoba, iako je bio dužan, propustio spriječiti da se ratni zarobljenici i civili muče i da se prema njima nečovječno postupa i da im se nanose velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta te kršeći pravila međunarodnoga prava za vrijeme oružanog sukoba prema ratnim zarobljenicima nečovječno postupao i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnoga integriteta,

2. što je dana 26. srpnja 1991. g. u Glini, tijekom oružanog sukoba između regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske s jedne strane i naoružanih agresorskih pripadnika srpskih paravojnih postrojbi protuustavne tvorevine nazvane „SAO Krajina“ kao i JNA, s druge strane, kao zapovjednik Jedinice za posebne namjene u sastavu paravojnih postrojbi „SAO Krajina“, nakon što je u dogovoru sa za sada neidentificiranim oficijom iz tenkovske jedinice u okviru oklopnog bataljona JNA iz Pančeva, izradio plan napada na Policijsku postaju u Glini, te prigradsko naselje Jukinac i selo Gornji Viduševac, s ciljem njihovog zauzimanja, za vrijeme združenog napada srpskih paravojnih postrojbi i pripadnika JNA koji je počeo oko 10,00 sati, osobno imajući ovlasti za izdavanje zapovijedi pripadnicima srpskih paravojnih postrojbi, pa sukladno planu i dogovorno, protivno odredbama čl. 3. st. 1. točka a), čl. 27., čl. 33. i čl. 53. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g. i odredbama čl. 4. st. 1. i 2. točka a), čl. 13. i čl. 16. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) od 8. lipnja 1977. g., iako su znali da se u Jukincu već 11 dana, radi osiguranja nezaštićenih hrvatskih civila, nalazi najmanje 30 policajaca naoružanih s lakim osobnim naoružanjem, u pet napuštenih kuća bliže ulazu u Glinu, odakle su ih cijelo vrijeme osmatrali, zapovjedili potčinjenim im postrojbama da bez izbora cilja granatiraju iz tenkova, iz minobacača, oklopnih vozila, pucaju iz ručnih bacača, snajpera i drugog oružja po civilima, civilnim kućama i gospodarskim zgradama u Jukincu, znajući da se u njima nalaze civili mještani pretežito hrvatske nacionalnosti s obiteljima, a sve u cilju zastrašivanja hrvatskog stanovništva i uništenja njihove imovine, kako bi ih se natjeralo na bijeg, pa su tako pripadnici

ovih postrojbi gotovo cijeli dan iz svog raspoloživog oružja tukli po kućama u Jukincu, te su pucajući ubili mještanina Nikolu Regića koji je prelazio ulicu, a iz vatrenog oružja ubili njemačkog novinara Egona Scotlanda koji se nalazio u vozilu sa vidljivim oznakama da se u njemu nalaze novinari i kretao u pravcu ulaza u Glinu, te u tijeku dana zapovjedili da topom s tenka gađaju crkvu i školu u Gornjem Viduševcu, pri čemu su osnovna škola i crkva sv. Franje Ksaverskog, koja ima status spomenika kulture, i obližnje kuće Josipa Jambrešića i Ivana Kaurića oštećene, dok je u Jukincu oštećeno ili uništeno najmanje 24 kuće i gospodarskih objekata vlasnika Marka Klobučara, Antuna Gregurića, Ivica Prajdića, Josipa Gregurića, Miška Miletića, Vjekoslava Hoića i Danijele Mičija, Petra Majstorovića, Juraja Šešerina, Željka i Ivana Penića, Vlade Vreće, Vladimira Šešerina, Stjepana Štajduhara, Mirka Sučeca, Stjepana Miletića, Kate Miletić, Dubravke Paić, Nikole Milekovića, Marka Rožankovića, Janka Lisca, Josipa Nagliča, Branka Divjaka, Đure Bukovca, Antuna Šešerina i Mihajla Zibara, a od eksplozije granate teško ranjen mještanin Vjekoslav Hoić, tako da je stanovništvo Jukinca, tijekom noći i jutra 26/27. srpnja 1991. g., bilo prisiljeno pobjeći i napustiti svoje domove, dok su zbog granatiranja Viduševca i stanovnici tog kraja počeli napuštati svoje domove,

dakle, kršeći pravila međunarodnoga prava za vrijeme oružanoga sukoba naredio da se izvrši napad na civilno stanovništvo i naselje, kojega je posljedica smrt i teška tjelesna ozljeda ljudi, napad bez izbora cilja kojim se pogađa civilno stanovništvo i protuzakonito i samovoljno uništava u velikim razmjerima imovina što nije opravdano vojnim potrebama, te da se izvrši napad na objekte posebno zaštićene međunarodnim pravom,

čime je počinio četiri kaznena djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava i to radnjom opisanom pod točkom 1. kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika – djelo označeno i kažnjivo po čl. 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 53/91, 39/92, 91/92, 31/93, 35/93, 108/95, 16/96 i 28/96 - u daljnjem tekstu: OKZRH) u svezi s čl. 28. st. 2. OKZRH, kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika - djelo označeno i kažnjivo po čl. 122. OKZRH i kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva – djelo označeno i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH u svezi s čl. 28. st. 2. OKZRH, a radnjom opisanom pod točkom 2. kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva - djelo označeno i kažnjivo po čl. 120. st. 1. i 2. OKZRH, sve uz primjenu članka 43. OKZRH.

Stoga se okrivljeniku Draganu Vasiljkoviću, za svako djelo za koje je proglašen krivim, prethodno utvrđuju kazne zatvora kako slijedi:

- za dva kaznena djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz točke 1. presude i za jedno kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz točke 1. presude, za svako to kazneno djelo, temeljem čl. 122. OKZRH, čl. 122. u svezi s čl. 28. st. 2. OKZRH i čl. 120. st. 1. OKZRH u svezi s čl. 28. st. 2. OKZRH, kazne zatvora u trajanju od po 5 (pet) godina,

- za kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz točke 2. presude, temeljem čl. 120. st. 1. i 2. OKZRH, kazna zatvora u trajanju od 8 (osam) godina.

Slijedom iznesenog, a temeljem čl. 122. OKZRH i dr., uz primjenu čl. 43. st. 1. i 2. točka 2. OKZRH, okrivljenik Dragan Vasiljković se

o s u đ u j e

na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina.

Temeljem čl. 45. st 1. OKZRH u izrečenu jedinstvenu kaznu zatvora okrivljeniku Draganu Vasiljkoviću se uračunava vrijeme provedeno u ekstradicijskom pritvoru od 20. siječnja 2006. g. do 4. rujna 2009. g. i od 12. svibnja 2010. g. do 8. srpnja 2015. g., kao i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 9. srpnja 2015. g. pa nadalje.

Temeljem čl. 148. st. 1. u svezi s čl. 145. st. 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17 - u daljnjem tekstu: ZKP/08) okrivljenik Dragan Vasiljković je dužan naknaditi troškove kaznenog postupka i platiti, na ime troškova za svjedoke, iznos od 26.965,77 kuna, na ime troškova za tumače, iznos od 5.307,50 kuna, na ime troškova sudskog vještaka, iznos od 3.528,00 kuna, na ime troškova odvjetnika po službenoj dužnosti, iznos od 5.700,00 kuna, kao i paušalni iznos od 10.000,00 kuna.

II.

OKRIVLJENIK: DRAGAN VASILJKOVIĆ (o.u.s.)

Temeljem čl. 453. točka 3. ZKP/08

OSLOBAĐA SE OPTUŽBE

3. da bi neutvrđenog dana 24. ili 25. veljače 1993. g. u Bruškoj kod Benkovca, tijekom oružanog sukoba između regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske i naoružanih agresorskih srpskih paravojskih postrojbi protuustavne tvorevine nazvane „Republika Srpska Krajina“, protivno odredbama čl. 3. st. 1. točke 1. a) i c) i čl. 13. i 14. Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. g., kao zapovjednik Jedinice za specijalne namjene i Nastavnog Centra za obuku pripadnika specijalnih jedinica „Alfa“ SVK, kada su pripadnici njegove jedinice u Centar doveli dva zarobljena hrvatska vojnika, za sada neutvrđenog identiteta, koje je njegov vozač izvukao iz vozila, te ih odmah započeli tući, zapovjedio potčinjenim pripadnicima postrojbe da ih tuku, a potom da ih likvidiraju, tako da su ih ovi uveli u prostorije škole gdje su ih tukli, a potom ih iz vatrenog oružja ubili,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava, naredio da se ratni zarobljenici ubijaju,

pa da bi time počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika - djelo označeno i kažnjivo po čl. 122. OKZRH.

Temeljem čl. 149. st. 1. ZKP/08 troškovi kaznenog postupka u ovom dijelu padaju na teret proračunskih sredstava.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Splitu (u daljnjem tekstu: ŽDO Split) podnijelo je ovom sudu optužnicu broj K-DO-148/10 od 31. prosinca 2015. g. protiv okrivljenika Dragana Vasiljkovića, zbog pet kaznenih djela i to pod točkom I. optužnice zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH u svezi s čl. 28. OKZRH, kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH i kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH u svezi s čl. 28. OKZRH, pod točkom II. optužnice zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH i pod točkom III. optužnice zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. i 2. OKZRH, sve uz primjenu čl. 43. OKZRH.

Pisanim podneskom od 14. ožujka 2016. g. (list 496/VII spisa) ŽDO Split je djelomično izmijenio činjenični opis optužnice, u odnosu na kazneno djelo pod točkom III. optužnice, dok je u svemu ostalom optužnica ostala neizmijenjena.

Zamjenice ŽDO Split su na raspravi dana 21. rujna 2017. g., u odnosu na kaznena djela opisana pod točkama I. i III. optužnice, u manjem dijelu korigirale činjenični opis, dok je, u skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem, vijeće i samo korigiralo činjenični opis kaznenih djela opisanih pod točkama I. i III. optužnice, na način kako je opisano u izreci presude, o čemu će biti riječi kasnije.

Na poseban upit da iznese svoje očitovanje o optužbi, odnosno prema kaznenim djelima koja mu se stavljaju na teret, okrivljenik Dragan Vasiljković je izjavio da se ne smatra krivim za predmetna kaznena djela.

Iznoseći svoju obranu u istrazi okrivljenik Dragan Vasiljković je 10. srpnja 2015. g. pred ŽDO Split naveo kako se, za kaznena djela za koja ga se tereti, radi o izmišljotinama s političkim ciljem i da se te stvari nisu dogodile te nije htio više ništa kazati u svoju obranu, niti odgovarati na pitanja.

Iznoseći obranu na raspravi dana 21. rujna 2017. g. (listovi 1162-1163/VII spisa) okrivljenik Dragan Vasiljković je naveo kako nije počinio kaznena djela koja mu se stavljaju na teret, da u potpunosti ostaje kod svoje obrane koju je dao u istrazi 10. srpnja 2015. g. u kojoj je kazao da se ovdje radi o izmišljotinama s političkim ciljem i da se te stvari uopće nisu dogodile. Kazao je kako će iznijeti svoju obranu, ali da ne želi odgovarati na pitanja vijeća, niti optužbe.

Okrivljenik je kazao kako nema nikakve veze s ratnim zločinima koji se opisuju u optužnici, da nikada nije imao veze sa zatvorom na kninskoj tvrđavi, niti da je imao ikakav kontakt sa zarobljenicima u tom zatvoru, a priče zatvorenika, koje su iznosili u ovom postupku, da nisu istinite. Naveo je kako u to vrijeme nije bilo rata, niti oružanog sukoba, pa da mu nije jasno kako je uopće moguće bilo napraviti, u tom slučaju, ratni zločin. Okrivljenik je istakao kako nije imao nikakvu komandu nad tim zatvorom, a samo da je jedne prigode dao prijedlog da se taj zatvor izmjesti, ali da to ne pokazuje da je ikome bio nadređen, pa tako ni čuvarima zatvora, a kao primjer je naveo i to da je u Zatvoru u Splitu predlagao određene izmjene, što ne znači da je nadređen čuvarima Zatvora u Splitu. Kazao je i to da je on bio jedini vojni instruktor na tom području, a za zatvor da su bili nadređeni policajci.

Što se tiče točke II. optužnice, okrivljenik je naveo da nju ne treba previše komentirati, da je ključni svjedok ovog dijela optužbe iznio niz budalaština i da on nikada nije vidio tu osobu. Izjavio je kako je taj svjedok nekoliko puta mijenjao svoj iskaz, a čak na kraju ispitivanja na raspravi da je postavio pitanje da tko je on.

U odnosu na točku III. optužnice okrivljenik je napomenuo kako pregledana snimka na raspravi ukazuje da je crkva u Viduševcu srušena tek 30. 9. 1991. g., a ne dok je on bio na tom području, jer da je on to područje napustio 27. 7. 1991. g. u 14,00 sati. Naveo je kako u dokumentima spisa nema nikakvih dokaza da su se toga dana, koji se spominje u optužnici, obavljala razaranja velikih razmjera, da on nije komandovao s jedinicom JNA, već dapače da je u postupku utvrđeno da ga iz JNA nisu voljeli. Napomenuo je kako nije niti imao naoružanje kojim bi se moglo vršiti razaranja te da je on u prvom redu, poštivao disciplinu i učio na disciplini, da je o tome vodio računa, a da u disciplinu svakako ne spada maltretiranje i mučenje zatvorenika. Na kraju je kazao kako navedene zločine, koji se spominju u optužnici, niti je počinio, a niti su se oni dogodili.

U dokaznom postupku ispitani su kao svjedoci žrtve Ivan Krizmanić (listovi 628-630/VII spisa), Zvonko Magdić (listovi 630-631/VII spisa), Nikica Plivelić (listovi 632-633/VII spisa), Velibor Bračić (listovi 634-637/VII spisa), Osman Vikić (listovi 661-663/VII spisa), Josip Gregurić (listovi 709-710/VII spisa), Lela Regić (listovi 710-711/VII spisa), Zoran Regić (list 711/VII spisa), Željko Penić (list 712/VII spisa), Marko Mijić (listovi 734-735/VII spisa), Tomislav Ceranja (listovi 736-737/VII spisa), Ivan Naglić (listovi 737-738/VII spisa), Branko Divjak (list 738/VII spisa), Blaženko Prajdić (listovi 743-745/VII spisa), Ivica Prajdić (listovi 745-746/VII spisa), Christiane Schlötzer (listovi 751-752/VII spisa), Nena Klobučar (listovi 757-758/VII spisa), Marjan Babić (listovi 758-759/VII spisa) i Mihajlo Zibar (listovi 811-812/VII spisa), kao i svjedoci Ivan Lipak (listovi 638-639/VII spisa), Ivan Prajdić (listovi 639-640/VII spisa), Ivan Šantek (640-641/VII spisa), Elvis Anić (listovi 641-642/VII spisa), Adam Mraković (listovi 663-664/VII spisa), Darko Kruljac (listovi 667-668/VII spisa), Ivica Tanjić (list 668/VII spisa), Robert Hajtić (listovi 668-669/VII spisa), Mirko Mihalić (listovi 670-671/VII spisa), Branimir Jurinec (listovi 671-672/VII spisa), Slavko Kaurić (listovi 681-682/VII spisa), Zlatko Koprivnjak (list 683/VII spisa), Damir Lauš (list 683/VII spisa), Tomislav Javor (list 684/VII spisa), Mijo Topalušić (listovi 684-685/VII spisa), Vinko Pavlović (listovi 686-687/VII spisa), Tomo Perković (listovi 687-688/VII spisa), Marijan Trstenjak (list 688/VII spisa), Darko Kaurić (listovi 707-708/VII spisa), Tomislav Gregurić (listovi 708-709/VII spisa), Senad Pašić (listovi 753-754/VII spisa), Juraj Jerneić (listovi 759-760/VII spisa), Jandro Goršeta (listovi 760-761/VII spisa), Pero Dragišić (listovi 809-811/VII spisa) i Ivan Škrilin (list 812/VII spisa).

Temeljem čl. 431. st. 1. točka 2. ZKP/08 pročitani su zapisnici o ispitivanju svjedoka Ive Poše od 24. ožujka 2006. g. (list 1168 spisa), Mirka Vujakovića od 3. svibnja 2006. g. (listovi 1198-1199 spisa), Antona Gregurića od 24. ožujka 2006. g. (list 1164 spisa), Danijele Mičija od 24. ožujka 2006. g. (list 1154 spisa), Miška Miletića od 24. ožujka 2006. g. (list 1162 spisa) i Petra Majstorovića od 24. ožujka 2006. g. (list 1167 spisa), budući je nepobitno utvrđeno da su te osobe umrle, što proizlazi iz dostavnica, ali i iz izvadaka iz matice umrlih Matičnog ureda Glina za Ivu Pošu (list 658/VII spisa), Mirka Vujakovića (list 656/VII spisa), Antona Gregurića (list 706/VII spisa), Danijelu Mičija (list 729/VII spisa), Miška Miletića (list 730/VII spisa) i Petra Majstorovića (list 731/VII spisa).

Temeljem čl. 431. st. 1. točka 2. ZKP/08 pročitana je i iskaz svjedoka Petera Wüsta od 24. rujna 2014. g. koji je preveden na hrvatski jezik od strane stalnog sudskog tumača za

njemački jezik Milke Kovačić (listovi 56-58/VII spisa). Naime, dolazak ovog svjedoka pred sud je bio nemoguć ili znatno otežan iz razloga što je ovaj svjedok, koji je njemački državljanin i živi u Njemačkoj, izričito izjavio kako ne želi više svjedočiti u ovom slučaju i da ga se više ne poziva, što je razvidno iz dopisa na engleskom jeziku (list 774/VII spisa), koji je preveden na hrvatski jezik od strane stalnog sudskog tumača za engleski jezik Maje Radojković (listovi 775-778/VII spisa). Kod ovakvog stanja stvari, kada osoba koja je kao svjedok pozvana na sud izričito izjavi da ga se više ne poziva i da više ne želi svjedočiti, a uz to je ta osoba strani državljanin i živi u stranoj državi, onda je očito da je dolazak ovog svjedoka pred sud bio nemoguć ili barem znatno otežan, a ovo vijeće nema instrumenata da svjedoka, koji je strani državljanin, prisili na svjedočenje ili dolazak na sud, pa je odlučeno da se iskaz tog svjedoka pročita, temeljem čl. 431. st. 1. točka 2. ZKP/08.

U dokazne svrhe, suglasnošću stranaka, pročitani su zapisnici o ispitivanju svjedoka Vjekoslava Hoića od 24. ožujka 2006. g. (list 1153 spisa), Ivana Klobučara od 24. ožujka 2006. g. (list 1163 spisa), Stjepana Antolovića od 24. ožujka 2006. g. (list 1158 spisa) i Milke Šešerin od 20. studenoga 2015. g. (listovi 380-381/VII spisa).

U dokazne svrhe, a suglasnošću stranaka, pregledani su i pročitani slijedeći dokazi: zapisnik sa sastanka od 14. lipnja 1991. g. (listovi 8-9 spisa), dokument naslovljen „Službi državne bezbednosti“ (listovi 10-12 spisa), dokument naslova „Zatvor“ (list 13 spisa), preslika dokumentacije koja je pronađena u Zatvoru u Kninu (listovi 34-61 spisa), dokument naslovljen „Sekretaru SUP-a“ od 27. 5. 1991. g. (listovi 75-76 spisa), dokument 107. NC „Alfa“ (list 86 spisa), izvještaj Nastavnog centra „Alfa“ (listovi 88-89 spisa), dokument: Nastavni centar „Alfa“, spisak ljudi izviđačkog voda (list 90 spisa), dokument: platni spisak pripadnika spec. izviđačkog voda (list 91 spisa), dokument: popis pripadnika kampa „Alfa“ (listovi 100-109 spisa), popis instruktora i polaznika 107. NC „Alfa“ (listovi 174-199 spisa), dokument: Naredba Centra za obuku Golubić od 16. 6. 1991. g. (list 316 spisa), izjava Milenka Sučevića od 7. 5. 1992. g. (list 315 spisa), dokument: „Alfa“, Nastavni centar - Izvještaj od 27. 2. 1993. g. (list 401/VII spisa), dokument „Alfa“ Nastavni centar - Izvještaj od 21. 3. 1993. g. (list 402/VII spisa), dokument „Alfa“ Centar za obuku - Izvještaj od 11. 3. 1993. g. (list 403/VII spisa), dokument „Alfa“ Centar za obuku - Izvještaj od 7. 2. 1993. g. (list 404/VII spisa), dokument „Alfa“ Centar za obuku - Izvještaj br. 03-93 (list 405/VII spisa), dokument „Alfa“ Centar za obuku - Izvještaj od 9. 2. 1993. g. (list 406/VII spisa), dokument „Alfa“ Centar za obuku - Izvještaj (list 407/VII spisa), dokument „Alfa“ Nastavni centar SV RSK od 13. 2. 1993. g. (list 408/VII spisa), dokument „Alfa“ Nastavni centar SV RSK od 15. 2. 1993. g. (list 409/VII spisa), dokument „Alfa“ Nastavni centar SV RSK od 7. 3. 1993. g. (list 382 spisa), dokument: Uputnik za instruktore za Gorana Komazeca (list 384 spisa), izvještaj Gorana Komazeca od 25. 2. 1993. g. (list 385 spisa), izvještaji Nikole Simića od 16. 2. 1993. g. (list 388 spisa) i Steve Vukše od 24. 3. 1993. g. (list 390 spisa), dokument: Republika Srpska, Komanda 7. korpusa - Redovni borbeni izvještaj od 14. 2. 1993. g. (list 118/VII spisa), dokument: Republika Srpska Krajina, Komanda 7. korpusa - Redovni borbeni izvještaj od 1. 3. 1993. g. (list 136/VII spisa), dokument: Komanda 7. korpusa - Informacija potčinjenim jedinicama od 2. 3. 1993. g. (listovi 137-139/VII spisa), dokument: Republika Srpska Krajina, Komanda 33. pbr. - Informacija potčinjenim jedinicama od 5. 3. 1993. g. (list 610 spisa), dokument: Komanda OG-1 - Odluka za dalja dejstva od 13. 2. 1993. g. (listovi 119-120/VII spisa), dokument: Komanda 7. korpusa - Dnevni izvještaj od 19. 2. 1993. g. (list 121/VII spisa), dokument: Komanda OG-1 - Odluka za dalja dejstva od 20. 2. 1993. g. (listovi 122-125/VII spisa), dokument: Republika Srpska Krajina, Komanda 7. korpusa - Redovni borbeni izvještaj od 24. 2. 1993. g. (list 126/VII spisa), dokumenti: Komanda 7. korpusa - Dnevni izvještaj od 25. 2. 1993. g. i od 1. 3. 1993. g. (listovi

127/VII i 136/VII spisa), dokument: Komanda 4. lbr. - Izvještaj o napuštanju kampa „Alfa“ od 25. 2. 1993. g. (list 128/VII spisa), dokument: Republika Srpska Krajina, Ministarstvo odbrane - Izvještaj o mobilizaciji (listovi 129-135/VII spisa), spis Županijskog suda u Zadru br. Kir-379/98, a posebno prijedlog za ekshumaciju (list 660 spisa), zahtjev Policijske uprave šibensko-kninske broj: 511-13-04-022-868/98 od 30. srpnja 1998. g. (listovi 661-663 spisa), preslika dnevnika (list 668 spisa), zapisnik o ekshumaciji (listovi 678-680 spisa), iskaz Jovana Bogunovića od 7. rujna 1998. g. (listovi 674-675 spisa), zapisnik o očevidu Policijske uprave šibensko-kninske obavljen 1. rujna 2015. g. (listovi 289-291/VII spisa), izvješće o kriminalističko-tehničkoj pretrazi mjesta događaja Policijske uprave šibensko-kninske od 1. rujna 2015. g. (listovi 292-294/VII spisa), video-snimka očevida (listovi 295/VII spisa), fotografski elaborat Policijske uprave šibensko-kninske od 11. rujna 2015. g. sa situacijskim planom (list 296/VII spisa), dopis Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata od 2. srpnja 2015. g. kojim se dostavlja dokumentacija i potvrđuje da su u posjedu 10 dokumenata u izvorniku (list 116/VII spisa), dokument koji nosi naziv: Događaj u kampu „Alfa“ 1. jurišna brigada (listovi 140-141/VII spisa), izvještaj iz Gline kapetana Dragana od 19. 7. 1991. g. (list 412 spisa), dnevni izvještaj Štaba TO SAO Krajine od 21. 7. 1991. g. (list 393 a/VII spisa), izvještaj Ratnog štaba Općine Dvor, Šamarica od 23. 7. 1991. g. (list 765 spisa), zapisnik sa sastanka komandanata bataljona Ratnog štaba Općine Dvor od 24. 7. 1991. g. (listovi 491-495 spisa), izvještaj zapovjednika ratnog štaba Dvor od 26. 7. 1991. g. Bogdana Vajagića Izvršnom vijeću SO Dvor o akciji provedenoj 26. 7. 1991. g. (listovi 409-411 spisa), izvještaj Ratnom štabu za izvršenje zadataka „Žaoka“ (list 413 spisa), izvještaj Živojina Ivanovića pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine (listovi 345-346 spisa), izvještaj Saše Medakovića pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 26. 7. 1991. g. (list 348 spisa), izvještaj Nikole Simića pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine u vezi Gline od 26. 7. 1991. g. (listovi 351-352 spisa), izvještaj Nikole Pupovca pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 26. 7. 1991. g. (list 347 spisa), izvještaj Damira Vladića pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine za 26. 7. 1991. g. (listovi 349-350 spisa), izvještaj Steve Vukše pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 26. 7. 1991. g. (list 353 spisa), izvještaj Dragana Oluića pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 26. 7. 1991. g. (list 354 spisa), izvještaj Borjana Vučkovića pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 26. 7. 1991. g. (list 355 spisa), izvještaj Nevena Lake pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 26. 7. 1991. g. (list 360 spisa), izvještaj Rade Božića pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine (listovi 362-363 spisa), izvještaj Bože Novakovića pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 26. 7. 1991. g. (list 364 spisa), izvještaj Živka Šljivara pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 26. 7. 1991. g. (list 361 spisa), izvještaj Miše Popovića pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 26. 7. 1991. g. (listovi 367-368 spisa), izvještaj o ranjavanju Milana Andića pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine za 26. 7. 1991. g. (listovi 369-370 spisa), izvještaj Gorana Komazeca pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 26. 7. 1991. g. (listovi 365-366 spisa), izvještaj Štaba TO SAO Krajine od 28. 7. 1991. g. (list 117/VII spisa), izvještaj Zorana Hercega pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 31. 7. 1991. g. (listovi 356-357 spisa), izvještaj načelnika ratnog štaba Nikole Boljanića Izvršnom vijeću SO Dvor od 28. 7. 1991. g. (listovi 416-417 spisa), izvještaj potpukovnika Novice Simića o napadu snaga TO SAO Krajine na Zmlaće i Strugu (listovi 778-782 spisa), životopis - molba Nevena Lake (list 312 spisa), odluka o proglašenju ratnog stanja Ratnog predsjedništva SO Glina od 1. 7. 1991. g. (list 311 spisa), dokument: SDB SAOK od 11. 6. 1991. g. - Presek aktualnih informacija (listovi 317-318 spisa), rukom pisan zapisnik o izlaganju Milana Martića na sastanku 24. 7. 1991. g. (listovi 470-475 spisa), izvještaji Dušana Pralice od 22. 7. 1991. g., 23. 7. 1991. g., 25. 7. 1991. g. i 1. 8. 1991. g. (listovi 761-764, 771 i 783 spisa), rješenje o imenovanju operativnog štaba Centra

za obuku specijalnih jedinica (listovi 502-504 spisa), zaključak o davanju suglasnosti da se za komandanta Ratnog štaba narodne zaštite Banije i Korduna imenuje Dušan Jović (list 759 spisa), rješenje o imenovanju u Ratni štab narodne zaštite Banije i Korduna (list 760 spisa), rješenja o imenovanju te o izmjeni i dopuni rješenja o imenovanju Ratnog štaba narodne zaštite općine Dvor (listovi 214-215/VII spisa), odluka o mobilizaciji štaba i jedinica TO općine Glina od 1. 7. 1991. g. (list 712 spisa), popisi pripadnika paravojsnih postrojbi (listovi 510-561 spisa), izvještaj Frenkija (Franka Simatovića) od 28. 7. 1991. g. (list 393/VII spisa), pregled stanja u Centru za obuku „Šamarica“ (list 481 spisa), izvještaji od 23. 7. 1991. g. i 24. 7. 1991. g. (listovi 496-498 spisa), izvještaj Sime Miletića (list 319 spisa), provjera za Mirka Đermanovića (listovi 332-333 spisa), informacija o zadacima jedinica specijalne namjene u Glini (list 334 spisa), zapisnik o obdukciji Egonu Scotlanda od 27. srpnja 1992. g. (listovi 1213-1214 spisa), prijava i zapisnik Bolnice u Sisku od 26. srpnja 1991. g. (listovi 841-846 i 1215 spisa), zapisnik o vještačenju Centra za kriminalistička vještačenja MUP-a Republike Hrvatske od 2. kolovoza 1991. g. (listovi 1216-1217 spisa), izvještaj Zemaljskog krim. ureda Hamburg sa fotoelaboratom (listovi 256-270/VII spisa), potvrda o smrti Nikole Regića (list 839 spisa), medicinska dokumentacija za Vjekoslava Hoića (listovi 854-866 spisa), dokumentacija za oštećene kuće vlasnika Marka Klobučara, Antuna Gregurića, Josipe Kirin, Ive Prajdića, Josipa Prajdića, Stjepana (Steve) Gregurića, Josipa Gregurića, Miška Miletića, Vjekoslava Hoića, Danijele Mičija, Ivana Klobučara, Damira Prajdića, Petra Majstorovića, Juraja Šešerina, Željka i Ive Penića, Ivana Kaurića, Vlade Vreća, Vladimira Šešerina, Stjepana Štajduhara, Mirka Sučeca, Stjepana Miletića, Kate Miletić, Dubravke Paić, Nikole Milekovića, Marka Rožankovića, Janka Lisca, Josipa Nagliča, Branka Divjaka, Đure Bukovca, Antuna Šešerina, Blaženka Prajdića, te crkvu sv. Franje Ksaverskog i osnovnu školu (listovi 892-1081, 1090-1096, 1102-1103, 1106-1121 i Prilog B 299-1/VII do 299-15/VII spisa), preslik knjige „Terra Combusta“ Stjepana Kožula (listovi 885-891 spisa), fotografije oštećenja crkve - prilog iskazu svjedoka Juraja Jerneića (list 303/VII spisa), rješenje Konzervatorskog zavoda Zagreb (listovi 1104-1105 spisa), odluka o određivanju imena ulicama i trgovima u gradu Glini i Odluka o dopunama iste odluke (listovi 1122-1124 spisa), preslik novinskih članaka „Srpski Rambo“ i „Operacija Žaoka“ objavljenih u listu „Osmica“ broj 591 od 6. kolovoza 1991. g. (listovi 375-379 spisa), preslik novinskog članka „Banija u krvi i dimu“ objavljenog u listu „Slobodni tjednik“ broj 71 (list 840 spisa), preslik novinskih članaka „Četnički metak za evropskog novinara“ i „Glava u psećoj kućici“ objavljenih u „Večernjem listu“ od 4. kolovoza 1991. g. (list 851 spisa), preslik novinskog članka „Svijet šokiran zločinima“ objavljenog u „Večernjem listu“ od 30. srpnja 1991. g. (list 1101 spisa), preslik novinskih članaka „Četničko armijski pokolj“ i „Egonu nije bilo spasa“ objavljenih u „Večernjem listu“ od 28. srpnja 1991. g. (listovi 850, 851 i 1100 spisa), preslik novinskih članaka „Banija u krvi i dimu“ i „Umirao mi je na rukama“ koje je priložio svjedok Senad Pašić (list 279/VII spisa), preslik novinskog članka „Banija u crnim maramama“ objavljenog u listu „Borba“ 29. srpnja 1991. g. (list 413/VII spisa), preslik novinskog članka „Rat za zapadne granice“ objavljenog u listu „Borba“ 25. srpnja 1991. g. (list 412/VII spisa), preslik novinskog članka „Knindže s Lazarovom krunom“ objavljenog u listu „Borba“ 8. srpnja 1991. g. (list 411/VII spisa), preslik novinskog članka „Stigao i kapetan Dragan“ objavljenog u listu „Dnevnik“ 24. srpnja 1991. g. (list 414/VII spisa), izvornik novinskog članka „Kapetan Dragan - Isplanirao sam akciju presijecanja Hrvatske na dva dijela“ objavljenog u „Jutarnjem listu“ 2. listopada 2005. g. (list 415/VII spisa), zemljopisne karte Gline, Jukinca i Viduševca s ucrtanim lokacijama (Prilog B 299-18/VII spisa), popis vlasnika kuća u Jukincu sa novim i starim adresama kuća (listovi 394-395/VII spisa), fotodokumentacija očevida od 15. veljače 2006. g. (list 395 a/VII spisa) te izvješće policije - provjera za Milana Andića (list 391/VII spisa).

U dokazne svrhe, uz pomoć stručne osobe - sudskog informatičara Jerka Jurića, preslušani su i pregledani: video zapis - snimka emisije Nezavisne televizije Studio B (list 306/VII spisa), video zapis pod nazivom „Jedinica“ (list 306/VII spisa), video zapis ID 1332516 - snimka iz Gline 27. 7. 1991. g. (list 334/VII spisa), tonski snimak konferencije za tisak od 27. srpnja 1991. g. (prilog B 299-17 spisa), video zapis sa DVD-a označen po vještaku Predragu Juriću VHS br. 1. iz točke 1., a nalazi se u Prilogu A uz redni br. 287 spisa/VII, video zapis sa DVD-a označen po vještaku Predragu Juriću VHS br. 2. iz točke 1., a nalazi se u Prilogu A uz redni br. 287 spisa/VII, video zapis sa DVD-a označen po vještaku Predragu Juriću VHS br. 1. iz točke 4., a nalazi se u Prilogu A uz redni br. 287 spisa/VII, video zapis sa DVD-a pod nazivom „Vampiri Alfa Centar“, nalazi se u Prilogu A uz redni br. 287 spisa/VII, video zapisi sa DVD-ova pod nazivom „Video zapis srpske paravojne postrojbe 1991. do 1995.“ broj I i II, nalazi se u Prilogu A uz redni br. 287 spisa/VII, video zapis sa DVD-a „Srpske paravojne postrojbe“ br. 2. iz Priloga 23., a sve se nalazi u Prilogu A uz red. br. 287 spisa/VII.

U dokazne svrhe, uz pomoć stručne osobe - sudskog informatičara Jerka Jurića, preslušana je audio snimka sa DVD-a i to intervju novinara Hiroshi Hajia s okrivljenikom Draganom Vasiljkovićem od 16. rujna 1992. g. (list 784/VII spisa) te je pročitan prijevod sadržaja audio snimke tog intervjua napravljenog od strane stalnog sudskog tumača za engleski jezik dipl. prof. Marije Mlinar od 2. ožujka 2017. g. (listovi 785-790/VII spisa).

U dokazne svrhe, suglasnošću stranaka, uz pomoć stručne osobe - sudskog informatičara Jerka Jurića, reproducirana je snimka konferencijske video veze o ispitivanju svjedoka Milenka Zelenbabe, Milojka Budimira, Milana Dragišića i Gorana Starčevića od 24. svibnja 2017. g., Pere Damjanovića od 25. svibnja 2017. g., Branka Lakića, Vuje Kusala, Miloša Krnjete i Slobodana Tarbuka od 26. svibnja 2017. g., Stanka Letića, Bogdana Jednaka i Jovana Josipa Kovačevića od 29. svibnja 2017. g. te Nebojše Popovića, Bojana Drobnjaka i Zorana Drače od 30. svibnja 2017. g., a ujedno su, suglasnošću stranaka, pročitani zapisnici o ispitivanju svjedoka Milenka Zelenbabe od 24. svibnja 2017. g. (listovi 899-902/VII spisa), Milojka Budimira od 24. svibnja 2017. g. (listovi 902-904/VII spisa), Milana Dragišića od 24. svibnja 2017. g. (listovi 904-906/VII spisa), Gorana Starčevića od 24. svibnja 2017. g. (listovi 906-908/VII spisa), Pere Damjanovića od 25. svibnja 2017. g. (listovi 909-911/VII spisa), Branka Lakića od 26. svibnja 2017. g. (listovi 912-914/VII spisa), Vuje Kusala od 26. svibnja 2017. g. (listovi 914-915/VII spisa), Miloša Krnjete od 26. svibnja 2017. g. (listovi 915-916/VII spisa), Slobodana Tarbuka od 26. svibnja 2017. g. (listovi 916-919/VII spisa), Stanka Letića od 29. svibnja 2017. g. (listovi 920-922/VII spisa), Bogdana Jednaka od 29. svibnja 2017. g. (listovi 922-924/VII spisa), Jovana Josipa Kovačevića od 29. svibnja 2017. g. (listovi 924-926/VII spisa), Nebojše Popovića od 30. svibnja 2017. g. (listovi 927-929/VII spisa), Bojana Drobnjaka od 30. svibnja 2017. g. (listovi 930-934/VII spisa) i Zorana Drače od 30. svibnja 2017. g. (listovi 934-935/VII spisa).

U dokazne svrhe, suglasnošću stranaka, pročitan je zapisnik o ispitivanju svjedoka Milorada Dragišića od 24. svibnja 2017. g. (list 882 spisa), te je pregledan, s prijevodom na hrvatski jezik, dopis Tužiteljstva za ratne zločine Republike Srbije br. KTR 146/16 od 20. svibnja 2016. g. i izvješće o postupanju Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srbije, Direkcije policije, Uprave kriminalističke policije, Službe za otkrivanje ratnih zločina, 03/2/8/1/1 broj 230-950/16-1 od 11. svibnja 2016. g. (listovi 849-858 spisa) i zabilješke župnika Juraja Jerneića (velika žuta kuverta - prilog C spisa).

U dokazne svrhe, suglasnošću stranaka, pregledani su spis i presuda Okružnog suda u Zadru broj K-45/92 te je izvršen uvid u spise Županijskog suda u Splitu pod brojevima Kov-Rz-6/15 i Kov-Rz-2/16.

U dokazne svrhe pregledani su i pročitani slijedeći dokazi optužbe: ovjereni preslici od strane Državnog arhiva u Sisku i to izvještaj načelnika Ratnog štaba Boljanića Izvršnom vijeću SO Dvor od 28. srpnja 1991. g. (listovi 1013/VII spisa) i izvještaj o akciji provedenoj 26. srpnja 1991. g. komandanta Ratnog štaba Bogdana Vajagića (listovi 1015-1017/VII spisa), prijevod s njemačkog jezika prve dvije stranice izvještaja Zemaljskog krim. ureda Hamburg s fotoelaboratom po tumaču Mariji Mlinar (listovi 1018-1035/VII spisa), dokumentacija Ureda državne uprave Sisačko-moslavačke županije vezano za štetu na kući Josipa Jambrošića u Gornjem Viduševcu i Mihajla Zibara u Jukincu (listovi 1036-1045/VII spisa), predlog za vanredno unapređenje Marjanović (Branka) Igora u čin potporučnika SV Krajine od 17. prosinca 1993. g. (listovi 1046-1047/VII spisa), pregledava se preslik pravomoćne presude Županijskog suda u Šibeniku br. K-45/08 (listovi 1054-1063/VII spisa), preslik presude Okružnog suda u Šibeniku br. K-3/93 (listovi 1081-1084/VII spisa), preslik presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. I Kž 883/1993-3 (listovi 1085-1087/VII spisa), preslik presude Okružnog suda u Sisku br. K-9/92 (listovi 1064-1075/VII spisa), preslik presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. I Kž 717/1992-3 (listovi 1076-1080/VII spisa), preslik dopisa ŽDO Zagreb br. KR-DO-1332/17 od 19. rujna 2017. g. (list 1088/VII spisa), preslik rješenja Županijskog suda u Zagrebu br. 2 KOV-RZ-3/15 (listovi 1089-1094/VII spisa), preslik rješenja Županijskog suda u Sisku br. Kv-53/11 (K-19/10) (listovi 1095-1096/VII spisa), ovjereni preslik pisma Skupštine općine Banije od 14. srpnja 1993. g. (listovi 1097-1098/VII spisa), ovjereni preslik skraćene zapisnika sa sjednice Skupštine općine Petrinja održane 17. prosinca 1992. g. (listovi 1099-1105/VII spisa), preslik Službenog vojnog lista br. 31 od 26. prosinca 1991. g. (listovi 1107-1112/VII spisa), te je izvršen uvid u spis Županijskog suda u Splitu br. Kov-Rz-1/17.

U dokazne svrhe pregledan je, uz pomoć stručne osobe – sudskog informatičara Jerka Jurića, video zapis - snimka pod nazivom „Komšije“ i video zapis - snimka emisije „TV kalendar“ od 8. lipnja 2016. g. sa CD-ova (nalazi se u žutoj kuverti „prilog D“ spisa) koje je priložila obrana, a pregledani su i slijedeći dokazi obrane: tekst „Tajna kninske tvrđave“ objavljen 15. kolovoza 1991. g. u listu „Vjesnik“, autora Jadranke Klisović (list 1113/VII spisa), članak „Nema poternice i optužnice za Kapetanom Draganom“, objavljen u dnevnom listu „Blic“ 13. rujna 2005. g. (list 1114/VII spisa), intervju Vesne Škare Ožbolt objavljen u „Večernjem listu“ 23. rujna 2005. g. pod naslovom „Škare Ožbolt: Dvije kaznene prijave protiv Kapetana Dragana“ (list 1115/VII spisa), intervju svjedoka Velibora Bračića objavljen na portalu Hrvatskog kulturnog vijeća 8. svibnja 2007. g. (listovi 1116-1118/VII spisa), članak objavljen u „Slobodnoj Dalmaciji“ 14. rujna 2005. g. pod nazivom „Državno odvjetništvo ima dosje „krivog“ kapetana Dragana“ (list 1119/VII spisa), članak objavljen u „Slobodnoj Dalmaciji“ 30. rujna 2005. g. ispravak članka „Državno odvjetništvo ima dosje „krivog“ kapetana Dragana“ pod nazivom „Zločine tek treba dokazati“ (list 1120/VII spisa), dopis ICTY od 7. srpnja 2006. g. (list 1130/VII spisa), rad Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, autora Jakše Raguža pod naslovom „Borbeno djelovanje Posebne jedinice policije Policijske uprave Bjelovar Omega 1991. g.“ (listovi 1131-1161/VII spisa).

Vijeće je, temeljem čl. 421. st. 1. točka 1. ZKP/08, odbilo kao nedopuštene dokazne prijedloge okrivljenika Dragana Vasiljkovića da se pregledaju zapisnici od 27. i 28. travnja 2009. g. o saslušanju Velibora Bračića pred sudom u Australiji u predmetu 020389/05 - Daniel Snedden protiv Nationwide news pty limited defamation list, zapisnik od 29. travnja 2009. g. o

saslušanju svjedoka Osmana Vikića pred sudom u Australiji u predmetu 020389/05 - Daniel Snedden protiv Nationwide news pty limited defamation list, informacija SIS-a od 17. ožujka 1992. g., informacija od 1. travnja 1992. g. i informacija SIS-a od 21. travnja 1992. g., te izjava Velibora Bračića koju je dao pred ŽDO Šibenik 22. rujna 2005. g. Naime, ovi dokazni prijedlozi od strane obrane su nedopušteni jer se u ovom postupku ne smiju koristiti zapisnici o iskazima ili kazivanju svjedoka iz nekih drugih postupaka. U ovom postupku su ispitani svjedoci Velibor Bračić i Osman Vikić i vijeće samo te iskaze smije koristiti i analizirati u ovom postupku, dok iskaze tih svjedoka, kao i iskaze drugih svjedoka, koji su prikupljeni u drugim postupcima, vijeće ne smije koristiti.

Obrana okrivljenika odustala je od ranijih dokaznih prijedloga, koje je tijekom postupka predlagala, tako da daljnjih dokaznih prijedloga nije bilo.

Nakon ovako provedenog dokaznog postupka, te savjesne ocjene svakog dokaza pojedinačno i u svezi s ostalim dokazima, vijeće smatra utvrđenim da je okrivljenik Dragan Vasiljković počinio kaznena djela iz čl. 122. OKZRH u svezi s čl. 28. st. 2. OKZRH, čl. 122. OKZRH i čl. 120. st. 1. OKZRH u svezi s čl. 28. OKZRH, na način kako je opisano u točki 1. izreke presude te kazneno djelo iz čl. 120. st. 1. i 2. OKZRH, na način kako je opisano u točki 2. izreke presude, dok nije dokazano da bi počinio i kazneno djelo iz čl. 122. OKZRH, opisano u točki 3. izreke presude.

U ovom postupku, u odnosu na kaznena djela opisana pod točkom 1. izreke presude, nije sporno da je okrivljenik Dragan Vasiljković boravio u Kninu u inkriminirano vrijeme, što i on sam ne spori, a to proizlazi i iz svih ostalih verbalnih i materijalnih dokaza. Tako, nije prijeporno da je okrivljenik, tijekom mjeseca lipnja i srpnja 1991. g., boravio u Kninu, da je bio zapovjednik Jedinice za posebne namjene u sastavu paravojnih postrojbi SAO Krajine, koja je zajedno s komandom bila smještena na kninskoj tvrđavi te da je u jednoj prostoriji na kninskoj tvrđavi bio improviziran zatvor.

U ovom postupku je sporno kakva je to bila prostorija na kninskoj tvrđavi u kojoj je bio improviziran zatvor, tko je upravljao tim zatvorom i osiguravao ga te jesu li pripadnici Jedinice za posebne namjene, kojom je zapovijedao okrivljenik, postupali prema ratnim zarobljenicima, odnosno zarobljenim civilima, protivno odredbama čl. 3. st. 1. točke a) i c), čl. 13. i čl. 14. Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. g. te odredbama čl. 3. st. 1. točke a) i c), čl. 27. i čl. 32. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g., odredbama čl. 4. st. 1. i 2. točke a) i e) Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) od 8. lipnja 1997. g., te odredbama čl. 86. i čl. 87. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. (Protokol I), odnosno na koji točno način su oni postupali prema ratnim zarobljenicima i civilima, koji su bili zatočeni u tom improviziranom zatvoru. Sporno je i to jesu li zarobljeni ratni zarobljenici i civili tada imali kakve patnje i zadobili ozljede tjelesnog integriteta, a sporno je i je li okrivljenik znao da se prema zarobljenicima na nepropisan način postupa te je li takva postupanja spriječio i kaznio, kao i je li i sam okrivljenik osobno, kršeći pravila međunarodnog prava, ratne zarobljenike mučio, nečovječno postupao prema njima i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta.

Vijeće drži, kako je to već ranije navedeno, da je u ovom postupku dokazano da je okrivljenik postupao upravo onako kako je opisano u točki 1. izreke presude, na koji način je počinio tri kaznena djela ratnog zločina.

Kao što je već prije kazano, nije sporno da je okrivljenik Dragan Vasiljković tijekom lipnja i srpnja 1991. g. boravio u Kninu, a vijeće drži utvrđenim i da su se ovi događaji, opisani u točki 1. izreke presude, zbili tijekom mjeseca lipnja i srpnja 1991. g. u Kninu, iako je obrana osporavala da bi u zatvoru na kninskoj tvrđavi tijekom srpnja 1991. g. bili zarobljenici, već da je zatvor krajem lipnja 1991. g. prebačen u kninsku staru bolnicu. Međutim, u ovom postupku su ispitani svjedoci žrtve Nikica Plivelić, Zvonko Magdić, Ivan Krizmanić, Marko Mijić, Osman Vikić, Velibor Bračić i Tomislav Ceranja, koji su, između ostalog, govorili o vremenu kada su dovedeni u zatvor na kninskoj tvrđavi i o vremenu koje su proveli u tom zatvoru. Iz njihovih iskaza, ali i iz pregledane dokumentacije koja je pronađena u zatvoru u Kninu, a posebno iz popisa osoba koje su bile u zatvoru, proizlazi da je većina zarobljenika došla u zatvor na kninskoj tvrđavi u lipnju 1991. g., dok je svjedok Tomislav Ceranja u zatvor na kninskoj tvrđavi doveden 4. srpnja 1991. g. Iz iskaza ovih svjedoka žrtava proizlazi da su u tom zatvoru proveli 40-ak dana, što znači da ako su dovedeni u lipnju, da su u zatvoru morali biti i u srpnju, dok je svjedok Ceranja u nekoliko navrata bio ustrajan u tome da je u zatvor na kninskoj tvrđavi doveden 4. srpnja 1991. g. i da je tu proveo 10-11 dana.

Osim toga, iz pregledanog novinskog članka „Knindže s Lazarovom krunom“ objavljenog u listu „Borba“ dana 8. srpnja 1991. g. i iz pregledanog video zapisa - snimke emisije Nezavisne televizije Studio B proizlazi da je početkom srpnja 1991. g. na kninskoj tvrđavi bilo 8 robijaša. Iz svega naprijed navedenog se izvodi nedvojben zaključak da je zatvor na kninskoj tvrđavi bio otvoren u lipnju i srpnju 1991. g., kako to i stoji u izreci presude.

U ovom postupku su, kako je to već ranije navedeno, ispitani svjedoci žrtve Nikica Plivelić, Ivan Krizmanić, Zvonko Magdić, Velibor Bračić, Osman Vikić, Marko Mijić i Tomislav Ceranja, koji su svjedočili na okolnosti kaznenih djela opisanih pod točkom 1. izreke presude.

Tako, iz iskaza svjedoka Nikice Plivelića proizlazi kako je on uhićen 8. lipnja 1991. g. i da je odveden na kninsku tvrđavu gdje je bio zatvor, da dva ili tri dana nije izlazio nikuda, a nakon toga da je počelo maltretiranje, kako fizičko, tako i psihičko. Naveo je kako su ih čuvari udarali šakama, nogama, kundacima, a taj prostor u kojem su bili zatočeni da je bio polukružnog oblika, otprilike 20-ak kvadrata, bez sanitarnog čvora i kreveta, da je bio dosta vlažan i da se sa zidova cijedila voda i vlaga, tako da je pod bio prekriven vodom i do 10 cm. Kazao je kako su tek kasnije napravili nekakav sanitarni čvor koji se nalazio ispod te prostorije, ali da ga on nije nikada koristio jer nije bio u funkciji, pa da su nuždu radili u jednom dijelu te prostorije. Naveo je kako se za tih 40 dana nisu kupali ni brijali, niti prali ruke, te da su ih čuvari znali postrojiti i morali su vikati ono što oni traže. Kazao je da su im čuvari gurali cijevi od puške u usta, tukli ih i natjeravali ih da se tuku međusobno, na što on nije pristao, pa da su ga zbog toga jednom i dodatno prebili. Naveo je kako su ga jedne prigode dobro prebili u jednoj prostoriji u prizemlju, a nakon toga da je vidio jednu osobu koja je izgledala kao da ima oko 70 godina, a koja osoba mu se obratila i pitala ga da li ih netko tuče i da nitko ne smije da ih bije, te se smijao. Od čuvara koji su bili u kninskom zatvoru da je poznavao Petra Bajića, koji je prema njemu bio korektan i jedini ga nije tukao, a kako ga je poznavao od ranije da mu je baš on rekao da je ta sijeda osoba kapetan Dragan koji je njihov zapovjednik i da on obučava posebne jedinice.

Iz iskaza svjedoka Ivana Krizmanića proizlazi da je on 6. lipnja 1991. g. zarobljen, zajedno sa Zvonkom Magdićem, da je u to vrijeme bio pripadnik MUP-a Republike Hrvatske i da je u zatvoru u Kninu proveo od 6. lipnja 1991. g. do 14. kolovoza 1991. g., s time što je

prvih mjesec ili mjesec i pol dana bio u kninskoj tvrđavi, u jednoj barutani, a nakon toga da je prebačen u prostorije stare bolnice. Izjavio je kako je prostor barutane bio okruglog oblika, promjera oko pet metara, debelih zidova i da je posvuda bilo vlage, da u prostoriji nije bilo prozora, već samo dva mala otvora za zrak, nije bilo sanitarnog čvora, pa bi ih čuvari ponekad znali izvesti vani kako bi obavili nuždu, a manju nuždu da su nekada vršili i unutar prostorije. Kazao je kako se čuvari prema njima nisu dobro odnosili, tukli su ih, a čak su dovodili i civile da ih tuku. Naveo je kako su ih čuvari tukli šakama, pendrecima, nogama, a najgore da je bilo kada bi bio neki pravoslavni praznik jer bi ih tada posebno teško tukli. Kazao je kako je imao polomljena rebra i zube. Naveo je i kako su im čuvari znali ponekad donijeti vodu i hranu, ali ne redovito, da su bili gladni i žedni. Svjedok Krizmanić je izjavio kako je okrivljenika prvi put vidio uživo čim je doveden u Knin, ali da nije vidio da bi on bilo koga tukao. Čak da je nekada znao njih upitati, kada bi vidio ozljede na njima, da li ih je netko od stražara tukao, ali je to pitao uvijek ispred stražara, tako da oni iz straha nisu smjeli ništa kazati. Također je izjavio kako je čuo da stražari na tvrđavi pričaju o tome kako su sudjelovali u nekim ratnim operacijama. Na poseban upit svjedok Krizmanić je naveo kako je zapovjednik čuvara na kninskoj tvrđavi bio okrivljenik, a da to zna iz razloga jer je on zapovijedao tim čuvarima. Na daljnji upit je izjavio kako je imao ozljede, ali da o tome nema nikakvu dokumentaciju jer je ona izgorjela u njegovoj kući.

Iz iskaza svjedoka Zvonka Magdića proizlazi da su 6. lipnja 1991. g. zarobljeni on i Ivan Krizmanić, da je on u to vrijeme radio kao policajac i da su negdje oko ponoći ili jedan sat ujutro prebačeni u Knin. Naveo je da su najprije došli u jednu prostoriju, pretpostavlja da je to bilo zapovjedništvo, da su ih odmah počeli ispitivati, s time što su posebno ispitivali njega, a posebno Krizmanića. Kazao je kako je tada prvi put vidio okrivljenika, da su ih tamo često tukli, pa kada bi okrivljenik vidio tko ih tuče da bi ih ispred tog čuvara, koji ih je tukao, pitao da li ih tko tuče, a oni da ne bi ništa odgovorili. Naveo je kako su ih čuvari vrlo često tukli i to neakvim gumenim palicama, kablovima, šakama, nogama i slično, a da su znali od njih tražiti i da rađe sklekovce, a kroz to vrijeme bi ih tukli nogama po tijelu. Kazao je kako ga okrivljenik nije osobno nikada tukao, a da je prostorija u kojoj su bili zatočeni njih desetak ili dvanaest bila barutana veličine možda 5 puta 6 m, bilo je dosta mračno, nije bilo prozora, niti sanitarnog čvora, a iz te prostorije ne bi izlazili po tri-četiri dana, a malu nuždu su obavljali u prostoriji. Naveo je kako je ta prostorija bila dosta vlažna, a što se tiče hrane da bi ona bila dosta zasoljena, zbog čega bi bili jako žedni, a vode nisu imali. Naveo je kako je bio jedan stražar koji bi ih pustio da malo iziđu napolje, a nakon nekog vremena da su napravili i WC, tako da su ih ponekad znali i pustiti da odu u taj WC. Prvih pet-šest dana da su spavali na podu, a nakon toga da su dobili neke drvene klupe na kojima su spavali. Svjedok Magdić je kazao kako su ih čuvari tukli svakodnevno, da je on bio cijeli modar od udaraca, a da su čak dolazili povremeno i civili koje bi čuvari puštali da ih i oni tuku. Kazao je kako nije imao lomova, a da je najviše nastradao Marko Mijić. Na poseban upit je naveo kako je od samih stražara saznao da je okrivljenik njihov zapovjednik, te da se okrivljeniku nije žalio na tretman čuvara jer to nije imalo nikakvog smisla budući da je okrivljenik znao da ih se tuče. Naveo je kako ne zna kada su prebačeni u staru bolnicu, ali da misli da su tamo prebačeni nakon 40-ak dana zatočeništva.

Iz iskaza svjedoka Velibora Bračića proizlazi kako je on zarobljen 16. ili 17. lipnja 1991. g., da je odveden na tvrđavu u Knin i to u jednu prostoriju koja je bila zapovjedništvo, da su ga tu odmah počeli ispitivati, pa da ga je u jednom trenutku jedan od čuvara bacio na pod i udarao ga nogama po tijelu, a da je tada prišao jedan omanji čovjek, prosijed, koji se nalazio na neakvim stepenicama, odnosno na povišenom položaju, pa ga je udario nogom u glavu, nakon čega je opet pao na pod, a taj ga je čovjek nastavio tući na podu, a tek kasnije da je saznao da je ta osoba bila njihov šef kojega su nazivali kapetan Dragan. Naveo je kako je kapetan Dragan,

nakon što je kazao čuvarima da ako već hoće da ga tuku, da će vidjeti kako se to radi, pa ga je udario nogom u glavu, a potom ga nastavio i dalje tući nogama po glavi i tijelu. Za prostoriju u koju je kasnije odveden i zatočen je kazao da je to bila prostorija okrugla, nepravilnog oblika, površine otprilike 25 m², sa željeznim vratima i malim prozorčićem iznad vrata, da nije bilo namještaja, niti sanitarnog čvora, već neke daske na kojima su spavali, da je pod bio od kamenih ploča, a na zidovima se cijedila vlaga, pretpostavlja zbog kondenzacije vode. Naveo je da nije bilo sanitarnog čvora, pa da su nuždu vršili u jednom kraju prostorije, ali da se znalo dogoditi i da ih stražari odvedu do nekog bunkera gdje bi obavili nuždu. Kazao je da su bili gladni i žedni, tako da je na kraju od 110 kg došao na 80 kg te da su svi zatvorenici dobivali batina, ali da mu se čini da je on dobio najviše batina. Naveo je kako je jedan stražar znao repetirati pušku i nakon toga mu staviti cijev te puške u usta, a da su ih na blagdan Vidovdana tako prebili kundacima od pušaka da to neće nikada zaboraviti.

Na upit tko je bio zapovjednik te postrojbe na kninskoj tvrđavi, izjavio je da je to bio okrivljenik Dragan Vasiljković, upravo ona osoba koja ga je prvi dan udarila nogom u glavu i nakon toga ga nastavila tući dok se nalazio na podu te da na kninskoj tvrđavi nije bilo drugih postrojbi, već samo postrojba kapetana Dragana. Kazao je kako ih je okrivljenik znao pitati da li ih tko tuče, ali kako to pitanje nije imalo smisla, da na to najčešće ne bi odgovarali, a jednom su mu se požalili na tretman, nakon čega su došla dvojica i pitala ih zašto su se žalili njihovom šefu, a potom su ponovno pretučeni. Svjedok Bračić je ponovno napomenuo kako su ih svaki dan stražari tukli i to čime bi stigli, tako da su ih tukli šakama, nogama, pendrekom, kundacima pušaka i slično. Naveo je kako je na kninskoj tvrđavi proveo oko 40 dana, nakon čega je prebačen u zatvor u staru bolnicu, a s njim da su bili zatočeni na kninskoj tvrđavi i braća Luketić, Plivelić, Krizmanić, Magdić, Ceranja, Mijić, Osman Vikić i još dvije osobe iz Lišana koje su tu bile svega dva-tri dana. Izjavio je i kako su ga tukli svakodnevno, da je imao ozljeda, ali da lomova nije imao. Na poseban upit je izjavio da je tada bio u pričuvnom sastavu MUP-a Republike Hrvatske, da se dobro vidjelo po njima da su pretučeni i udarani jer su imali modrice po tijelu i licu i podljeve ispod očiju, kada bi ih okrivljenik pitao je li ih tuku.

Iz iskaza svjedoka Osmana Vikića proizlazi da je on u to vrijeme radio kao policajac u Zadru, a dana 6. lipnja 1991. g. da je zarobljen i odveden na kninsku tvrđavu, s time što su putem spominjali da će ih odvesti kod nekog kapetana Dragana. Kazao je da je s njim u kninsku tvrđavu odveden i Nikica Plivelić, a dolaskom u jednu prostoriju da je ušla jedna osoba odjevena u maskirnu uniformu, sa beretkom, sijede kose, pa ga je ta osoba počela nešto ispitivati, a potom ga je ta osoba ošamarila. Ta osoba da je bio kapetan Dragan. Naveo je da ga je potom nastavila ispitivati neka druga osoba, a nakon ispitivanja je prebačen u jedan prostor, za koji je čuo da je bio stara barutana, a radilo se o prostoriji u kojoj je bio jedan mali prozor s rešetkom, sa drvenim vratima, a na podu se nalazio improvizirani krevet od dasaka. Ta prostorija od nekih 30 do 35 m² da je bila ovalnog oblika, sva od kamena, a čini mu se da je i pod bio od betona, te u prostoriji nije bilo WC-a. Kazao je da su tu toj prostoriji zatekli Zvonka Magdića i Ivana Krizmanića, a sjeća se da je tu bio i Bračić, ali se nije mogao sjetiti kada je on došao. Naveo je da je na tvrđavi bio oko 20-25 dana i da ih je bilo otprilike petorica. Nakon što mu je predočen iskaz iz istrage od 15. veljače 2006. g. u kojem je kazao da je kasnije broj zarobljenika u kninskoj tvrđavi narastao za desetak, da su tu bili i Ceranja, Mijić i drugi, izjavio je kako je u ovom trenutku siguran da te osobe nisu bile s njim u zatvoru u kninskoj tvrđavi te da ne poznaje osobe po prezimenima Ceranja i Mijić. Svjedok Vikić je kazao da se tretman čuvara prema zarobljenicima promijenio nakon dolaska Bračića, tako da su prvo počeli tući Bračića, a potom i ostale, s time što su ih u početku tukli na način da bi im dali šamar ili dva, a ponekad bi ih udarali gumenom palicom, a zatim su ih tukli sve više, a najviše da su ih pretukli na Vidovdan. Za kapetana Dragana je kazao da s njim više nije bio u nikakvom kontaktu, osim

onog puta kada ga je udario čim su došli. Kada mu je ponovno predočen iskaz iz istrage u kojem je kazao da je kapetana Dragana vidio ukupno četiri puta dok je boravio na kninskoj tvrđavi, izjavio je da to nije točno, već da ga je vidio samo jednom kada ga je ošamario, tako da ne zna kako je ono uopće ušlo u zapisnik o njegovom ispitivanju pred istražnim sucem te da je istina ono što je rekao na raspravi. Na poseban upit je naveo kako je na kninskoj tvrđavi proveo dvadesetak dana, a kada je izišao na slobodu, da je otišao u bolnicu u Bihać gdje su mu konstatirane teške tjelesne ozljede, odnosno fraktura lubanje, prijelom dva rebra, teška upala pluća, brojni krvni podljevi i dr.

Iz iskaza svjedoka Marka Mijića proizlazi da je on radio u policiji te da je uhićen u lipnju 1991. g., da je prebačen u zatvor na kninsku tvrđavu u jednu mračnu prostoriju, promjera 7-8 metara, kamenih stijenki i poda, da su ležali na nekim dekama, da ih je bilo desetak zatvorenika i da su ih svakodnevno tukli zatvorski stražari. Naveo je da mu je polomljeno 7 rebara i da nije mogao disati. Njega da su tukli u samom zatvoru, dok su drugi bili izvođeni iz zatvora i tučeni u nekim drugim prostorijama. Naveo je da je tamo vidio nekoliko puta okrivljenika koji je bio strah i trepet za svoje vojnike i da im je bio autoritet. Kazao je kako je okrivljenik znao u kakvom su stanju zatvorenici jer da je vidio kako izgledaju, da su polomljeni i plavi, da su jedva živi i teško zlostavljani, ali nije ništa poduzimao da to spriječi. Naveo je da bi bilo još gore kada bi ih posjetio okrivljenik jer da bi tada dobili još veće batine, a okrivljenik ih je pitao kako se osjećaju i je li ih tko zlostavlja, što da je bio cinizam takve vrste da to ne može shvatiti. Svjedok Mijić je rekao da mu je jako teško svjedočiti o ovim događajima i da bi te događaje želio što prije istisnuti iz svog sjećanja, da je boravkom u kninskom zatvoru izgubio 15-ak kg, da u toj prostoriji nije bilo WC-a i da su ih čuvari slabo hranili. Ponovno je kazao da je gotovo svakodnevno bio pretučen, da bi ih tukli svime i svačim, rukama i nogama, te da je bilo i drugog maltretiranja, da su mu stavljali nož pod vrat i sl. Na poseban upit je izjavio kako je nakon izlaska iz zatvora završio u bolnici u Biogradu gdje se liječio pet do deset dana te da je samoinicijativno napustio bolnicu jer da je otišao u rodno mjesto spasiti roditelje.

Iz iskaza svjedoka Tomislava Ceranje proizlazi da je on zarobljen 3. srpnja 1991. g., a da je na kninsku tvrđavu odvezen 4. srpnja 1991. g. Kazao je da je još prije bio pretučen i da je jedva hodao, tako da je po ulasku u tvrđavu, odmah kod ulaza, naslonio se glavom na zid da ne padne, ali su ga tu ponovno počeli tući, a tu je i prvi put vidio okrivljenika, koji je sve to gledao i koji je ovim ljudima kazao da ga vode. Prostoriju u koju je zatočen je opisao kao prostor bez zraka i svjetlosti, bez sanitarnog čvora, površine 40 m², kamenog poda, na kojem su bile daske na kojima su ležali. Kazao je da je tu proveo 11-12 dana, nakon čega je prebačen u zatvor u zgradi stare bolnice u Kninu. Svjedok Ceranja je izjavio kako su svakodnevno bili premlaćivani i zlostavljani, a opisao je i kako bi njega izveli, vezali za stolicu i stavili mu povež na oči, te ga tukli do iznemoglosti rukama i nogama. Naveo je i kako je okrivljenik mogao vidjeti u kakvom se stanju nalaze, a isto tako da je mogao vidjeti kada su ih odvodili i dovodili sa zlostavljanja. On da je bio u takvom stanju da više nije bio sposoban hodati te da je to okrivljenik mogao vidjeti. Iz komunikacije vojnika da se vidjelo da okrivljenik ima veliki autoritet nad njima.

Naveo je i kako njega okrivljenik nije osobno tukao, ali da je svakodnevno gledao kako su izloženi brutalnom tjelesnom zlostavljanju te nije ništa poduzimao da se odnos prema zarobljenicima izmijeni. Također je kazao kako je svakodnevno bio maltretiran i premlaćivan, tako da su ga zvali Ray Ban, budući da je bio sav crn i iznemogao. Na poseban upit je naveo kako su ih zatvorski čuvari tukli uglavnom kada bi ih izvodili iz prostorije, ali da se znalo dogoditi i da ih tuku i unutar te prostorije, a to da se događalo naročito onda kada bi od njih tražili da pjevaju srpske pjesme, pa ako bi netko od njih „zabušavao“, onda da bi tu osobu udarali.

Iskazi ovih svjedoka žrtava su logični i uvjerljivi, oni nemaju razloga govoriti neistine, niti bezrazložno teretiti okrivljenika, a svi oni su u bitnom na istovjetan način opisali uvjete u kojima su bili i provodili vrijeme u improviziranom zatvoru na kninskoj tvrđavi. Zbog toga vijeće prihvaća iskaze ovih svjedoka žrtava vjerodostojnim, ali će o tome biti riječi i u nastavku obrazloženja presude.

Iz pregledanog dokumenta od 27. svibnja 1991. g. koji je naslovljen „Sekretaru SUP-a“, je razvidno da u njemu stoji prijedlog za otvaranje novog punkta za obuku i premještanje Glavnog štaba teritorijalne obrane u prostorima kninske tvrđave, a u potpisu kojeg dokumenta je ime okrivljenika Dragana Vasiljkovića. U tom dokumentu stoji kako je neophodno zaposjesti tvrđavu na neupadljiv način i tu je predloženo da se u Dom privrednika preseli glavni štab, jer da za to postoje svi potrebni uvjeti. Nadalje, predloženo je da se u galeriju za početak smjesti jedan vod specijalne jedinice, a kasnije još jedan, jer da je galerija u neposrednoj blizini štaba, tako da bi osiguranje bilo potpuno. U tom dopisu se još navodi kako bi se sastav specijalne jedinice sastojao od aktivnih ili aktiviranih članova s time da bi 1/3 sastava boravila stalno na tvrđavi i osiguravali bi štab, tvrđavu i vršili obuku komandnog kadra, kao i novih jedinica u Golubiću. Navedeno je i da su galerija i Dom privrednika trenutno slabo posječeni, pa da bi jedinica održavala taj teren mnogo efikasnije nego organizacija koja je zadužena za održavanje tih objekata te da bi se izdvajanjem jednog dijela jedinice na tvrđavu povećala sigurnost kampa u Golubiću jer se glavni štab više ne bi nalazio u Golubiću i on bi postao manje značajan, a u slučaju napada na Golubić da bi se na tvrđavi nalazile specijalne jedinice koje bi mogle priteći u pomoć kampu u Golubiću. Ovaj dopis, s potpisom okrivljenika, je dostavljen i predsjedniku Skupštine općine, Sekretaru SUP-a, Službi bezbjednosti i komandantu Teritorijalne obrane.

Kao što je razvidno iz ovog dokumenta proizlazi kako okrivljenik predlaže da bi njegova Jedinica za posebne namjene, kojom on zapovijeda, trebala održavati teren na kninskoj tvrđavi, a u taj teren svakako pripada i prostorija u kojoj je improviziran zatvor.

Iz pregledanog dokumenta naslovljenog „Službi državne bezbednosti“ je razvidno da je i taj dokument potpisao okrivljenik, ali sada pod imenom Daniel Snedden, te da je taj dio iz prijedloga realiziran i da je Jedinica za posebne namjene, kojom je zapovjednik bio okrivljenik Dragan Vasiljković, doista smještena na kninskoj tvrđavi.

Iz dokumenta pod naslovom „Zatvor“, koji je također potpisao okrivljenik, proizlazi kako u tom dokumentu okrivljenik iznosi razloge zbog kojih je zatvorski prostor u SAO Krajini nužan, pa je u tom dopisu, između ostalog, naveo kako oni u svom pritvoru na tvrđavi drže 6 zatvorenika skoro 2 nedjelje, kako su uvjeti u pritvoru krajnje neadekvatni, da sanitetski čvor ne postoji i da bi zatvorenici koristili WC da je potrebno slati po 2 stražara koji će ih odvesti oko 300 metara dalje do najbližeg toaleta i da su tom prilikom prinuđeni prolaziti pored civila. U tom dopisu je okrivljenik opisao kako u njihovom pritvoru na tvrđavi nema dovoljno svjetlosti, niti dovoljno prostora za kretanje i da se boje da se bilo kakva komisija ne bi složila s uvjetima koji postoje. U dopisu je čak naveo kako smatra da mogu biti krivično odgovorni za držanje zatvorenika pod takvim uvjetima za period duži od tri dana. U daljnjem tekstu okrivljenik je iznio svoj prijedlog da se psihijatrijsko odjeljenje stare bolnice pretvori u zatvor, između ostalog i zato da bi mogli povećati broj zatvorenika, što bi izazvalo pomutnju i pritisak na hrvatske vlasti za otpuštanje njihovih zarobljenika.

Iz naprijed navedenog dokaza, između ostalog, je razvidno kako je okrivljenik Dragan Vasiljković bio stvarni zapovjednik improviziranog zatvora na kninskoj tvrđavi, iako je obrana

tvrdila da okrivljenik nije bio zapovjednik improviziranog zatvora, te da pripadnici njegove jedinice nisu osiguravali taj zatvor, već je obrana tvrdila da je zatvor bio pod zapovjedništvom milicije SAO Krajine, a da je okrivljenik bio samo instruktor koji nema nikakve veze sa zatvorom. Međutim, iz ovog dokaza je razvidno kako je okrivljenik imao i te kakve veze sa tim zatvorom, u tom dokumentu nigdje se ne spominje temeljna ili redovna policija ili milicija, već naprotiv okrivljenik je izričito upozoravao kako oni (a ne netko drugi) imaju u pritvoru u to vrijeme 6 zatvorenika, da su uvjeti u pritvoru krajnje neadekvatni, da u njihovom pritvoru na tvrđavi nema dovoljno svjetlosti, niti prostora i da bi mogli biti krivično odgovorni za držanje zatvorenika pod takvim uvjetima. Osim toga, iz iskaza svjedoka žrtava proizlazi kako na kninskoj tvrđavi nije bilo drugih postrojbi, već samo postrojba kapetana Dragana.

Iz pregledanog video zapisa pod nazivom „Jedinica“ je razvidno da je okrivljenik došao na područje Knina u organizaciji Službe državne bezbjednosti Srbije, šef koje je bio Jovica Stanišić, a kojemu je Slobodan Milošević dao naredbu o osnivanju Jedinice za posebne namjene. Iz snimljenog intervjua je vidljivo kako je okrivljenik naveo da se sa Frenkijem Simatovićem, kojem je bilo povjereno osnivanje Jedinice za posebne namjene na terenu, našao u hotelu Metropol u Beogradu, gdje mu je ovaj iznio svoj plan, po kojemu je okrivljenik početkom travnja 1991. g. došao u Knin zajedno sa Frenkijem Simatovićem, da su bili na sastanku kod Milana Martića te da je 5. travnja 1991. g. bez puno formalnosti preuzeo centar za obuku u Golubiću i započeo s obukom te počeo stvarati Jedinicu i da je izdvojio skupinu od 63 najbolja vojnika, potencijalne instruktore, koje je preselio na tvrđavu s ciljem da od njih stvori instruktore koji bi obučili kompletno oružane snage.

Iz pregledane naredbe Centra za obuku Golubić od 16. 6. 1991. g. koju je izdao Frenki (Franko Simatović) je razvidno da se svo oružje i naoružanje treba povući s kninske tvrđave u Golubić dana 17. lipnja 1991. g., osim formacijskog oružja, koje ostaje na tvrđavi.

Pregledana je i izjava Milenka Sučevića od 7. 5. 1992. g., koji je opisao stanje u travnju 1991. g. u specijalnim jedinicama SUP-a Krajine stacioniranim u Omladinskom naselju Golubić i sredstvima koja su dobili iz Beograda od MUP-a Srbije, kao i o ulozi Frenkija (Franka Simatovića).

Iz naprijed navedenih materijalnih dokaza je razvidno kako je Franko Simatović zvani Frenki imao važnu ulogu u osnivanju Jedinice za posebne namjene i djelovanju okrivljenika.

Iz pregledanog video zapisa - snimke emisije Nezavisne televizije Studio B proizlazi kako gosti u toj emisiji govore o tome da je sjedište Jedinice za posebne namjene bilo na tvrđavi u Kninu. Naime, u toj emisiji su sudjelovali pripadnici Jedinice za posebne namjene Živojin Ivanović Crnogorac, Nikola Pupovac, Saša Sale Medaković, Milan Dobrota i Petar Crnobrnja, a tema o kojoj su razgovarali je bio sukob između okrivljenika Dragana Vasiljkovića i Milana Babića. Iz te emisije i razgovora s gostima emisije je razvidno da su oni bili pripadnici ove jedinice kojom je zapovijedao okrivljenik, da su bili na obuci u Golubiću, a zatim na tvrđavi u Kninu i da se nazivaju Knindžama te su opisivali kakvu su imali obuku i kako su sudjelovali u akcijama, pa tako i u Glini. U toj emisiji je pušten i prilog okrivljenikove konferencije za novinare u Kragujevcu na kojoj je govorio o sukobu s Milanom Babićem te je komentirao kako je ljut zbog pada Kostajnice, a pušten je i prilog s tvrđave u Kninu na kojem se vidi i dolazak okrivljenika Dragana Vasiljkovića i pozdrav upućen njemu. Ova emisija je, prema komentarima o padu Gline i najavi događaja za 18. kolovoza 1991. g., očito bila snimljena u vremenu od kraja srpnja do sredine kolovoza 1991. g.

Iz pregledanog novinskog članka „Knindže s Lazarovom krunom“ objavljenog u listu „Borba“ 8. srpnja 1991. g. proizlazi kako je reporter lista „Borba“ 8. srpnja 1991. g. obišao Knin i Golubić te je naveo da je elitna jedinica smještena na kninskoj tvrđavi i da je tu bilo i 8 robijaša. Treba istaći kako je pregledan niz novinskih članaka, koje je dostavila optužba i obrana, ali na temelju tih dokaza se ne može temeljiti presuda, već su to samo posredni dokazi, a temeljni dokazi su iskazi svjedoka u ovom postupku i materijalni dokazi (dokumenti) koji se odnose na zatvor na kninskoj tvrđavi.

Naprijed navedeni materijalni dokazi i video zapisi, kao i verbalni dokazi (iskazi svjedoka žrtava) potvrđuju da je na kninskoj tvrđavi u lipnju i srpnju 1991. g. bila smještena Jedinica za posebne namjene u sastavu paravojnih postrojbi SAO Krajine te da joj je okrivljenik bio zapovjednik, a ujedno proizlazi i da je na toj tvrđavi bio improviziran zatvor koji su osiguravali upravo pripadnici Jedinice za posebne namjene kojom je zapovijedao okrivljenik.

Na raspravi su, kako je to već kazano, ispitani u svojstvu svjedoka žrtve Nikica Plivelić, Ivan Krizmanić, Zvonko Magdić, Velibor Bračić, Osman Vikić i Marko Mijić, koji su bili zarobljeni pripadnici hrvatske policije, a ispitani su i Tomislav Ceranja, zarobljeni civil. Svi ovi svjedoci žrtve su iskazivali o okolnostima i uvjetima zatočenja u improviziranom zatvoru na kninskoj tvrđavi te postupanju okrivljenika i pripadnika njegove postrojbe koja je osiguravala zatvor. Ponovno treba istaći kako su svi ovi svjedoci u bitnom na istovjetan način opisali uvjete u kojima su bili, pa su tako opisali da se radilo o zatvoru koji je bio improviziran u prostoru tzv. barutane na tvrđavi u Kninu, da je to bila polukružna prostorija, mračna i vlažna, kamenih zidova, da je na podu bio beton ili kamen, da je zbog kondenzacije bilo vode na podu, da nisu imali krevete, već neke daske na kojima su ležali, da u samoj prostoriji nije bilo sanitarnog čvora, pa da su se snalazili, da su vršili nuždu i u samoj prostoriji ili da bi ih stražari zbog toga izvodili vani, da se za cijelo vrijeme dok su se tu nalazili nisu prali jer za to nisu postojali uvjeti, da hranu nisu dobivali redovito, a kada bi je dobili da bi znala biti presoljena, a ne bi im davali vode, tako da su patili od žeđi.

Istina je da svjedoci žrtve u svojim svjedočkim iskazima nisu bili u potpunosti u svim detaljima podudarni, što je i razumljivo jer su u to vrijeme svi oni bili u velikom stresu i strahu i bilo im je teško prisjećati se ovih događaja, a isto tako treba napomenuti da je od inkriminiranog događaja do danas proteklo više od 25 godina, tako da nije bilo niti za očekivati da se svjedoci nakon toliko vremena sjete baš svih detalja. Tvrdnja obrane da su ovi svjedoci iskonstruirali svoje iskaze i da su lažno svjedočili vijeće ne prihvaća jer bi u tom slučaju svjedoci bili tako pripremljeni da bi sigurno još dodatno teretili okrivljenika, a ne bi samo dvojica govorila o tome da ih je okrivljenik osobno udario, pa vijeće drži da su svi ovi svjedoci svjedočili o onome što se doista dogodilo i čega se sjećaju. U svakom slučaju, u bitnom su ti iskazi istovjetni, pa iz iskaza tih svjedoka proizlazi da su oni bili svakodnevno premlaćivani i mučeni od strane stražara kojima je zapovijedao okrivljenik, te da se prema njima nečovječno postupalo i da su im nanošene velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta.

U skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem vijeće je ispustilo navod da bi prostorija u kojoj je bio improviziran zatvor bila zemunica, jer iz svih dokaza, a posebno iskaza svjedoka žrtava, proizlazi da se nije radilo o zemunici, već o staroj barutani, što niti među strankama nije sporno.

U svakom slučaju, iz iskaza ovih svjedoka žrtava, čiji iskazi su logični, uvjerljivi i detaljni, pa ih višeće prihvaća istinitim, je razvidno da je prostorija na kninskoj tvrđavi, u kojoj je bio improviziran zatvor, bila bez ikakvih higijenskih uvjeta.

Da su pripadnici Jedinice za posebne namjene pod komandom okrivljenika Dragana Vasiljkovića zvanog kapetan Dragan, osiguravali i čuvali zatvor na kninskoj tvrđavi u inkriminirano vrijeme također proizlazi iz iskaza ispitanih svjedoka žrtava Nikice Plivelića, Zvonka Magdića, Ivana Krizmanića, Marka Mijića, Osmana Vikića, Velibora Bračića i Tomislava Ceranje, koji su svojim uvjerljivim i logičnim iskazima naveli da su zatvorski čuvari na kninskoj tvrđavi tada bili tzv. Knindže pod zapovjedništvom kapetana Dragana.

Tako je svjedok Zvonko Magdić naveo kako je od samih stražara saznao tko im je zapovjednik jer da su oni sami govorili da im je kapetan Dragan zapovjednik, a ti stražari su nosili maskirne uniforme na kojima je pisalo SAO Krajina i spavali su odmah do zapovjedništva.

Svjedok Nikica Plivelić je naveo kako je vidio okrivljenika na tvrđavi kako naređuje svojim vojnicima i govori im kako trebaju čistiti okoliš tvrđave i vidjelo se da im je autoritet, a i sami stražari da su govorili o kapetanu Draganu govoreći kako je on došao iz inozemstva da obučava specijalce u Golubiću, da je plaćenik koji sve radi za pare. Naveo je i kako je iz priče stražara Pere Bajića, kojega je poznavao od ranije, saznao da je ta sijeda osoba, koja je njemu izgledala kao da ima oko 70 godina i koju je vidio nekoliko puta, kapetan Dragan i da je on njihov zapovjednik te da on obučava posebne jedinice koje će napasti Zagreb i slično. Svjedok Plivelić je naveo i kako je vidio vojnike da vježbaju dok ih kapetan Dragan nadgleda, da su se vojnici hvalili akcijama, da su imali šarene maskirne uniforme i da mu je Bajić rekao da se postrojbe kapetana Dragana obučavaju u Golubiću i da su te postrojbe došle u Knin, te da mu je pričao i o akciji u Glini, a kasnije da je te dečke iz Gline zatekao u zatvoru u staroj bolnici.

Svjedok Ivan Krizmanić je naveo da su čuvari u zatvoru na kninskoj tvrđavi bili pripadnici specijalne postrojbe milicije SAO Krajine, tzv. Knindže, a da je od stražara čuo da su sudjelovali u ratnim operacijama, da su osvojili Kostajnicu i da im je okrivljenik kapetan Dragan zapovijedao.

Svjedok Marko Mijić je naveo kako je vidio u zatvoru na tvrđavi kapetana Dragana, koji je bio niže rasta, a od oružja da je nosio pištolj škorpion čija futrola i cijev su ulazili u desnu čizmu te da je nosio šarenu maskirnu uniformu i beretku i da je bio strah i trepet za vojnike, kojima je bio veliki autoritet.

Svjedok Tomislav Ceranja je naveo kako je pri dolasku na tvrđavu 4. srpnja 1991. g. vidio okrivljenika Dragana Vasiljkovića, koji je svojim vojnicima koji su ga doveli rekao da ga vode. Naveo je kako je iz komunikacije tih vojnika i stražara vidio koliki je okrivljenik bio autoritet, a to da se vidjelo i iz toga kada im je pobjegao medvjed, koji je bio okrivljenikov ljubimac, da je okrivljenik bio toliko ljut da je istukao dvojicu stražara koji su bili zaduženi da ga čuvaju.

Svjedok Velibor Bračić je naveo da je svakodnevno od stražara slušao hvalospjeve o okrivljeniku, da su ga spominjali kao osobu koja je došla iz Australije, da je bio u legiji stranaca i na mnogim ratištima te su govorili o njegovim borbama. Izjavio je kako je okrivljenik bio glavna osoba na kninskoj tvrđavi i da je zapovijedao posebnom jedinicom, da ga je vidio desetak puta i da je bio odjeven u šarenu maskirnu uniformu, a na ramenima da je

imao 2 ili 3 zvjezdice. Kazao je kako je njegova postrojba izvodila vježbe, da su se spuštali konopima niz litice, a pripadnici te jedinice, koji su ih čuvali, da su često noću odlazili u akcije, pa da su se hvalili akcijom kod mjesta Ljubovo, kao i o uspjesima kod Gline pod njegovim zapovjedništvom. Svjedok Bračić je naveo da su tu bili stražari Medaković (viden je kako gostuje u emisiji Nezavisne televizije Studio B koja je u dokazne svrhe pregledana), Gloginja, Gagić, a taj Medaković da ga je osobno tukao, dok mu je Gagić repetirao pušku i stavljao mu je u usta.

Svjedok Osman Vikić je u svom iskazu naveo kako je dolaskom u Knin bio odveden u prostor jednog restorana gdje je prvi put vidio kapetana Dragana, kojega je opisao kao osobu odjevenu u maskirnu uniformu, s košuljom kratkih rukava, izrazito sijede kose, a od naoružanja da je nosio pištolj, škorpion.

Iz iskaza naprijed navedenih svjedoka je razvidno kako svi oni opisuju okrivljenika upravo onako kako je prikazan na snimkama koje su u dokazne svrhe pregledane, odnosno u šarenoj maskirnoj uniformi.

O načinu postupanja zatvorskih stražara prema zarobljenim pripadnicima hrvatske policije i civilima ponovno svjedoče iskazi naprijed navedenih svjedoka žrtava. Naime, svi ovi svjedoci žrtve, osim Mile i Nikole Luketića koji nisu ispitani jer su u međuvremenu umrli, su govorili o tome da se prema svima njima postupalo na način da su bili izloženi fizičkom i psihičkom zlostavljanju, da su ih stražari svakodnevno zlostavljali na način da su ih tukli šakama, nogama i kundacima pušaka po cijelom tijelu. Također su opisivali kako su stražari repetirali puške i gurali im puščane cijevi u usta, izvodili ih, vezivali i psihički zlostavljali, mučili ih žeđu, tražili od njih da pjevaju srpske pjesme, pa ako netko ne bi to uradio da bi ga pretukli, a posebno su pri tome istakli kako su ih najviše pretukli za blagdan Vidovdana.

Vijeće je, u skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem, ispustilo navod da su zatvorski čuvari zarobljenike tukli i volovskom žilom, jer niti jedan svjedok žrtva ne spominje da su ih stražari u inkriminirano vrijeme na kninskoj tvrđavi tukli i s time.

Svjedoci su govorili i o tome da su imali vidljive ozljede te da je okrivljenik vidio u kakvom su stanju i da ih je, ispred stražara koji su ih tukli, pitao je li ih tko tuče, pa da mu nisu na to odgovarali, jer da se sve vidjelo, a kada su ga na to jednom upozorili da su nakon toga od tih stražara dobili batine.

Tako je svjedok Nikica Plivelić opisao događaj kada je bio izveden od stražara u jednu prostoriju u prizemlju, tu da je bio dobro prebijen i da je vidio jednu osobu za koju je kasnije doznao da je kapetan Dragan, a koja mu se obratila i pitala ga tuče li ih netko i da nitko ne smije da ih bije, a pri tome se smijao.

Svjedok Ivan Krizmanić je govorio o tome da je okrivljenik imao običaj, kada bi nekog vidio da je pretučen, pitati tu osobu odakle mu ozljede, a u nazočnosti stražara da bi onda u strahu oni rekli da su pali ili slično.

Svjedok Tomislav Ceranja je naveo da je već prebijen došao na tvrđavu, da se kod dolaska naslonio na jedan zid, da je tu vidio okrivljenika, koji je samo naredio da ga vode. Kazao je kako je okrivljenik vidio u kakvom su stanju, da ih vode i odvođe sa zlostavljanja, a on osobno da nije bio sposoban hodati. Ovaj svjedok je naveo kako su ga tukli i vodili na ispitivanje te da bi mu pritom vezivali oči da ne vidi tko ga tuče.

Svjedok Velibor Bračić je u svom iskazu naveo kako je okrivljenik dolazio u prostoriju u kojoj su bili, da je vidio kakvi su, da ih je čak znao pitati je li ih tko tuče, ali da to pitanje nije imalo smisla, pa da najčešće nisu odgovarali. Izjavio je kako su se jednom požalili na tretman, pa da su došla dvojica koja su imala dvije zvjezdice na epoletama i da su ih pitali zašto su se žalili njihovom šefu te su ih ponovno pretukli. Istakao je kako su ozljede na njima bile vidljive jer su imali modrice, podljeve ispod očiju, a naročito da se to vidjelo na Ceranji.

Svjedok Bračić je u svom iskazu, kako u istrazi, tako i na raspravi, opisao da je okrivljenik, dok je on bio ispitivan, ušao u prostoriju, da ga je stražar tukao i bacio na pod te udario nogama, da bi tada prišao okrivljenik, kojeg tada nije poznavao, već ga je opisao kao omanjeg čovjeka, prosijedog, sa tri zvjezdice, koji mu je prišao, a nalazio se na nekim stepenicama, odnosno na povišenom položaju, pa da ga je udario nogom u glavu, govoreći pri tome stražarima da ako već hoće da tuku, da će vidjeti kako se to radi, nakon čega da je opet pao na pod na kojem su ga nastavili tući. O toj osobi da je pričao kad je, obliiven krvlju, doveden u prostor zatvora, što u svom iskazu potvrđuje i svjedok Plivelić, koji kaže da je Bračić, kad je doveden pričao o tome da su ga tukli i da ga je udario jedan stari kad je vidio što mu rade, da je rekao da se to tako ne radi, nakon čega da ga je i on udario, a po opisu da su shvatili da se radi o kapetanu Draganu.

Vijeće je, u skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem, odnosno uzimajući u obzir iskaz svjedoka žrtve Velibora Bračića, djelomično korigiralo činjenični opis na način da je ispušteno da su pripadnici okrivljenikove postrojbe te prigode, koja je opisana u činjeničnom opisu, pred okrivljenikom tukli Velibora Bračića gumenim palicama i kundacima pušaka, jer to ni sam svjedok žrtva Velibor Bračić ne spominje, već je on naveo da su ga tada tukli nogama po tijelu, pa je u tom smislu i korigiran činjenični opis.

Svjedok Osman Vikić je u svom iskazu u istrazi opisao kako ga je okrivljenik, prilikom dolaska na tvrđavu, ispitivao u prostoru restorana, da je bio odjeven u maskirnu uniformu, košulju kratkih rukava, bio je izrazito sijede kose, a od naoružanja da je nosio pištolj škorpion i da ga je tada ispitivao desetak minuta, kada ga je ošamario. Poslije da ga je nastavio ispitivati Dušan Zelenbaba. Ovaj svjedok je u istrazi potvrdio da su skupa s njim u tom zatvoru na tvrđavi bili Krizmanić, Magdić, Plivelić, policajci, civil Bračić, a kasnije da je taj broj narastao do desetak, da su došli Ceranja i Mijić. Opisao je drugi susret s okrivljenikom, kada su ga vodili na ispitivanje kod Zelenbabe, da je u pola tog razgovora u sobu ušao okrivljenik, da ga je pitao zna li što se događa srpskim momcima u Zagrebu, a kad je odgovorio da ne zna, da ga je okrivljenik, dok je on sjedio na stolici, nogom udario u predjelu leđa i rebara, a kad se od boli prignuo, udario ga je po tjemenu rukom. Zatim je opisao treći susret s okrivljenikom, kad je došla ekipa Yutela snimati prilog, te da je tada okrivljenik njega i Plivelića upozorio da paze što govore, da im je sugerirao da kažu da se prema njima dobro postupa, da su zadovoljni tretmanom i da su tu do razmjene. Četvrti put da ga je vidio kad je došao u zatvor i pred stražarima se raspitivao da li ih tko dira, da su morali reći da je sve u redu, no da se Bračić požalio, jer je imao vidljive ozljede na licu. Nakon što je okrivljenik otišao da su ih pretukla četvorica stražara i da su dobili najveće batine od zatočenja.

Svjedok Vikić je na raspravi ostao kod dijela svog iskaza u istrazi, opisujući samo prvi događaj, odnosno ispitivanje od strane okrivljenika kad ga je ovaj ošamario, dok je za ostale situacije koje je ranije opisao naveo da to nije točno, da ga okrivljenik nije udario kod ponovnog ispitivanja, a da je Zelenbaba bio taj koji je davao upute za novinare. Isto tako da nije točno da ga je četvrti put vidio na tvrđavi. Svjedok Vikić je ostao kod toga da su u zatvoru

bili zlostavljani, da su ih tukli, pa je posebno istakao blagdan Vidovdana koji je upamtio po dobivenim batinama, tako da nisu znali za sebe. Međutim, u ovom iskazu je naveo kako se sjeća samo Plivelića, Magdića, Krizmanića i Bračića, dok da se ne sjeća ostalih zarobljenika.

Kod ovakvog stanja stvari, kada svjedok Osman Vikić na raspravi govori nešto drugačije u odnosu na iskaz u istrazi, s time što je svjedok upozoren na različitost kazivanja, ali je ustrajao u svom iskazu na raspravi, vijeće nije imalo drugog izbora, već prihvatiti njegov iskaz s rasprave. U svom iskazu s rasprave svjedok Vikić također tereti okrivljenika, ali u manjoj mjeri nego u istrazi, pa je vijeće prihvatilo u potpunosti njegov iskaz s rasprave u kojem je opet opisivao na koji način su zarobljenici bili mučeni, udarani i maltretirani od stražara kojima je zapovijedao okrivljenik, s time što je na raspravi opisao samo jedan susret s okrivljenikom, kada ga je ovaj ošamario, dok je za ostale susrete s okrivljenikom naveo da se nisu dogodili. Stoga je vijeće prihvatilo iskaz ovoga svjedoka s rasprave i korigiralo je činjenični opis na način da je izostavljen dio teksta iz optužnice da bi okrivljenik Dragan Vasiljković svjedoka žrtvu Osmana Vikića prilikom ispitivanja, dok je Vikić sjedio na stolici, udario nogom u predjelu rebara i leđa, a kad se prignuo od boli, po tjemenu rukama, već je prihvatio njegov iskaz s rasprave u kojem je naveo da ga je okrivljenik jednom ošamario. Svjedok žrtva Osman Vikić je prilikom ispitivanja na raspravi bio ustrajan u tome da se s okrivljenikom susreo samo jednom, kada ga je okrivljenik ošamario, a kako je za ove druge susrete s okrivljenikom, koje je opisao u istrazi, na raspravi kazao da se oni nisu dogodili, te kako ti događaji nisu potvrđeni niti od drugih svjedoka, to je trebalo prihvatiti njegov iskaz s rasprave.

Kako je to već ranije navedeno, iskazi ovih svjedoka žrtava su uvjerljivi, pa ih vijeće drži vjerodostojnima, a njihovi iskazi se podudaraju i sa činjenicama koje proizlaze iz materijalnih dokaza, o postojanju zatvora na kninskoj tvrđavi u kojem nije bilo nikakvih higijenskih uvjeta i o boravku u tom zatvoru pod nadležnošću Jedinice za posebne namjene kojom je zapovijedao okrivljenik. Ovi svjedoci potvrđuju da su svi bili u tom zatvoru na kninskoj tvrđavi.

O tome da je zatvor bio na kninskoj tvrđavi govorio je i svjedok Ivan Lipak koji je bio zarobljen u Glini, a zatim zajedno s ostalima odveden u Golubić, gdje da je prvi put čuo za kapetana Dragana, da obučava specijalce te da je tu vidio ljude kako vježbaju. Nakon Golubića da je bio odveden u Knin, no da nije odveden u zatvor na tvrđavi, jer tamo nije bilo mjesta, već u zgradu u staroj bolnici u koju je dolazio okrivljenik u posjetu. I svjedok Ivan Šantek je opisao dolazak u Golubić, gdje da je prvi put čuo za kapetana Dragana koji je bio vođa kampa za obuku vojnika, te je slušao od vojnika i stražara da hvale njegove sposobnosti. Nakon toga da ga je vidio u zatvoru u staroj bolnici u Kninu, da je bio u obilasku i da mu je jedan od voditelja tog zatvora dao raport. Opisao je da je nosio maskirnu uniformu, veliku futrolu za pištolj oko pasa i beretku s četiri slova C.

U ovom predmetu su pročitani iskazi i reproducirane snimke iskaza svjedoka obrane Milenka Zelenbabe, Milana Dragišića, Milojka Budimira i Gorana Starčevića, iz čijih iskaza proizlazi da okrivljenik Dragan Vasiljković nije imao ovlasti nad zatvorom koji je bio na kninskoj tvrđavi, da je bio tu samo radi obuke specijalaca, te da bi dužnost čuvara i osoba koje su ispitivale zarobljenike obavljali redovni ili temeljni policajci iz stanice milicije, odnosno sam Milenko Zelenbaba.

Vijeće nije prihvatilo takve iskaze svjedoka obrane Milenka Zelenbabe, Milana Dragišića, Milojka Budimira i Gorana Starčevića jer su iskazi tih svjedoka u suprotnosti s

iskazima ispitanih svjedoka žrtava i materijalnim dokazima. Osim toga, svjedoci Zelenbaba, Dragišić, Budimir i Starčević su tijekom oružanog sukoba bili na istoj strani na kojoj je bio i okrivljenik, pa su očito svojim iskazima htjeli pomoći okrivljeniku da izbjegne kaznenu odgovornost u ovom predmetu. Naime, nitko od svjedoka optužbe, kojima je vijeće priklonilo vjeru, nije govorio da bi dužnost čuvara u kninskom zatvoru obavljali obični, redovni ili temeljni policajci, niti se temeljni policajci spominju u bilo kojem dokumentu vezano za improvizirani zatvor na kninskoj tvrđavi, a i svi svjedoci žrtve, koji su bili zatočeni u tom zatvoru, su bili izričiti u tome da su čuvari zatvora bili pripadnici posebne jedinice kojima je zapovijedao okrivljenik Dragan Vasiljković, a da drugih postrojbi na kninskoj tvrđavi, koje bi nadzirale i osiguravale zatvor, nije bilo.

Posebno se ističe kako iz iskaza svjedoka Milenka Zelenbabe proizlazi da je u zatvoru na kninskoj tvrđavi bilo kao u hotelskom smještaju, što nije točno jer to ne proizlazi iz iskaza svjedoka žrtava, a i protivno je onom što je sam okrivljenik pisao u dokumentu "Zatvor", o lošim uvjetima i mogućoj kaznenoj odgovornosti zbog loših uvjeta u zatvoru. I iz ovog detalja je razvidno da je ovaj svjedok želio pomoći okrivljeniku da izbjegne kaznenu odgovornost.

Iz iskaza svjedoka žrtava proizlazi kako su oni suglasno iskazivali o fizičkom i psihičkom zlostavljanju kojem su svakodnevno bili izloženi, a koje su nad njima provodili stražari vojnici koji su tu bili, a koji su bili pod zapovjedništvom okrivljenika. Vijeće drži utvrđenim, što proizlazi iz iskaza svjedoka žrtava, da je okrivljenik za takvo postupanje svojih vojnika znao, jer je vidio u kakvom su stanju bili zarobljenici, da su pretučeni, puni modrica i da se jedva kreću. Iz okrivljenikovog postupanja, posebno u situaciji kad bi mu se, na postavljeno pitanje, zatvorenici požalili i da bi nakon toga dobili još veće batine, nedvojbeno je da je takvo postupanje, kako osobnim primjerom, tako i ponašanjem prema svojim vojnicima, kojima je bio zapovjednik i autoritet, prihvatio i podržavao inkriminirane radnje svojih podređenih te nije poduzeo ništa da takva postupanja spriječi, odnosno one koji su se tako ponašali kazni.

Na tvrđavu su bili dovedeni zarobljeni pripadnici hrvatske policije Nikica Plivelić, Zvonko Magdić, Ivan Krizmanić, Marko Mijić, Osman Vikić, Velibor Bračić, osobe koje kao pripadnici policije, prema odredbama čl. 4. Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. g., imaju status ratnih zarobljenika, te se na njih primjenjuje odredba čl. 3. st. 1. točka a) te Ženevske konvencije koja zabranjuje nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstava, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja, a primjenjuje se i odredba čl. 3. st. 1. točka c) koja zabranjuje povrede osobnog dostojanstva, osobito uvredljive i ponižavajuće postupke, kao i odredbe čl. 13. i čl. 14. te Ženevske konvencije koje nalažu čovječno postupanje s ratnim zarobljenicima, zabranjuju represalije i traže poštovanje ličnosti i časti ratnih zarobljenika.

Osim osoba koje su imale status ratnih zarobljenika, prema iskazima svjedoka žrtava, na kninsku tvrđavu su bile dovedene i predane u zatvor i osobe koje su bile uhićene kao civili pod sumnjom da sudjeluju u organiziranju oružanog otpora, i to Tomislav Ceranja, Mile Luketić i Nikola Luketić, na koje se primjenjuju odredbe Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g.

Prema tim osobama, po odredbi čl. 3. st. 1. točka a) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g. također se zabranjuje nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstava, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja, po odredbi čl. 3. st. 1. točka c) te Ženevske konvencije zabranjuju se povrede osobnog

dostojanstva, osobito uvredljivi i ponižavajući postupci, po odredbi čl. 27. nalaže se čovječno postupanje s tim osobama i zaštita od svakog čina nasilja ili zastrašivanja te uvreda, a po odredbi čl. 32. te Ženevske konvencije zabranjeno je poduzimanje bilo koje mjere takve prirode da prouzrokuje tjelesne patnje.

Prema odredbi čl. 4. st. 1. i 2. točke a) i e) Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) od 8. lipnja 1977. g. propisano je kako sve osobe koje izravno ne sudjeluju ili su prestale sudjelovati u neprijateljstvima, bez obzira na to je li njihova sloboda ograničena ili nije, imaju pravo na poštovanje svoje ličnosti i svoje časti te da se prema njima treba postupati čovječno, a posebno da je prema tim osobama zabranjeno nasilje protiv života, zdravlja i fizičkog ili mentalnog blagostanja, osobito ubojstvo te okrutni postupci, kao što su mučenje, sakaćenje ili bilo koji oblik tjelesne kazne, kao i povrede osobnog dostojanstva, osobito uvredljivi i ponižavajući postupci.

Vijeće drži utvrđenim da su pripadnici Jedinice za posebne namjene, kojom je zapovijedao okrivljenik Dragan Vasiljković, postupali prema zarobljenicima na način opisan u izreci presude, odnosno protivno odredbama čl. 3. st. 1. točke a) i c), čl. 13. i čl. 14. Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. g., te odredbama čl. 3. st. 1. točke a) i c), čl. 27. i čl. 32. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g. i odredbama čl. 4. st. 1. i 2. točke a) i e) Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) od 8. lipnja 1977. g.

Iz sadržaja pregledanog dokumenta pod nazivom „Zatvor“, istupa okrivljenika u medijima, te iskaza svjedoka Bračića koji je govorio o tome da se okrivljenik hvalio da su oni prava vojska i da poštuju Ženevske konvencije, proizlazi da je okrivljenik Dragan Vasiljković bio svjestan obveza koje za njih proizlaze iz odredaba Ženevskih konvencija i normi međunarodnog prava.

U odnosu na odgovornost okrivljenika Dragana Vasiljkovića kao zapovjednika Jedinice za posebne namjene, o nepoduzimanju mjera (nečinjenju) i dužnosti komandanta (zapovjednika), za kazati je da je okrivljenik, prema utvrđenom činjeničnom stanju, bio stvarni zapovjednik, hijerarhijski nadređen svojim vojnicima, potčinjenima, te je imao autoritet i stvarnu moć usmjeravanja radnji potčinjenih. Vijeće drži kako je okrivljenik imao saznanja o protupravnim radnjama svojih potčinjenih, jer se osobno uvjerio da oni tuku, muče i zlostavljaju zarobljene hrvatske policajce i civile, a isto tako bio je upoznat s normama međunarodnog prava. Unatoč tome okrivljenik je propustio takvo postupanje svojih potčinjenih spriječiti, kao i reagirati primjenom odgovarajućih mjera da takvo postupanje kazni. Njegova garantna obveza kao zapovjednika, obuhvaćala je dužnost poduzimanja svih radnji kojima bi spriječio nastupanje takvih zabranjenih posljedica, što nije napravio, pa je na taj način pristao na takvo postupanje svojih potčinjenih i posljedice.

Vijeće drži utvrđenim, što proizlazi prvenstveno iz uvjerljivih iskaza svjedoka žrtava Nikice Plivelića, Zvonka Magdića, Ivana Krizmanića, Marka Mijića, Osmana Vikića, Velibora Bračića i Tomislava Ceranje, da se prema svim ovim zatočenim ratnim zarobljenicima i civilima nečovječno postupalo, da su oni postupcima zatvorskih čuvara kojima je zapovijedao okrivljenik bili maltretirani i mučeni te da su im nanošene velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta. Isto tako, vijeće drži utvrđenim, što proizlazi prvenstveno iz iskaza svjedoka žrtava Osmana Vikića i Velibora Bračića, da je okrivljenik i sam prema ratnim zarobljenicima (Vikiću

i Bračiću) nečovječno postupao prema njima i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta. Vijeće je isključivo temeljem iskaza svjedoka žrtava, a uslijed nedostatka medicinske dokumentacije, prihvatilo da su svim zarobljenicima nanesene tjelesne ozljede na način kako su to oni opisivali.

Prema tome, vijeće drži utvrđenim da je okrivljenik, kršeći opisana pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, iako je bio dužan, propustio spriječiti da se ratni zarobljenici i civili muče i da se prema njima nečovječno postupa i da im se nanose velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta, kao i da je, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, prema ratnim zarobljenicima i sam nečovječno postupao i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta.

Vijeće je korigiralo pravni opis kaznenog djela iz čl. 122. OKZRH na način da je ispustilo da je okrivljenik mučio ratne zarobljenike, jer u postupku nije dokazano, obzirom da to ne spominju niti sami ratni zarobljenici svjedoci žrtve Velibor Bračić i Osman Vikić, da ih je okrivljenik mučio, jer bi to značilo da ih je kroz dulje vremensko razdoblje maltretirao i prema njima nečovječno postupao. Međutim, kako je u postupku utvrđeno da je okrivljenik osobno Velibora Bračića jednom udario nogom u glavu, dok je Osmana Vikića jednom ošamario, takvo njegovo postupanje se ne bi moglo podvesti pod mučenje ratnih zarobljenika, ali se svakako može govoriti o tome da je na taj način okrivljenik prema ovim osobama, ratnim zarobljenicima, postupao nečovječno i da im je time nanosio velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta. Naime, udaranje već ranije izmučenih i prestrašenih ratnih zarobljenika pred drugim vojnicima, svakako predstavlja nečovječno postupanje prema njima, a takve radnje okrivljenika proizveli su kod ovih osoba velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta.

U odnosu na vrijeme počinjenja kaznenih djela, za koja je okrivljenik proglašen krivim, općepoznato je da se radi o vremenu agresije srpskih paravojskih postrojbi protuustavne tvorevine, tzv. SAO Krajine, koja je 19. prosinca 1991. g. promijenila ime u Republika Srpska Krajina, potpomognutih od strane JNA na Republiku Hrvatsku te njihovom sukobu s regularnim oružanim snagama koje je Republika Hrvatska imala. Cilj te agresije je bio zauzimanje dijela teritorija Republike Hrvatske i otcjepljenje, a središte protuustavne tvorevine SAO Krajine je bio Knin.

Općepoznato je i da su se oružani sukobi već zahuktali u inkriminirano vrijeme, pa ne stoji tvrdnja obrane da okrivljenik nije niti mogao počiniti ratni zločin jer da u to vrijeme nije bilo rata ili oružanog sukoba. Naime, već u ljeto 1990. g. je počela tzv. „balvan revolucija“, a prvi oružani sukobi su počeli napadom na policijsku postaju 1. ožujka 1991. g. u Pakracu, krajem ožujka 1991. g. se dogodio tzv. „krvavi Uskrs“ na Plitvicama, kada je pala prva žrtva, dok se početkom svibnja 1991. g. dogodio masakr policajaca u Borovu Selu. Osim toga, u inkriminirano vrijeme dio teritorija Republike Hrvatske je bio okupiran i osnovana je protuustavna tvorevina tzv. SAO Krajina sa sjedištem u Kninu. To su samo neki od primjera da je već prije događaja, koji su opisani u optužnici, počeo oružani sukob između regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske i srpskih paravojskih postrojbi protuustavne tvorevine, tzv. SAO Krajine.

Što se tiče primjene pojedinih pravila međunarodnog prava, na koja se pozivaju odredbe čl. 120. OKZRH i čl. 122. OKZRH, vijeće je u tom smislu, uzelo u obzir datum kada je Republika Hrvatska stekla svojstva suverene države u smislu međunarodnog prava, a to je datum 8. listopada 1991. g., što je povijesno-pravna činjenica koja je jasno ustanovljena te međunarodno potvrđena i prihvaćena. Sve to proizlazi i iz odluke Ustavnog suda Republike

Hrvatske br. U-III-4150/2010 iz koje je razvidno kako ta odluka, u ovom dijelu, ima načelno značenje te prelazi granice pojedinačnog slučaja. O tome je ovisilo i koja će se pravila međunarodnog prava primjenjivati u konkretnom sudskom postupku.

Prema tome, iz ustavnopravne prakse, koju treba primjenjivati načelno, proizlazi da je oružani sukob na području Republike Hrvatske imao nemeđunarodni karakter do 8. listopada 1991. g., a nakon toga da je taj sukob imao međunarodni karakter, te da sudska kvalifikacija karaktera oružanog sukoba izravno utječe na odabir materijalnog prava koje treba primijeniti u svakom pojedinom slučaju suđenja za ratne zločine počinjene na području Republike Hrvatske prije i poslije 8. listopada 1991. g.

Članci 120. i 122. OKZRH su jedan od izvora materijalnog prava za sudove u kaznenim postupcima za ratne zločine, dok primjena pojedinih pravila međunarodnog prava, na koje se pozivaju te zakonske odredbe, u sudskoj praksi znači da je dopušteno primjenjivati na događaje prije i poslije 8. listopada 1991. g. odredbe Ženevskih konvencija iz 1949. g. o postupanju s ratnim zarobljenicima i o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, da se na događaje prije 8. listopada 1991. g. primjenjuje Dopunski protokol II. uz Ženevske konvencije o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba, da se na događaje poslije 8. listopada 1991. g. primjenjuje Dopunski protokol I. uz Ženevske konvencije o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, a da su pravila običajnog međunarodnog ratnog i humanitarnog prava izvor prava u Republici Hrvatskoj bez obzira na karakter oružanog sukoba.

Stoga je u konkretnom slučaju, kako je očito da se u kaznenim djelima za koja je okrivljenik proglašen krivim, radi o oružanom sukobu nemeđunarodnog karaktera, trebalo primijeniti odredbe čl. 120. OKZRH i čl. 122. OKZRH, a uz to i odredbe iz Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. g. i odredbe iz Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g., kao i odredbe iz Dopunskog protokola II. Ženevskim konvencijama koji se odnosi na nemeđunarodni oružani sukob, dok se odredbe Dopunskog protokola I. Ženevskim konvencijama, koje se odnose na međunarodni oružani sukob, ovdje ne mogu primijeniti, pa su odredbe Dopunskog protokola I. ispuštene iz činjeničnog opisa.

Republika Hrvatska je prema Ustavu od 22. prosinca 1990. g. suverena država, sa svim elementima državnosti, vršeći na svom teritoriju zakonodavnu, sudbenu i izvršnu vlast. U skladu s tim je 22. veljače 1991. g. donesen Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Socijalističke Republike Hrvatske koji je u Glavi XX predvidio kaznena djela protiv Republike Hrvatske, na koji način je Republici Hrvatskoj pružena kaznenopravna zaštita karakteristična za suverene države. Pri tome nije od utjecaja to što je Republika Hrvatska tada još bila u sastavu SFRJ, kao ni to što u vrijeme donošenja Ustava još nije bila međunarodno priznata, jer proglašenje suverenosti prethodi njezinom međunarodnom priznanju.

Ustav Republike Hrvatske je izričito naglasio da prihvaća međunarodno pravo na koji način je Republika Hrvatska izrazila volju da se smatra i subjektom međunarodnog prava. Sve ključne ustavnopravne odluke koje je Republika Hrvatska donijela nakon Ustava izraz su već postojeće suverenosti Republike Hrvatske.

Osim toga Republika Hrvatska je preuzela sve obveze iz međunarodnih konvencija o ratnom pravu koje je ratificirala bivša SFRJ, između ostalog i sve 4 Ženevske konvencije iz 1949. g. te oba Dopunska protokola. Sabor Republike Hrvatske je Ustavnom odlukom o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske od 25. lipnja 1991. g. odredio da će se

međunarodni ugovori koje je sklopila i kojima je pristupila SFRJ primjenjivati u Republici Hrvatskoj ako nisu u suprotnosti s Ustavom i pravnim poretkom Republike Hrvatske. Konačno kako je bivša SFRJ povrede Ženevskih konvencija unijela u svoje zakonodavstvo kao posebna kaznena djela, kaznena djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, a kako je Republika Hrvatska glavu XVI iz Krivičnog zakona iz 1976. g. u kojoj su ta kaznena djela sadržana preuzela u cijelosti Zakonom o preuzimanju Krivičnog zakona SFRJ od 26. lipnja 1991. g., to je udovoljila svim međunarodnim obvezama.

U odnosu na kaznena djela pod točkom 1. izreke presude, dokazano je da je okrivljenik, u inkriminiranom razdoblju, bio zapovjednik Jedinice za posebne namjene u sastavu paravojnih postrojbi SAO Krajine koja je svoje sjedište imala u prostoru tvrđave u Kninu, te osiguravala taj prostor i zatvor koji je bio improviziran u jednoj prostoriji, da su njegovi potčinjeni bili stražari u tom zatvoru, da su zlostavljali ratne zarobljenike i civile koji su bili dovedeni u taj zatvor, da je okrivljenik za to postupanje znao i da nije poduzeo ništa da to spriječi i da kazni one koji zlostavljaju, već je i osobno zlostavljao dvojicu zatvorenika, dajući tako primjer svojim vojnicima, odnosno dokazano je da je postupao protivno citiranim odredbama Ženevskih konvencija i Dopunskog protokola II. te time počinio predmetna kaznena djela na način kako je opisano u izreci presude pod točkom 1.

Slijedom ranije navedenog radi se o razdoblju kad je oružani sukob imao nemeđunarodni karakter, te se na postupanje strana u sukobu primjenjuju odredbe Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g., odredbe Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II), odredbe Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. g., a ujedno se primjenjuju i pravila običajnog međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Upravo iz pravila običajnog međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, kao i iz odredbe čl. 28. OKZRH, proizlazi odgovornost kod nepoduzimanja mjera (nečinjenja) i dužnosti komandanta (zapovjednika).

Naime, za utvrđivanje odgovornosti zapovjednika, osobe koja obnaša dužnost kojoj je imanentna ovlast zapovijedanja podređenima, za radnje koje su poduzeli njemu potčinjeni i kojim radnjama su ostvarili obilježja ratno-humanitarnih kaznenih djela, treba imati u vidu odredbu čl. 28. OKZRH u kojoj je predviđena i mogućnost počinjenja kaznenih djela i nečinjenjem.

Obrana je u dokaznom postupku osporavala da je okrivljenik počinio kaznena djela za koja ga se tereti, odnosno da on nije imao zapovjedne ovlasti nad zatvorom koji je bio improviziran u Kninu na tvrđavi, da je bio tu radi obuke specijalnih jedinica, da nije imao kontakt sa zarobljenicima, niti da su zatvor osiguravali pripadnici njegove postrojbe. Isto tako je osporavao da bi taj zatvor bio u funkciji kroz lipanj i srpanj 1991. g., već kraće vrijeme, te se u tom smislu prigovaralo iskazima svjedoka optužbe.

Obrana okrivljenika, kojom negira počinjenje kaznenih djela, nije osnovana jer je u suprotnosti s iskazima svjedoka optužbe i materijalnim dokazima iz kojih proizlazi da je okrivljenik počinio kaznena djela upravo na način opisan u izreci presude pod točkom 1., što je ranije već detaljno obrazloženo. Naime, o ulozi okrivljenika u funkcioniranju zatvora na tvrđavi u Kninu i njegovoj zapovjednoj ulozi, govore u prvom redu svjedoci žrtve, kao i dokumentacija koja je pročitana i pregledana u dokazne svrhe, kao i snimljeni prilozi emisija na pregledanim video zapisima, te novinski tekstovi.

U ovom postupku, u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 2. izreke presude, nije sporno da je okrivljenik Dragan Vasiljković boravio u Glini u inkriminirano vrijeme, što i on sam ne spori, a to proizlazi i iz svih ostalih verbalnih i materijalnih dokaza. Tako, nije prijevorno da je okrivljenik utužene prigode boravio u Glini i da je sudjelovao u oružanom sukobu između oružanih snaga Republike Hrvatske s jedne strane i naoružanih pripadnika srpskih postrojbi protuustavne tvorevine SAO Krajine kojima je pripadao i JNA, s druge strane.

U ovom postupku je sporno kakva je bila uloga okrivljenika u ovom oružanom sukobu, je li bio u dogovoru sa sada pok. Ratkom Rapaićem, kapetanom JNA, zapovjednikom tenkofske jedinice ili s nekim od oficira tenkofske jedinice u okviru oklopnog bataljona JNA iz Pančeva, je li izradio plan napada na Policijsku postaju u Glini te prigradsko naselje Jukinac i selo Gornji Viduševac, s ciljem njihovog zauzimanja, je li imao ovlasti za izdavanje zapovijedi pripadnicima srpskih paravojnih postrojbi te je li, sukladno planu i dogovorno, postupao protivno odredbama čl. 3. st. 1. točka a), čl. 27., čl. 33. i čl. 53. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g., odredbama čl. 4. st. 1. i 2. točke a) i g), čl. 13. i čl. 16. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. o zaštiti žrtava nemedunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) od 8. lipnja 1977. g. i odredbama čl. 51. st. 1. i 4., čl. 52., čl. 57. st. 1. i 2. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. (Protokol I), na način kako mu se stavlja na teret, kao i jesu li posljedice bile onakve, kako mu se stavlja na teret optužnicom.

Vijeće drži, kako je to već ranije navedeno, da je u ovom postupku dokazano da je okrivljenik postupao upravo na način opisan u točki 2. izreke presude, na koji način je počinio kazneno djelo ratnog zločina iz čl. 120. st. 1. i 2. OKZRH.

Iz mnogobrojnih iskaza svjedoka mještana Jukinca i Gline, te policajaca koji su se našli u Glini i Jukincu prije i na dan 26. srpnja 1991. g., proizlazi da je dana 26. lipnja 1991. g. od strane srpskih paravojnih postrojbi prvi put napadnuta Policijska postaja u Glini u kojoj su se nalazili pripadnici hrvatske policije, kada je jedan policajac ubijen, a 16 policajaca hrvatske nacionalnosti je odvedeno u zatočeništvo u zatvor u Knin, što u postupku nije sporno. Nesporno je i da je akcijom ATP Lučko hrvatska policija vraćena u Policijsku postaju Glina, ali je grad Glina i dalje bio izvan kontrole regularnih hrvatskih snaga. Nije sporno niti da je negdje 15 dana prije napada, koji je uslijedio 26. srpnja 1991. g., uz posredovanje JNA stvorena navodna tampon zona.

Iz iskaza svjedoka mještana Jukinca i Gline te svjedoka koji su u to vrijeme bili policajci proizlazi da su u parku, ispred Policijske postaje u Glini, bili smješteni tenkovi JNA i to na način da su u neposrednoj blizini Policijske postaje bila četiri tenka JNA, dok je u parku bilo još desetak tenkova. Na ulazu u Jukinac, prigradsko naselje naseljeno pretežito hrvatskim stanovništvom, iz pravca Prekope i Petrinje, bile su dvije samohotke JNA, a na križanju Šakićeve i ulice Ivana Gregurića (koja danas s ostalim dijelovima Jukinca nosi naziv Jukinačka ulica), a koja faktički predstavlja ulaz u Glinu, bio je smješten tenk T-84 i jedno borbeno oklopno vozilo. U samoj Šakićevoj ulici su bila još dva tenka, a cijevi tih tenkova, kao i onog na križanju, su bile usmjerene prema Jukincu, odnosno ulici Ivana Gregurića, današnjoj Jukinačkoj ulici. Na novom groblju u Glini također da je bio tenk T-84 i minobacač od 120 mm.

Iz iskaza svjedoka Damira Lauša, Tome Perkovića i Marijana Trstenjaka proizlazi kako su se oni na dan 26. srpnja 1991. g. nalazili s kolegama u zgradi Policijske postaje Glina, da je u samoj Policijskoj postaji, te oko postaje u rovovima nasuprot nasipa, na igralištu i sajmištu bilo otprilike oko 80-ak policajaca, dok su na raspravi svjedoci Perković i Trstenjak naveli da ih je bilo

135 na cijelom području. Njih oko 30 da je bilo raspoređeno u Jukincu radi osiguranja i zaštite pretežitog hrvatskog stanovništva koje je tu živjelo, a od oružja da su imali samo lako pješačko naoružanje, pištolje, automatske puške i poluautomatske puške, te dva borbena oklopna vozila, od kojih je jedan bio pokvaren, te nešto ručnih bombi.

Posadu tenkova i oklopnih vozila da su činili ročnici, ali na dan napada 26. srpnja 1991. g. da su vidjeli da tu više nisu bili ročnici, već neki bradati uniformirani ljudi koje do tada nisu vidjeli. Naime, iz iskaza svjedoka Tome Perkovića, Vinka Pavlovića, Marjana Babića, Blaženka Prajdica, Ivica Prajdica, Mihajla Zibara i Nene Klobučar proizlazi da je to jutro negdje između 6,30 sati ili 8,00 ili 9,00 sati, iz pravca Petrinje došlo oko 15 ili 20 vojnih kamiona i oklopnjaka punih osoba, bradatih, neurednih, u vojnim uniformama. Svjedok Željko Penić je pak naveo da je dan prije napada prošlo 6 kamiona „bradonja“ iz pravca Petrinje za koje su rekli da su srpski dobrovoljci i da im je zapovjednik kapetan Dragan.

Iz iskaza svjedoka Damira Lauša proizlazi da je on dana 15. srpnja 1991. g. upućen na ispomoc u Glinu u sastavu posebne jedinice policije Policijske uprave Bjelovar, da ih je bilo oko 60 ukupno, da je otprilike polovica zauzela položaje u Jukincu, a druga polovica postrojbe da je bila stacionirana u Glini u policijskoj postaji i da je on njom zapovijedao, dok da je dijelom postrojbe koja je bila u Jukincu zapovijedao Vinko Pavlović. Čim su dolazili u Glinu iz pravca Prekope preko Jukinca, na jednom križanju na samom ulazu u Glinu, da su uočili tenk T-84, vojska da ih nije pustila prema Glini, odnosno policijskoj postaji, pa da su na jednom mjestu prešli rijeku, te preko nasipa i nogometnog igrališta krenuli do zgrade policijske postaje, za koje vrijeme da ih je pratila snajperska paljba. Međutim, do dana samog napada 26. srpnja 1991. g. da je bilo mirno, da su se samo osmatrali.

Iz iskaza svjedoka Vinka Pavlovića proizlazi da je njih oko 30 pripadnika posebne jedinice policije Policijske uprave Bjelovar 15. srpnja 1991. g. bilo smješteno u Jukincu, da je on bio zapovjednik, da su od naoružanja imali automatske puške, pištolje, poneki lovački karabin i možda 1-2 vojna snajpera. U svakom slučaju, da je njihovo naoružanje bilo potpuno neadekvatno s obzirom na oklopne jedinice, kao i drugo teško naoružanje s kojima je raspolagala JNA i paravojne postrojbe. Naime, da oni nisu ni išli u rat, već da su došli sa zadatkom zaštite pretežno hrvatskog stanovništva koje je tu živjelo. Svjedok Pavlović je naveo i da su se smjestili u napuštenim kućama, da je tako bio u jednoj kući u blizini križanja, na samom ulazu u Glinu, možda stotinjak metara od tenka koji je tu stajao, a koja se gledano iz smjera Jukinca nalazila s desne strane, a s njim da su bili Ante Čurić i Franjo Boljkovac. To da je ustvari bilo jedno dvorište iza starog dućana, gdje se nalazilo oko 3 kuće u nizu. U tim kućama do njih da su bili Ivica Tanjić i Zlatko Koprivnjak, dok je Mijo Topalušić bio preko puta, s druge strane ceste, a kolega Rudec s 5-6 ljudi da je bio na samoj granici Prekope i Jukinca gdje da skoro nije bilo borbenih djelovanja. I svjedok Darko Kruljac je naveo da je nekoliko kolega bilo u Prekopi.

U ulici s lijeve strane, gledano u pravcu Gline, koja se spaja s križanjem, isto da je bio tenk, osmatrali su kretanje ljudi i vozila tom ulicom, a naravno da im je bio zapriječen prolaz. Ni samo stanovništvo iz Jukinca da nije tako lako prelazilo iz Jukinca u Glinu, da su to pokušali neki kojih nije bilo toliko strah, neko vrijeme bi ih i propustili uz maltretiranje, ali nakon toga da je vojska zabranila prolaz i njima, tako da se sjeća slučaja dvije sestre koje su ostale razdvojene, jedna je bila u Jukincu, a druga u Glini, s druge strane barikade. Svjedok Pavlović je bio kategoričan u tvrdnji da ih u Jukincu nije bilo iznad 30.

Naveo je i kako kuće u Jukincu nisu imale podrum, da su praktički bili na otvorenom, penjali su se na krovove radi osmatranja, pa da su na taj način bili dobro vidljivi suprotnoj

neprijateljskoj strani, koja je kroz taj period do napada osmatrala njihovo kretanje i ponašanje. Nikakve zaklone i vreće da nisu imali, a za to vrijeme, prije napada 26. srpnja 1991. g., da su i komunicirali s posadom tenka.

Iz iskaza i ostalih ispitanih svjedoka policajaca Darka Kruljca, Roberta Hajtića, Ivica Tanjića, Zlatka Koprivnjaka, Tomislava Javora, Ivana Škrlina i Mije Topalušića, koji su bili u Jukincu, također proizlazi da je samo policija bila u Jukincu, da nije bilo naoružanih mještana, da nitko nije čuo za Jandru Goršetu ili da bi bio organiziran otpor u Jukincu, da su se kroz tih 11 dana do napada družili s mještanima koje su osiguravali, da su ih oni i hranili, a da su i kontaktirali s pripadnicima JNA na način da su ovi dolazili k njima, pa da im je tako bilo dobro poznato gdje se nalaze i s kakvim naoružanjem raspolažu, te da nisu imali zapovijed za napad jer da ih je bilo malo.

Ovi svjedoci su opisivali s kojim kolegama i gdje su bili smješteni, pa iz njihovih iskaza jasno proizlazi da su bili smješteni u ukupno pet kuća, četiri kuće su bile do križanja, od čega tri jedna do druge u dvorištu, a četvrta preko puta, dok je peta kuća bila bliže dućanu, sve u ulici Ivana Gregurića. Tako su u jednoj kući bili svjedoci Ivica Tanjić i Robert Hajtić, s kolegama Jankom Jukićem, Nemčićem, pok. Đurkijem, Marijanom Murtićem, Ivicom Božičevićem, u drugoj kući su bili svjedoci Zlatko Koprivnjak i Darko Kruljac s kolegama Stjepanom Šoštarićem, Nikolom Jukićem, Zlatkom Horvatom i Draženom Vojvodićem, u trećoj kući su bili svjedoci Vinko Pavlović i Ivan Škrlin s kolegama Antom Čurićem i Franjom Boljkovcem, u četvrtoj kući je bio svjedok Mijo Topalušić s kolegama Daliborom Lešnikom, Tomislavom Novoselcem i Damirom Petrovićem, a u petoj kući je bio svjedok Tomislav Javor s kolegama Nenadom Šantalabom i Nenadom Horvatom. Na raspravi su se neki svjedoci sjetili i kolege Darka Šileka da je bio s njima u Jukincu.

Svjedok Robert Hajtić je naveo kako je on jedini imao RPG sa samo dvije kumulativne mine, a kuća u kojoj su bili smješteni da je bila udaljena od križanja i tenka 20-ak metara, a svjedok Tomislav Javor je naveo da je prva kuća u kojoj je bio s Topalušićem bila oko 70 metara od raskrižja, tu da je sve ravno, pa da se iz tog tenka vidi sve do sredine Jukinca, te da nije pružao otpor jer da je imao naoružanje za borbu protiv pješadije, a ne protiv tenkova i oklopnih vozila, a druga kuća u kojoj je bio da je bila udaljena 200 metara od prve.

Svjedok Mijo Topalušić je naveo da su bili u kući Šešerin koja je bila prazna, da su razgovarali s ročnicima kakvo imaju naoružanje, pa da je tako došao Hajtić sa RPG-om, a oni da su mu se podsmjehivali jer da to nije adekvatno za tenk, da za tenk treba „OSA“ od 90 mm.

Iz iskaza ispitanih svjedoka, prikupljene dokumentacije, kao i materijalnih dokaza izvedenih na raspravi, proizlazi da je napad od strane JNA i paravojnih srpskih postrojbi na Policijsku postaju u Glini, te naselja Jukinac i Gornji Viduševac uslijedio 26. srpnja 1991. g. oko 10,00 sati, a istodobno da su napadnuti i drugi pravci na području Banovine, a operacija da je imala kodni naziv „Žaoka“.

Prema iskazima svjedoka Perkovića, Trstenjaka i Lauša, koji su bili u zgradi Policijske postaje u Glini, proizlazi da je napad započeo u 10,00 sati, prvo da je bio minobacački napad, na zgradu policije da su ispaljene minobacačke mine, iz ručnog bacača ispaljeni projektili, a potom da je cijeli dan trajala pucnjava iz pješačkog oružja, te teškog naoružanja, a procijenili su da je neprijatelj raspolagao s najmanje 7 minobacača od 120 mm. Napadi da su trajali s kraćim prekidima do 23,00 sata, za koje vrijeme su se nosili s tim napadima koliko su mogli, s obzirom na naoružanje koje su imali. Negdje oko 23,00 sata da su ostali bez municije, pa da su se nakon

razgovora s rukovoditeljima, dogovorili da se preko rijeke Gline i nasipa izvuku na rezervni položaj i utvrde u mjestu Dvorište i Hadžer, što su i učinili i tako prošli bez gubitaka ljudi, a nije bilo niti teže ranjenih.

Iz iskaza svjedoka Perkovića proizlazi kako je nakon napada na srpskoj TV vidio kapetana Dragana i njegove istupe u kojima se hvalio da je zapovijedao napadima na Glinu i okolnicu, a iz iskaza svjedoka Trstenjaka je razvidno kako mu je susjed koji je u međuvremenu umro, kazao da je gledao na televiziji jednu emisiju Nezavisne srpske televizije B-92 ili slično, te da je vidio kako se kapetan Dragan obratio javnosti u smislu kako je uspješno provedena akcija u Glini kojom je zapovijedao, dok da su tom prilikom mnogobrojne ustaše pobijene.

O vrsti i intenzitetu napada na Jukinac uslijed združene paljbe JNA i paravojsnih srpskih postrojbi iz mitraljeza i topova tenkova, te minobacača, borbenih oklopnih vozila, ručnih bacača, puškomitraljeza, snajpera i drugog oružja, po kućama i gospodarskim objektima i samim civilima, detaljno su u svojim iskazima iskazivali svjedoci Vinko Pavlović, Ivan Škrilin, Tomislav Javor, Mijo Topalušić, Darko Kruljac, Robert Hajtić, Ivica Tanjić, Zlatko Koprivnjak, kao i svjedoci mještani Jukinca, koji su u vrijeme napada bili u svojim kućama s obiteljima u Jukincu, točnije u ulici Ivica Gregurića te okolnim kućama u Jukincu, sada Jukinačkoj ulici, i to svjedoci Josip Gregurić, Lela Regić, Zoran Regić, Danijela Mičija, Vjekoslav Hoić, Ivan Naglić, Željko Penić, Antun Gregurić, Blaženko Prajdić, Branko Divjak, Ivica Prajdić, Ivan Klobučar, Miško Miletić, Mihajlo Zibar, Petar Majstorović, Stjepan Antolović, Jandro Goršeta, Nena Klobučar, Milka Šešerin, Marjan Babić, kao i svjedoci novinari koji su se na dan napada zatekli u Jukincu, Peter Wüst i Senad Pašić.

Iz njihovih iskaza jasno proizlazi da su se u kućama u Jukincu nalazili civili s obiteljima, da nije bilo nikakve vojne sile, niti vojnog cilja, već 30-ak policajaca s lakim naoružanjem, koji nisu bili u mogućnosti odgovoriti na takve razmjere i intenzitet napada i pružiti otpor, a njihov položaj i naoružanje su okrivljeniku i potčinjenim mu pripadnicima paravojsnih srpskih formacija, kao i JNA, bilo dobro poznati. Temeljem iskaza ovih svjedoka za utvrditi je da kritične prigode nije bilo nikakve vojne potrebe za takvim napadom, već je napad poduzet bez izbora cilja, s ciljem zastrašivanja hrvatskih civila i uništavanja njihove imovine, kako bi ih se natjeralo na bijeg, te tako zauzeo i stvorio etnički čist prostor u sastavu protuustavne tvorevine SAO Krajine.

Hrvatski policajci u Jukincu nisu imali na raspolaganju borbena oklopna vozila, niti drugo teško naoružanje, iako je u postupku utvrđeno da su u Glini, pored policijske postaje, imali 2 borbena oklopna vozila, od kojih je jedno vozilo bilo neispravno, te nešto ručnih bombi. Međutim, 30-ak policajaca smještenih u Jukincu nije imalo borbena oklopna vozila, već su oni s lakim naoružanjem bili smješteni po kućama i to samo radi osmatranja i zaštite hrvatskih civila, a ne zbog eventualnog napada.

Vijeće je, u skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem, izmijenilo činjenični opis na način da je u presudi navedeno da je policajaca u Jukincu bilo najmanje 30, a ne 25 kako stoji u optužnici.

Svjedok Vinko Pavlović je naveo da mu je jedna žena rekla da će biti napad, da je krenuo ulicom Ivana Gregurića službenim autom s kolegom obavještavati ljude o tome, pa da je s tenka na njih tučeno mitraljezom, kao i iz topa, ali da su uspjeli na vrijeme iskočiti te da su se sklonili u jednom dvorištu, a nakon toga da je nastao pravi pakao, da su počele padati jedna za drugom minobacačke granate, ispočetka svakih par sekundi, a poslije da se nastavilo s nešto manjim

intenzitetom. U međuvremenu da se moglo čuti i djelovanje tenka. Napad da je dolazio i iz Šakićeve ulice, po kućama da su počele padati minobacačke granate, a i tenkovske. Napad da je trajao sve do ponoći, kada je s kolegom Čurićem, preskačući dvorišta, krenuo prema kolegama koji su se nalazili u kućama blizu križanja. Da je bila noć, no da se moglo vidjeti budući je sve gorjelo, tolika je bila svjetlost od gorućih kuća, tako da im nisu trebale baterije. Cijela ulica da je bila razrušena. Kako nisu zatekli nikoga, da su pretpostavili da su se nekako izvukli, nakon čega da su se vratili nazad, pokupili kolegu Rudeca i uz rijeku Glinu došli do mosta, kojeg da su prešli i vratili se u Dvorišće. Tu da su se našli s ostatkom jedinice, pa da je tu vidio Koprivnjaka i Tanjića, te saznao da su ranjeni.

Svjedoci Ivica Tanjić i Robert Hajtić su u svojim iskazima naveli da su pružali nekakav otpor 2-3 sata, da nisu bili u stanju pružiti adekvatan otpor, a u kuću u kojoj su se nalazili da je udarila tenkovska granata i tada da su obojica ozlijeđena te da su se počeli povlačiti, tako da je njih 11 krenulo prema Viduševcu. Svjedok Škrilin, kao i drugi svjedoci, su naveli da kad su vidjeli u kakvom su stanju Tanjić i Hajtić, da su odlučili pokupiti ih i povući se, te da su pješice napustili Jukinac smjerom prema livadama, tako da su njih jedanaestorica došli do rijeke Gline, gdje su naišli na grupu od oko 30-ak civila sa djecom, koji da su također bježali, pa da su svi zajedno prešli rijeku i došli do Viduševca, gdje da su se kasnije sakupili i ostali kolege. Inače, da su vidjeli da je tenk išao od kuće do kuće i gađao, da su pripadnici paravojsnih postrojbi sve znali, i gdje su Hrvati mještani i gdje su policajci, a dok su se povlačili da se i dalje čula pucnjava i paljba po Jukincu i da su kuće gorjele.

Svjedok Mijo Topalušić je naveo da je u kasnim popodnevnim satima u kuću ušao jedan neprijateljski vojnik koji je bio odjeven u šarenu uniformu s oficirskim opasačem, na rukavu je imao 4C, a na glavi šarenu beretku sa zvijezdom petokrakom i da je bio naoružan škorpionom, te da je bacio bombu u sobu, a kolega Novoselec da je bio ranjen od eksplozije te da ga je uhvatio, skočio iz kuće s njim, da su pretrčali preko ceste, gdje je vidio mrtvo tijelo jednog civila. Potom da su prošli pokraj suprotne kuće i okućnice, te se sakrili u obližnji kanal u kojem su ostali sve do mraka, da su bili pri kraju s municijom, sredstva veze da nisu imali, a čitavo vrijeme do njih da je dopirala intenzivna pucnjava i paljba po Jukincu, te da su vidjeli kako gore kuće. Iskazao je i da su kolege Lešnik i Petković s kuće vidjeli da je civil pogoden s tenka.

Iz iskaza naprijed navedenih ispitanih svjedoka i mještana Jukinca proizlazi da ih je štitilo oko 30-ak policajaca koji su bili smješteni u 5 kuća, bliže raskrižju gdje je bio smješten tenk, da su policajci bili naoružani lakim naoružanjem, te da nije bio organiziran nikakav otpor od strane mještana u Jukincu.

Naveli su da za takav intenzitet napada nije bilo razloga, da su na kuće ispaljivani projektili iz minobacača, tenkova, zolja, da nije bilo vojnih ciljeva, da u njihovim kućama nije bilo policajaca, sve te kuće da su bez opravdanja granatirane. Policajci da su bili nemoćni, izloženi neprekidnom granatiranju, a nikog od neprijatelja da nisu vidjeli, policajci da su puškarali tek da spriječe upad u Jukinac. Svjedočili su i da su granate padale na njihove kuće i gospodarske objekte, da su pogodene i gorjele susjedne kuće i gospodarski objekti. Napad da je išao od pravca Majskih Poljana, novog groblja u Glini, Šakićeve ulice, a tenk na križanju Šakićeve i sada Jukinačke ulice, da je cijelo vrijeme borbena djelovao.

Iz njihovih iskaza također je vidljivo da su 26/27. srpnja 1991. g. s obiteljima pobjegli iz Jukinca, ostavivši svoju imovinu, a na njih se pucalo i u jutarnjim satima dok su pokušavali skupiti stvari u vozila i otići, kao i za vrijeme odlaska, tako da je obitelj pok. Regića odustala od pokušaja da uzme mrtvo tijelo Nikole Regića jer se na njih pucalo. Njihova imovina da je

potom pljačkana i devastirana, a oni da su sve do oslobođenja tog područja u vojno-redarstvenoj akciji „Oluja“ 1995. g. živjeli u progonstvu.

Iz iskaza svjedoka supružnika Vjekoslava Hoića i Danijele Mičije, čiji iskazi su u dokazne svrhe pročitani, proizlazi da su dvije granate u dvorište njihove kuće pale oko 19,00 sati, svi prozori da su popucali, pa da su se sklonili u svinjac, ali da je opet pala granata i krhotina ranila Vjekoslava u predjelu lijeve strane prsišta, a granate da su, inače, cijelo popodne padale i da su gađane sve kuće.

Iz iskaza svjedoka Marjana Babića proizlazi da je 26. srpnja 1991. g. bio u svojoj kući sa suprugom, majkom i kćerkom, a kuća da im je bila u neposrednoj blizini križanja Šakićeve i Gregurićeve ulice, na kojem križanju da se nalazio tenk JNA i oklopni transporter i to još od prethodnog napada na Policijsku postaju Glina dana 26. lipnja 1991. g. Izjavio je kako je njegov brat Ivan imao kuću u Šakićevoj ulici, a to je sada ulica Nikole Tesle, te da se u toj ulici nalazio jedan tenk JNA, bliže križanju s tada ulicom Ivana Gregurića, kraj bratove kuće. Danju da bi se povukao unazad da otvori prolaz, a potom bi se vratio uvečer i stajao s cijevi uperenom u prozor kuće, a iza toga tenka, negdje kod pogona prijašnje Plive, da je bio još jedan tenk. Cijevi tenkova bile su okrenute baš prema Jukincu, u kojem je živjelo kompletno hrvatsko stanovništvo, da je možda bilo par kuća u kojima su živjeli Srbi. Ovaj svjedok je naveo da je vidio kako je pogođena kuća Nene Klobučar, a iz tenka koji je bio na križanju da je pogođena kuća Đure Šešerina i Penićeva radiona, a vidio je i da su pogođene kuće Pere Majstorovića i Miška Miletića. Izjavio je da je bilo strašno, da se sve dimilo, a koja god je kuća bila pogođena, da je gorjela.

Svjedok Babić je kazao i da je ostao sa suprugom, kćerkom, nevjestom i bratom, koji su došli k njima, u kući sve do jutra do 5,30 sati, kada su sjeli u auto i pobjegli prema Petrinji, odnosno Sisku. Inače, da je imao pištolj, a oružje da su imali samo lovci, njih 5-6.

Svjedokinja Nena Klobučar je u svom iskazu navela da kada je prošla kolona od oko 16-17 kamiona s vojnicima u maslinastim uniformama, da je zadnji imao dignutu ceradu i jedan vojnik da joj je viknuo „šta gledaš majku ti ustašku“. Navela je da je napad trajao cijeli dan, na samom početku napada da je vidjela da je pogođena kuća Đure (Juraja) Šešerina koja je počela gorjeti, kao i njezina nova kuća, kao i štala. Njena stara i nova kuća da su bile jedna do druge, a između da je bio sjenik na kojem su bila dva policajca, a jedan u potkrovlju nove kuće, koje su inače bile stotinjak metara od tenka na križanju. Cijeli dan da je provela s kćerkom skrivena ispod stepenica.

Svjedokinja Klobučar je kazala kako je navečer, negdje oko 22,00 sata, zajedno sa kćerkom i trojicom policajaca pretrčala na drugu stranu ulice i preko polja da su došli do kuće Stjepana Antolovića, a dok su trčali, da su meci fijukali oko njih, te da je uspjela vidjeti da se iz mnogih kuća dimi. U kući Stjepana Antolovića da su ostali do jutra, kada su s ostalim mještanima pješice prešli rijeku Glinu i došli u Dvorišće. Kada su bježali bilo ih je oko 20 i po njima se pucalo, u izbjeglištvu da je bila u Zagrebu, a u Glinu da su se vratili nakon akcije „Oluja“.

Iz iskaza svjedoka Branka Divjaka proizlazi kako je on otišao kad je počeo napad i vratio se za tri dana, kada je vidio da mu je kuća pogođena sa tri minobacačke granate, a i da su ostale kuće bile pogođene i devastirane.

Svjedok Jandro Goršeta je u svom iskazu naveo kako je čuo od pok. bratića Zdravka Skukana, koji je bio socijalni radnik u općini Glina, da su došli dobrovoljci iz Srbije i s njima kapetan Dragan, te da je od njega čuo i da je kapetan Dragan bio koordinator napada na Jukinac. Minobacački napad da je počeo prije 10 sati, bilo je tenkovskih granata, bila je pucnjava iz oružja, hrvatski policajci da su pucali napamet jer nikoga nisu ni vidjeli i to da je sve trajalo do ujutro. Tijelo poginulog Nikole Regića da je prebacio uz ivičnjak da nije na cesti, a isti da je imao na prsima strijelne rane.

Također je naveo da je bio zapovjednik nad 10 civila s lovačkim puškama, da su čuvali straže, skupa s policajcima, da ih je bilo 40, i skupa s policajcima da su imali 19 pušaka, od čega 6 lovačkih. Izjavio je kako se sjeća da su uključeni u obranu bili Ivan Prajdić, Ivan Klobučar, Mihajlo Zibar i Petar Majstorović, a Ivan Prajdić zvani Mlinar da mu je bio zamjenik, a to da je otac od Blaženka.

Vijeće drži kako je u ovom dijelu, gdje svjedok govori da je bio zapovjednik nad 10 civila s lovačkim puškama, iskaz svjedoka u suprotnosti s iskazima ostalih svjedoka, te je vjerojatno da je ovaj svjedok povezao u sjećanju, s obzirom na protek vremena, eventualno samoorganiziranje mještana nakon prvog napada na Policijsku postaju Glina i policajce iz ATP Lučko, a prije dolaska policajaca iz Bjelovara. Naime, niti jedan drugi svjedok nije govorio, niti na postavljena pitanja, da bi sudjelovao u inkriminirano vrijeme u obrani Jukinca, tako da ovaj dio iskaza svjedoka Goršete se ne može prihvatiti.

Na okolnosti smrtnog stradavanja civila Nikole Regića u svojim iskazima iskazivali su svjedoci Zoran Regić, Lela Regić, Josip Gregurić, Ivan Naglič i Željko Penić, a na okolnosti smrtnog stradavanja civila njemačkog novinara Egona Scotlanda svjedočili su svjedoci Senad Pašić, Peter Wüst, Mihajlo Zibar, te također Ivan Naglič i Josip Gregurić.

Svjedok Josip Gregurić je tako u svojim iskazima naveo da je u trgovini koju je držao bio Nikola Regić, da je u popodnevnom satima rekao da ide kući, da nije imao nikakvo oružje, rekao je da ga poznaju, da mu neće ništa, a kad je došao u vidokrug tenka na križanju Šakićeve i Jukinačke, da je pogođen iz mitraljeza s tenka. Na raspravi je svjedok Gregurić kazao da to pretpostavlja jer da se pucalo iz tog pravca. Naveo je i da je istog dana vidio i bijeli Yugo i da su tu bili Senad Pašić i Alojz, te vozilo BMW koje je na prednjoj strani imalo oznaku „PRESS“.

Svjedok Ivan Naglič je u svojim iskazima naveo da se pucalo s tog tenka koji je bio na križanju, da je vidio trenutak kad je s njega pogođen Nikola Regić, da je pogođen u prsa, a na raspravi je kategorično potvrdio da je vidio kako je ubijen Regić i da je siguran da je ubijen iz mitraljeza s tenka.

Također je naveo da je negdje oko 17,00 sati iz svoje kuće gledao kada je prošlo novinarsko vozilo bijele boje, na staklu vjetrobrana da je imalo oznaku „PRESS“, kao i na haubi vozila, te da je vidio da se zapucalo prema tom vozilu i da je suvozač klonuo, a vozač da je vožnjom unatrag krenuo putem Prekope.

Izjavio je i kako se dana 27. srpnja 1991. g., nije se mogao sjetiti točno doba dana, kod Društvenog doma u centru Jukinca zaustavilo vozilo BOV koje je došlo iz Gline, da su izašle dvije osobe, netko da je viknuo da se sklone jer da je tu kapetan Dragan i da su skinuli zastavu sa Doma, a osoba koja je skinula zastavu da je bila u sivomaslinastoj uniformi, ali ne JNA.

Iskazao je da njegova kuća nije pogođena granatom, nego gelerima i izrešetana mecima, a pogođeno je bilo vozilo, da su s njim bili žena i dvoje djece od 1 i pol i 3 godine, te da nije imao oružje, a iz Jukinca da je otišao slijedeći dan navečer.

Iz iskaza svjedoka Zorana Regića proizlazi da je bio s majkom, sestrom i ocem kod tete u Jukincu i da je tek ujutro u 6,30 sati vidio oca dijelom na travi, dijelom na cesti, a očevici da su mu kazali da mu je otac ubijen iz puškomitraljeza s tenka. Da se ne može sjetiti tko mu je rekao kako je otac ubijen, ali u svakom slučaju da mu je otac ubijen pucnjevima iz pravca tenka koji je bio na raskrižju. Ujutro kad su on i majka bježali, da se nije zaustavljao zbog opasnosti da budu pogođeni.

Svjedokinja Lela Regić je iskazala identično kao i svjedok Zoran Regić, s time što je dodala da su ujutro pokušali odnijeti tijelo pok. Nikole, ali da su po njima pucali, pa da su držali pognute glave i da se nisu usudili odnijeti tijelo, koje je dobila tek nakon pet dana.

Iz iskaza svjedoka Željka Penića proizlazi da je nakon napada, 27. srpnja 1991. g., negdje oko 7,00 sati ujutro, krenuo sa suprugom svaki sa svojim vozilom u pravcu Prekope, pa dalje u Petrinju. Inače da je, nakon što je izišao iz dvorišta, uočio pokojnog Nikolu Regića koji je ležao mrtav pored ceste s desne strane, gledano iz pravca Gline, da je ležao potrbuške, nekako sa strane, tako da je mogao uočiti tri strijelne rane. Da ga je pokušao skloniti s ceste, kada je u njegovom pravcu ispaljen rafal s tenka koji je bio na križanju Jukinačke i Šakićeve ulice, tako da je odustao i nastavio voziti u pravcu Prekope. Njegov otac i majka da su krenuli nakon njega, svojim vozilom Renault Fuego, pa da mu je otac kasnije pričao kako je nekoliko puta pokušao izaći iz dvorišta vozilom, ali je svaki put na njega pucano, da bi u jednom trenutku ipak, usprkos paljbi, stisnuo gas i uspio pobjeći.

Svjedok Mihajlo Zibar je iskazao da je vidio kako je stradao njemački novinar, da je stradao na polovici sela, da su išli iz Prekope prema Glini i naišli baš kad se pucalo, pokušali su se povući nazad automobilom, a tada da je vidio da je suvozač pogođen, jer se držao za trbuh i bilo je dosta krvi. Također je naveo da je, nakon što su se mještani povukli iz Jukinca, sva njihova imovina ostala nezaštićena i opljačkana, tamo da mu je ostao stari očuh koji je kasnije ubijen. Inače, među izbjeglicama da se pričalo da su u napadu sudjelovali srpski dragovoljci sa kapetanom Draganom koji je koordinirao napadom. Naveo je i da je imao lovačku pušku bez optike, da nije sudjelovao u obrani, da se pucalo do kasno u noć, a sutra ujutro da je otišao te je vidio da je pogođena njegova kuća i još 5-6 kuća.

Također je i svjedok Blaženko Prajdić iskazao da je vidio da je pogođen Regić s tenka, da je vidio i crno vozilo s oznakom „PRESS“ na koje je pucano, Regić da je pogođen u prsa, da je imao bijelu košulju, pa su se vidile mrlje. Kad su bježali preko kukuružišta, da se po njima pucalo čak i s tenka kod igrališta na nasipu u gradu, s tog tenka da se također pucalo po kućama u Jukincu. Kad je pogođena susjedova kuća, da su se djeca igrala u dvorištu i uspjela pobjeći, a kada su bježali preko kukuružišta, da je to bila jedna grupa od dvadesetak ljudi, među kojima žene i djece, a sjeća se i policajca Tanjića.

Iz iskaza svjedoka Petera Wüsta proizlazi kako je on bio glavni reporter za radio, a Egon Scotland za novine, da su krenuli vozilom marke BMW, koje je bilo obilježeno oznakama „PRESS“, za Glinu. Vozilo, koje je bilo tamnoplavo, da su obilježili bijelim trakama na vratima i na haubi da je bilo napisano velikim slovima TV. Još da je bila ploča s natpisom „PRESS“ s prednje strane desno, ispod, u vjetromotorskom staklu.

Kada su stigli, da su vidjeli na ivici ceste auto kako se puši, imao je rupe od metaka, pa da je rekao Egonu da se vrate, ubacio u rikverc, tada da se već počelo pucati, pa da je povikao Egonu da legne, spustio sjedište i auto okrenuo natrag gotovo ležeći. I dalje se po njima pucalo, a kad su došli na sigurno mjesto, Egon da mu je rekao da ima krvi na ruci, pitao ga je li ozlijeđen, a potom da je on pitao njega i Egon je utvrdio da na hlačama, na desnoj nozi, ima rupu. Zatim da su stigli u susjedno selo, sreli hrvatskog novinara kojem je rekao da Egona moraju odvesti u bolnicu, što su i učinili. Par sati kasnije je nazvao bolnicu i rečeno mu je da je Egon mrtav. Potom da je otišao u policiju prijaviti događaj i tu da je ostavio auto. Krim. policija da je pregledala auto i u Hamburgu i sve istražila. Inače da je to bila pojedinačna paljba, ciljani pucnjevi, jedan u haubu na strani vozača, jedan dolje desno i jedan u prednji desni far, te da nije vidio nikoga.

Iz iskaza svjedoka Senada Pašića iz istrage proizlazi da se 26. srpnja 1991. g. nalazio u mjestu Prekopa koje je nadomak Gline, gdje je došao kao novinar „Slobodnog tjednika“. S njim u društvu da je bio fotograf iz Slovenije Alojz Krivograd, a da su došli osobnim automobilom Yugo sisačkih tablica, koje je na vratima vozača imalo oznaku TV. Izjavio je kako su došli oko podne, da je napad na Glinu i okolicu bio u punom jeku, da se čula pucnjava, a u tijeku da je bio i minobacački napad. U mjestu Prekopa da su ih zaustavili policajci i upozorili da ne idu dalje jer da se puca. Na raspravi je iskazao da je tek kasnije shvatio da je Jukinac predgrađe Gline i da je ustvari bio u Jukincu, da je vidio pogođene kuće njih 7-8, da je u vozilu Yugo s Alojzom ušao u Jukinac, da su parkirali kod jedne trgovine, ali da je bilo granatiranje, pa su se morali skloniti.

Naveo je da je od kolege Alojza, koji je negdje između 16,00 i 17,00 sati u vozilu Yugo s jednim kolegom krenuo prema Glini, čuo da je otvorena vatra na njih iz mitraljeza sa tenka T-84 koji se nalazio na zavoju ceste, tom prilikom da je automobil pogođen u hladnjak, pa da su ostavili vozilo i pobjegli preko rijeke. Ostavivši sav novinarski materijal, osobne dokumente i novac u iznosu 2.000 DEM. Kasnije da su saznali da je sve to opljačkano.

Prilikom bježanja da su naletjeli na mrtvo tijelo civila, koje je Alojz fotografirao, a kasnije da su saznali da se radi o civilu Nikoli Regiću. Ta fotografija da je objavljena u sklopu članka „Banija u krvi i dimu“ u „Slobodnom tjedniku“.

Negdje oko 19,00 sati u Jukinac da su došla dva njemačka novinara u osobnom automobilu marke BMW tamnoplave boje, njemačkih oznaka, kazali da imaju namjeru ići u Glinu. Da im je objasnio da ne bi bilo dobro da idu prema Glini, jer da pripadnici srpskih paravojnih postrojbi pucaju na sve što se kreće. Unatoč tome da su se uputili u pravcu Gline. Vozilo u kojem su se nalazili, da je na vratima suvozača imalo ispisanu veliku oznaku „PRESS“ ili „TV“, da je siguran da je bila jedna od tih oznaka. Nakon otprilike 15-ak minuta, da se automobil vratio, da je vozač izašao sav u panici iz vozila, na kojem su bili vidljivi tragovi propucavanja od metaka, razbijeno zadnje vjetrobransko staklo, te je govorio da je njegov suvozač Egon ranjen i da mu je hitno potrebna liječnička pomoć. Egon da je bio presavijen na prednjem sjedištu te da su ga prebacili na zadnje sjedište, a on da je sjeo na njegovo mjesto, kako bi mogao vozaču pokazati put do ambulante u Petrinji. U ambulanti u Petrinji da su ranjenog Egona preuzeli liječnici i odmah ga vozilom hitne pomoći prevezli u bolnicu u Sisku.

Da je s vozačem Peterom, dok su se nalazili ispred ambulante, zajedno s policajcima pregledao vozilo, da su uočili 7 rupa od metaka, te je Peter pokazao oštećenja, odnosno rupu na prednjem desnom faru, kroz koji je metak prošao i očito pogodio Egona. Napomenuo je da se tijekom vožnje prema Petrinji zadnje vjetrobransko staklo, koje je bilo propucano, potpuno rasulo.

Kad su pregledavali vozilo u Petrinji ispred ambulante i dalje da je bila spomenuta oznaka na vratima, a kada su mu predočene fotografije vozila, svjedok je zaključio da je vozilo snimano s prednje i stražnje strane.

Svjedokinja-oštećenica Christiane Schlötzer, udovica pok. Egon Scotlanda, je u svom iskazu navela da je u vrijeme događaja bila u Münchenu. Za njegovu smrt da su joj javili kolege iz redakcije, kao i drugi novinari, te je idući dan došla u Zagreb gdje se zadržala dok nije dobila dopuštenje da tijelo prebaci u Njemačku.

Navela je da joj je poznato da je pok. suprug krenuo u Glinu zbog toga što je želio pronaći kolegicu Susanne Kupke, a koja je dan prije otišla prema Glini i trebala se vratiti večer prije. Kad su stigli u Jukinac da su vidjeli sa strane jedno vozilo, koje je bilo austrijsko, otvorenih vrata, a radila su treptajuća svjetla. Da su mu se polako približavali i da je tada uslijedila pucnjava.

Nakon „Oluje“ 1995. g. da je došla u Jukinac, pronašla i osobe koje su bile očevici tog događaja, saznala da se Susanne zajedno sa još dvojicom austrijskih novinara, koji su činili televizijski tim, uspjela sakriti u neku od kuća. To da su morali napraviti, jer je u trenutku kad je snimatelj stavio kameru na rame kako bi snimio tu situaciju, prema njima uslijedila paljba iz tenka na ulazu u Glinu. Nadalje, da je bila kod obitelji kod koje su se oni sakrili, Susanne da je cijelu tu noć provela tamo i dala joj svoje bilješke u kojima opisuje da se cijelu noć pucalo, do 8,00 sati ujutro i da je izbrojala 95 granata, nakon čega više nije brojala, već da se samo molila.

Izjavila je kako joj je poznato da je automobil, u kojem se tada vozio njen suprug, imao oznaku da se radi o novinarima, sigurna je da je bila oznaka „PRESS“ kada je vidila vozilo ispred hotela Esplanade. Nadalje, da je u posjedu jednog intervjua kojeg je okrivljenik Vasiljković u rujnu 1992. g. dao japanskom novinaru Hiroshi Hajiu u Beogradu, koji je došao iz Beograda i donio joj taj transkript i audio-snimku.

Nakon što je svjedokinji predočen fotoelaborat vozila sačinjen u Sisku, ona je potvrdila da je to vozilo u kojem je bio njen suprug, ali da oznaka nema, navodeći da ih je možda netko skinuo radi fotografiranja, a na upit da li je moguće da su oznake stavljene naknadno, nakon snimanja, odgovorila je da su bile tada, a da to zna i po izjavama stanovnika očevidaca, Petera Wüsta i austrijskih kolega.

Vijeće drži utvrđenim, jer to proizlazi iz iskaza svjedoka koji nemaju razloga ne govoriti istinu, da je vozilo, u kojem se nalazio njemački novinar Egon Scotland u trenutku propucavanja, imalo vidljive oznake da se u njemu nalaze novinari. Svjedoci Peter Wüst, Senad Pašić i Christiane Schlötzer su bili ustrajni u tome da je bila vidljiva oznaka na vozilu koja označava da se u vozilu nalaze novinari, a to što se te oznake ne vide na fotografijama, treba očito pripisati tome što je vozilo fotografirano samo s prednje i stražnje strane, a ne i sa boka, tako da se ne vide oznake na vratima.

Iz pregledane potvrde o smrti Nikole Regića proizlazi da je uzrok smrti Nikole Regića, odnosno stanje koje je neposredno izazvalo njegovu smrt, strijelna rana trbuha.

Iz pregledane medicinske dokumentacije za Vjekoslava Hoića proizlazi da je on kritične prigode, prilikom eksplozije, zadobio strijelnu ranu lijevog prsišta, uz prijelom VI-VII rebra i proveo 15 dana u bolnici.

Iz zapisnika o obdukciji Egon Scotlanda od 27. srpnja 1991. g., prijave i zapisnika Bolnice u Sisku od 26. srpnja 1991. g. i zapisnika o vještačenju Centra za kriminalistička vještačenja MUP-a Republike Hrvatske od 2. kolovoza 1991. g. proizlazi da je uzrok smrti Egon Scotlanda strijelna rana trbuha s povredom račvišta aorte i krvarenjem u trbušnu šupljinu u količini od oko 1900 ml.

Iz pregledanog pisanog balističkog vještačenja Centra za kriminalistička vještačenja MUP-a Republike Hrvatske od 2. kolovoza 1991. g. proizlazi da su dostavljeni fragmenti zrna, odnosno košuljica pronađena u automobilu i olovna jezgra izvađena iz tijela poginulog, ranije sačinjavali jednu cjelinu i da pripadaju zrnu vojničkog metka cal. 7,9 mm s univerzalnim ranoj (M 49). Navedena municija da se ispaljuje iz pušaka, puškomitraljeza ili mitraljeza, a sporno zrno da je ispaljeno najvjerojatnije iz snajperske puške M 69 ili M 76 domaće proizvodnje.

Iz naprijed navedenih dokaza je razvidno kako su pripadnici Jedinice za posebne namjene i JNA, tijekom združenog napada, gotovo cijeli dan iz svog raspoloživog oružja tukli po kućama u Jukincu, te su pucajući ubili mještanina Nikolu Regića, koji je prelazio ulicu, a iz vatrenog oružja su ubili i njemačkog novinara Egon Scotlanda koji se nalazio u vozilu sa vidljivim oznakama da se u njemu nalaze novinari. Također je iz iskaza svjedoka žrtve Vjekoslava Hoića i Danijele Mičija i iz pregledane medicinske dokumentacije za Vjekoslava Hoića razvidno da je on, prilikom eksplozije granate, teško ranjen.

Vijeće je korigiralo činjenični opis, u skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem, na način da je ispušten navod da bi, kritične prigode, Nikola Regić prelazio cestu pokraj tenka i da bi bio pogođen iz tenka, jer u dokaznom postupku nije nedvojbeno utvrđeno da bi on prelazio cestu baš pokraj tenka, već nešto dalje, a isto tako nije nedvojbeno utvrđeno da bi bio pogođen iz tenka. Naime, iako je vrlo vjerojatno da je Nikola Regić pogođen iz pravca tenka, što proizlazi i iz iskaza svjedoka očevidaca tog događaja, ipak se ne može sa sigurnošću prihvatiti da je pogođen pucanjem baš s tenka, jer u tom smislu nije provedeno vještačenje koje bi to i potvrdilo. Međutim, vijeće drži utvrđenim, što proizlazi iz iskaza svjedoka očevidaca tog događaja, da je Nikola Regić pogođen od strane koja je napadala i pucala na Jukinac.

O napadu istog dana na selo Gornji Viduševac iskazivali su svjedoci Slavko Kaurić, Mirko Mihalić, Branimir Jurinec i Juraj Jerneić. Svjedoci Slavko Kaurić i Mirko Mihalić, koji su u to vrijeme bili pripadnici rezervnog sastava policije, u svojim iskazima su naveli kako su minobacačima i tenkovskim granatama gađani stambeni objekti u Jukincu i u Viduševcu, da je tenkovskim granatama pogođena crkva u Gornjem Viduševcu, te da su tukli osnovnu školu i Župni ured u blizini crkve. Dva tenka da su bila smještena na novom groblju u Glini i da su se iz Gornjeg Viduševca mogli vidjeti golim okom. Naveli su kako crkva i škola u Gornjem Viduševcu nisu nikada korišteni u vojne svrhe, niti da je u ili oko crkve bilo policajaca ili naoružanih osoba, a zapovjedništvo u Gornjem Viduševcu da je bilo u jednoj kućici ispod škole, te da nisu imali ni minobacača, ni teškog naoružanja. Naveli su kako su njihovi položaji bili izvan sela prema Glini, pa da je očiti cilj napada bio razaranje civilnih objekata.

Iz iskaza svjedoka Mirka Mihalića proizlazi kako su tek u kolovozu dobili tri minobacača, a kasnije još dva, a utužene prigode pored crkve, da je pogođena i škola, a crkva da je na brežuljku oko 170 metara nadmorske visine, dok je svjedok Slavko Kaurić naveo da je utužene prigode pogođena kuća njegovog oca i Josipa Jambrešića.

Što se tiče iskaza svjedoka Branimira Jurineca, s obzirom na njegovo kazivanje na raspravi da je u Gornji Viduševac došao 10. srpnja 1991. g., te da je dolazio i odlazio po

smjenama i kroz kolovoz i rujan, da je sredinom srpnja poginuo kolega Stjepan Kos, a ranjen Zdravko Juran, pa tih dana koji da se mogu povezati s drugim napadom na Policijsku postaju Glina, da su imali nekoliko minobacača i dva topa iz muzeja, kao i s običnom iskazima drugih svjedoka koji su iskazivali na iste okolnosti, a napose činjenicu da se stradanje navedene dvojice dogodilo 25. kolovoza 1991. g., prema iskazu i zapisima svjedoka Jerneića, vijeće drži kako iskaz ovog svjedoka nije relevantan u ovom slučaju, jer je očito da se ovaj svjedok u vrijeme utuženog događaja, odnosno dana 26. srpnja 1991. g., nije nalazio u Gornjem Viduševcu.

Iz iskaza svjedoka Juraja Jerneića proizlazi kako je on od 1987. g. bio župnik Župe Sv. Franje Ksaverskog u Viduševcu, a sjedište župe da je bilo u Gornjem Viduševcu, gdje je bila smještena i crkva Sv. Franje Ksaverskog, kao i župni stan u neposrednoj blizini. O događanjima za vrijeme rata da je pisao bilješke, kao i drugi župnici za područje svojih župa, a kasnije da je te bilješke tajnik Nadbiskupije Stjepan Kožul sakupio i objavio u knjizi pod naslovom „Spaljena zemlja - Terra Combusta“. Dana 26. srpnja 1991. g., na blagdan Sv. Ane, da se dogodio snažni napad od strane JNA i srpskih paravojnih postrojbi na Policijsku postaju u Glini, iz Viduševca da su slušali kako tutnji cijela glinska dolina. Napad da je počeo negdje oko 10,00 sati, a negdje oko 14,00 sati da je napadnut Viduševac. On da je bio u župnom stanu, da su se zatresla sva stakla kad je doletjela prva tenkovska granata, pa da je pobjegao u podrum. Nekih 20-ak minuta da je slušao, zajedno s nekim civilima, kao i nekoliko gardista, koji su se našli u obližnjoj ambulanti te se sklonili u podrum, snažne detonacije, nakon čega da je izašao iz podruma.

Vani da je vidio da se gromobranski vod na crkvi još uvijek trese od siline detonacije, oko crkve da je pronašao još tople dijelove granata, oko 4 kg tih ostataka, koje je naknadno odnio u Sisak, u Policijsku upravu, gdje mu je kazano da su to tenkovske granate. Granate da su ispaljivane iz pravca novog glinskog groblja. Jedna tenkovska granata da je pala točno ispred crkve na ledinu, na Jambrešićevu zemlju, a druga između borova blizu međe župske i Jambrešićeve zemlje, granatom da je pogodena i kuća vlasništvo Josipa Jambrešića u neposrednoj blizini crkve.

Svjedok Jerneić je naveo i da je pogodena trafostanica, također od tenkovske granate, kao i zgrada osnovne škole, srušen je bio dio krova, zida i plafona iznad dviju učionica. Što se tiče same crkve, ista da je bila pogodena tenkovskom granatom između geizimsa i drugog prozora, s lijeve strane od ulaza. Geizims da je izbočina u potkrovlju same zgrade. Nastala je rupa na vanjskom zidu dubine 30-ak cm, a promjera oko pola metra. Razbijena da su također bila ulazna vrata na sakristiji, te je bilo mnogo oštećenja na fasadi pročelja i samog tornja. Sama crkva da je bila puna žbuke od oštećenih zidova.

Toga dana da je ispaljeno oko 40 projektila, puno je pogodaka bilo oko crkve, srušen je asfalt, iz svega je bilo vidljivo da je baš crkva bila meta napada. Tih 40 projektila da su utvrdili po oštećenjima, ali da je bilo puno više granatiranja.

Sve skupa policajaca i gardista da je bilo 25 do 30, većina da su bili policajci koji su bili smješteni u učiteljskoj kući, dok je nešto gardista bilo u školi, da su bili slabo naoružani, tu da su bili radi sigurnosti mještana, da se ni na jedan način nije moglo odgovoriti na napad, nisu imali minobacače. Kategorički je tvrdio da na dan napada, a ni ranije, u crkvi nije bilo policajaca, gardista ili bilo kojih drugih osoba koje bi pružale otpor iz crkve. Naprotiv, da je crkva bila danima zaključana. Niti u crkvi, ni župnom dvoru i stanu, da nije bio stožer za obranu, niti je bilo ikakvog napada s hrvatske strane.

Iz iskaza svjedoka Jerneića proizlazi i da je dana 27. srpnja 1991. g. bio u Sisku i Velikoj Gorici u samostanu gdje je donio najvažnije stvari iz crkve koje je spasio, a u Viduševac da se vratio u nedjelju 28. srpnja 1991. g. kada je pred crkvom bila samo jedna žena, da su pričali o svemu što se dogodilo i gledali štetu pričinjenu na crkvi dana 26. srpnja 1991. g. i tom prilikom da je fotografirao oštećenja od projektila između gezimsa i drugog prozora s lijeve strane od ulaza, kao i razbijena vrata sakristije. Svjedok Jerneiće je fotografije oštećene crkve predao u sudski spis, te su te fotografije pregledane kao dokaz na raspravi.

Svjedok Jerneiće je kazao da je Viduševac bio naseljen pretežno Hrvatima, katolicima, a ovaj događaj da je doveo do iseljavanja stanovništva, kao i da je Jukinac bio pretežno naseljen hrvatskim življem koji je također izbjegao odmah nakon napada.

Iz iskaza svjedoka Darka Kaurića, Ivana Lipaka, Ivana Prajdića i Ivana Šanteka, koji su bili pripadnici policije i koji su bili zarobljeni nakon prvog napada na Policijsku postaju Glina 26. lipnja 1991. g. i odvedeni u Golubić, a potom u zatvor u staroj bolnici u Kninu, proizlazi da ih je dvaput posjetio kapetan Dragan, mršava osoba koja je u ruci držala štapić duljine do 40 cm, da ih je pitao ima li tko iz Jukinca, te da je tada detaljno opisao dio Gline, Policijsku postaju, dio Jukinca, te rekao da je do zgrade u Jukincu gdje je bila obješena ustaška zastava nabrojio oko 100-ak ubijenih ustaša. Također iz iskaza ovih svjedoka proizlazi da su stražari u zatvoru govorili da je okrivljenik zapovijedao napadima, posebno na Jukinac, a neki vojnici da su se hvalili kako su bili u akciji u Glini zajedno s kapetanom Draganom i da su osvojili Jukinac, da su ga savnili sa zemljom.

Svjedok Prajdić je naveo da je to rekao i okrivljenik kad je bio u posjeti, a svjedok Šantek da im je okrivljenik kazao da Jukinca više nema, da ima 500 mrtvih, da je razrušen. Svjedok Kaurić je naveo da kad je došao okrivljenik u zatvor u staroj bolnici, u pratnji još 4 osobe, da je opisivao kako su se vodile borbe u Jukincu, da je do zgrade gdje je bila obješena hrvatska zastava pobrojao sto mrtvih ustaša. On da je imao obitelj u Jukincu, pa da ih je tako psihički zlostavljao. Svjedok je naveo da on zna koja je to zgrada bila, to da je bio Društveni dom. Također da je rekao da će sa svojim vojnicima osloboditi Hrvatsku i da će to sve biti velika Srbija.

Sve iskaze svjedoka optužbe vijeće drži uvjerljivim, detaljnim i logičnim, iskazi svih ovih svjedoka se u bitnim dijelovima podudaraju, pa vijeće iskaze svih tih svjedoka cijeni vjerodostojnima, kao i iskaze svjedoka Adama Mrakovića, Ive Poše, Mirka Vujakovića i Elvisa Anića, koji su iskazivali i to svjedok Mraković, da je bio komandant teritorijalne obrane općine Glina i tu funkciju da je obavljao do nekih 10 dana nakon napada 26. srpnja 1991. g. kada je smijenjen. Iskazao je da za prvi napad 26. lipnja 1991. g. nije uopće znao, niti je štab učestvovao u tome, niti da je donio kakvu odluku, a poslije da je sudjelovao na sastancima gdje se napad analizirao te je saznao tko je komandant i pripadnici dobrovoljačkih odreda. Okrivljenik Dragan Vasiljković da je došao ranije sa svojim specijalcima u OPD, da su vršili obuku dobrovoljačkih četa, a tko je to organizirao da ne zna, da su ljudi dolazili u Dom po nekom rasporedu, a tko je radio raspored također da ne zna. Napadom na Policijsku postaju u Glini da je rukovodio okrivljenik iz zgrade OPD u koju se preselio štab Teritorijalne obrane prije drugog napada i isti da je rasporedio svoje ljude po punktovima i on da je osobno vidio kada je s njima komunicirao u smislu davanja naredbi i primanja izvještaja i uputa u tijeku borbenog djelovanja u smislu da se na nekoj poziciji zastane, a na drugoj krene. Pored Policijske postaje, da su napadnuti Viduševac i Jukinac. Sjeća se da je naredbu da se nitko ne smije udaljavati s radnog mjesta izdao okrivljenik.

Na raspravi je iskazao i da su kapetanovi ljudi bili zajedno s pripadnicima dobrovoljačkih odreda, ali i da su nakon napada na Policijsku postaju napadnuti Gornji i Donji Viduševac i Jukinac, a da tada nije bilo kapetana i da je crkva gađana kada nije bio tu, te da je napad na Viduševac bio u kolovozu, u svakom slučaju u narednim danima nakon pada Policijske postaje.

S obzirom da je svjedok kazao da je okrivljenik bio prisutan na dan napada na Policijsku postaju u Glini i da je otišao nakon što su je osvojili, te da je vidio leš Nikole Regića, očito je da se svjedok zbunio i da je prvi iskaz glede ovih činjenica točan, jer iz svih dokaza proizlazi da je Regić ubijen u Jukincu dana 26. srpnja 1991. g., a Policijsku postaju su hrvatski policajci napustili toga dana iza 23,00 sata.

Svjedok Ivo Poša bio je u vrijeme događaja vojnik ročnik JNA, te je naveo da je služio vojsku u Pančevu, odakle je prebačen u Petrinju, pa u Glinu, da je u to vrijeme JNA bila tampon zona, ali prilikom napada 26. srpnja 1991. g. da JNA više nije bila tampon zona, nego da je aktivno pomagala lokalnim četnicima. On da je bio u borbenom vozilu koje se nalazilo kod pošte na kutu parka. Prije i poslije napada da je u više navrata viđao okrivljenika kako šeta parkom i kod zgrade Policijske postaje, da je razgovarao sa časnikom JNA kapetanom Rapaićem i sa jednim pukovnikom JNA iz Petrinje. Za vrijeme napada da mlada vojska nije smjela izlaziti iz vozila, čuo je pucnjavu, a kasnije da su mu rekli da je s njihova tenka bila ispaljena granata. Svjedok Poša je naveo i kako je bio svjedok svade okrivljenika i pukovnika iz Petrinje, kada je pukovnik bio tako ljut da je okrenuo cijev tenka prema okrivljeniku, a ovaj je rekao da se puca na sve što se zeleni.

Iz iskaza svjedoka Elvisa Anića, koji je također u vrijeme događaja bio vojnik ročnik JNA, koji je služio vojsku u Pančevu, odakle je prebačen u Petrinju, pa u Glinu, proizlazi da je iz Petrinje put Gline krenula jedinica tenkista i jedinica koja je imala borbena vozila pješadije, odnosno mehanizirana pješadija, da je bilo možda desetak tenkova, a s njima da je bio zapovjednik tenkista Ratko Rapaić, dok je nadređeni Rapaiću bio potpukovnik Letić.

Što se tiče iskaza svjedoka obrane, treba kazati kako se radi o osobama koje su bile aktivno angažirane u neprijateljstvima usmjerenim protiv Republike Hrvatske, hrvatskog naroda i legalnih oružanih snaga Republike Hrvatske, tako da su neke od tih osoba i osuđene u kaznenim postupcima zbog ratnog zločina, a protiv nekih od tih osoba je podignuta optužnica. Međutim, sve to nije niti toliko bitno, koliko činjenica da su iskazi tih svjedoka u suprotnosti s uvjerljivim, logičnim i vjerodostojnim iskazima svjedoka optužbe, kao i u suprotnosti s ostalim izvedenim dokazima, zbog čega vijeće drži kako su iskazi svjedoka obrane nevjerodostojni i kako su ti svjedoci imali interes pomoći okrivljeniku Draganu Vasiljkoviću, koji je tijekom Domovinskog rata bio na istoj strani s ovim svjedocima, a sve kako bi se s njega otklonila kaznena odgovornost u ovom predmetu.

Za kazati je da, bez obzira na naprijed navedeno, ipak postoji nešto što je relevantno i sukladno drugim izvedenim dokazima, a što proizlazi iz iskaza svjedoka Slobodana Tarbuka, a to je da je on došao u garnizon Petrinja početkom srpnja 1991. g., da su jedinice JNA u lipnju i srpnju 1991. g. bile u Glini, da je bila jedna tenkovska četa i nešto pješadijskih sastava i komanda da je bila smještena u zgradi suda u Glini te da su imali zadatak da razdvajaju sukobljene strane i spriječe sukob.

Nadalje, da koliko zna, nije bilo drugih formacija izuzev nešto teritorijalne obrane koja je popunjavala jedinicu, kako ne bi bile samo tenkovske posade, nije mu poznato jesu li civilni,

pa i vjerski objekti u Glini korišteni u vojne svrhe, a Letić da je bio komandant bataljona tenkova T 84.

Ono što relevantno i sukladno drugim izvedenim dokazima proizlazi iz iskaza svjedoka Stanka Letića je da je bio u 51. mehanizovanoj brigadi u Pančevu, a zbog pogoršanja situacije na području bivše Jugoslavije po naređenju komande bataljona da je bio prebačen u Petrinju 7. svibnja 1991. g. Njemu da je bio nadređen komandant 10. zagrebačkog korpusa Uzelac koji ga je 26. lipnja 1991. g. poslao u Glinu s ojačanom tenkovskom četom, a zadatak da je bio da spriječi sukob između policijskih snaga i naroda, jer narod nije bio naoružan. Bilo je 10 tenkova, 3 ili 4 transportera, dio jedinice tenkova da je bio okrenut prema Jukincu, a za 26. srpnja 1991. g. da nema saznanja, Rapaić da je bio njegov zamjenik, da je bio dolje, ali da li baš 26. srpnja da ne zna, te da zna da je Rapaić poginuo u jesen.

Nadalje, ono što relevantno i sukladno drugim izvedenim dokazima proizlazi iz iskaza svjedoka Bojana Drobnjaka koji je utužene prigode bio u Glini i kojeg u intervjuima spominje okrivljenik i pojedini pripadnici jedinice u smislu da nije bilo njega da ne bi bilo uspješne akcije u Glini, da je od jedinice 51. mehanizirane brigade, koja je bila stacionirana u Pančevu, glavnina bila u Petrinji, jedna trećina u Glini, on da je bio zamjenik komandanta oklopno mehaniziranih jedinica pok. Ratka Rapaića, u svom sastavu imao oko 160 oficira i vojnika. U parku da su bila 4 tenka, ostali na ključnim raskrsnicama Jukinac, Viduševac i dr., tako da su zatvorili komunikaciju prema Glini svojim borbenim sredstvima, a funkcija da im je bila razdvajanje strana i kontrola komunikacije.

Kritične prigode da je bila otvorena vatra na njegov tenk i transporter i onda su počeli djelovati. Prilikom ispitivanja okrivljenik mu je čestitao što je prvi oficir JNA koji je stao ustašama na crtu, te mu predočio izvještaj u kojem Saša Medaković piše da se prijateljio s mladim potporučnikom, komandantom tenkovske jedinice. Cilj da je bio da ih odbace do Kupe i da tu zauzmu granice, nekih godinu i pol da je bio u Glini, Rapaić da je poginuo pred kraj, da se s Rapaićem i okrivljenikom sastao dva puta onako radi upoznavanja. Sjeća se sukoba okrivljenika s Borićem ispred zgrade općine gdje je bila komanda, kad je okrivljenik uzeo ručni raketni bacač, da je Borić bio pošten čovjek, borio se da se sačuva mir, govorio im da ne uzvraćaju vatru, niti da se otvori na njih, ako nemaju gubitaka. To da je bilo njegovo naređenje koje tada nisu ispoštovali i on da je htio da se pohapse i odvedu u Banja Luku. Starješinski kadar, Rapaić i drugi da su se bunili, pa je to zataškano. Izjavio je i kako je unaprijeđen u čin poručnika nakon Viduševca, a penzioniran je u činu majora. Svjedok Kovačević da je bio u obavještajnom sektoru, kasnije u rujnu, radio procjene srazmjerno kojima su organizirali oklopna borbena vozila i vršili akcije na području Banije. Ono što je relevantno i sukladno drugim izvedenim dokazima proizlazi i iz iskaza svjedoka Josipa Jovana Kovačevića da se sjeća okrivljenikovog dolaska u Glinu i da je s njim bila formacija, te da se sjeća osoba kodnog imena Vuk 1 do 5, da su bili izuzetni momci koji su bili raspoređeni kao grupa, a kasnije da je to preraslo u bataljone, jedinice koje su oslobodile Glinu. Okrivljenik je prilikom ispitivanja komentirao da su to bili momci koji su s njim došli u Glinu.

Svjedok Bogdan Jednak je u svom iskazu naveo da se slabo sjeća, da je malo pogubio pamćenje, da je bio mobiliziran u vojsku ili teritorijalnu obranu, komandant da je bio neki Adam, nikakvih konkretnih saznanja da nema u vezi napada 26. srpnja 1991. g., samo da se sjeća da je štitio most i sjeća se nekih oficira koji su ih stavili tamo. Na upit okrivljenika sjeća li se Nikole Simića Čige koji je bio kod mosta, kazao je da Čigu zna, ali da nije bio kod mosta.

Iz rješenja Konzervatorskog zavoda Zagreb iz 1966. g. je razvidno da je crkva sv. Franje Ksaverskog u Gornjem Viduševcu proglašena spomenikom kulture, kao i cijela parcela na kojoj se nalazi.

Iz priložene dokumentacije u spisu vidljivi su razmjeri pričinjene štete na stambenim i gospodarskim objektima u Jukincu i Gornjem Viduševcu, te crkvi i osnovnoj školi u Gornjem Viduševcu. Naime, od Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji izuzeta je i preslikana dokumentacija Komisije za popis i procjenu šteta za objekte oštećene i uništene tijekom napada JNA i paravojnih srpskih formacija na prigradsko naselje Jukinac i Gornji Viduševac dana 26. srpnja 1991. g. U popratnom dopisu, u odnosu na Jukinac, navedeno je da se zapisnici odnose na nekadašnju ulicu Ivice Gregurića i Jukinac, a to da je sve sada Jukinačka ulica.

Dokumentacija se sastoji od obrazaca prijave šteta za fizičke osobe, šteta na građevinskim objektima, šteta na ostalim sredstvima u vlasništvu građana, zapisnika komisije za popis i procjenu ratne štete, popisa Mjesne zajednice Jukinac za ostavljenu imovinu prognanika, fotografija, sve to za vlasnike oštećenih i uništenih objekata pojedinačno, odnosno za objekte Marka Klobučara, Antuna Gregurića, Josipe Kirin, Ive Prajdica, Josipa Prajdica, Stjepana (Steve) Gregurića, Josipa Gregurića, Miška Miletića, Vjekoslava Hoića i Danijele Mičija, Ivana Klobučara, Damira Prajdica, Petra Majstorovića, Juraja Šešerina, Željka i Ive Penića, Vlade Vreće, Vladimira Šešerina, Stjepana Štajduhara, Mirka Sučeca, Stjepana Miletića, Kate Miletić, Dubravke Paić, Nikole Milekovića, Marka Rožankovića, Janka Lisca, Josipe Naglič, Branka Divjaka, Đure Bukovca, Antuna Šešerina, Blaženka Prajdica, Mihajla Zibara te u Gornjem Viduševcu Ivana Kaurića i Josipa Jambrešića.

Međutim, vijeće je iz činjeničnog opisa ispustilo navode da su u Jukincu uništene ili oštećene kuće i gospodarski objekti Josipe Kirin, Josipa Prajdica, Stjepana (Steve) Gregurića, Ivana Klobučara, Damira Prajdica i Blaženka Prajdica jer iz naprijed navedene dokumentacije ne proizlazi da bi ti objekti bili uništeni ili oštećeni utužene prigode, već kasnije, a niti iz iskaza ispitanih svjedoka ne proizlazi da su te kuće tada bile pogođene, tako da se ne može okrivljeniku stavljati na teret uništenje ili oštećenje objekata za kasnije datume, koji nisu obuhvaćeni optužnicom. Stoga je izvršena izmjena činjeničnog opisa, u skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem, da je u Jukincu uništeno ili oštećeno najmanje 24 kuća i gospodarskih objekata, a ne 30 kako stoji u optužnici. Isto tako, vijeće je korigiralo činjenični opis, u skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem i navedenom dokumentacijom, na način da je izmijenilo navod da je uništen ili oštećen objekt Ive Prajdica, umjesto čega treba stajati ime Ivice Prajdica.

Da su kritične prigode pogođene i oštećene zgrada osnovne škole i crkva sv. Franje Ksaverskog u Gornjem Viduševcu proizlazi iz iskaza svjedoka Slavka Kaurića, Mirka Mihalića i Juraja Jerneića koji su tada bili u Gornjem Viduševcu, dokumentacije za oštećenu crkvu sv. Franje Ksaverskog i osnovnu školu, ali i iz izvještaja Nikole Simića, pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine od 26. 7. 1991. g. u kojoj je opisano kako je crkva tada pogođena. Oštećenja na crkvi sv. Franje Ksaverskog, koja predstavlja objekt posebno zaštićen međunarodnim pravom, što proizlazi iz rješenja Konzervatorskog zavoda Zagreb iz 1966. g., vidljiva su i iz pregledanih fotografija svjedoka Juraja Jerneića.

Čitanjem i pregledom brojnih drugih materijalnih dokaza vijeće je utvrdilo da je združeni napad srpskih paravojnih postrojbi i JNA na Baniju pomnjivo planiran i pripreman, kako obučavanjem ljudstva, tako u organizaciji komandiranja, pa i medijskog praćenja i da je u izradi plana i pripremanama odlučnu i rukovodnu ulogu imao okrivljenik Dragan Vasiljković, koji je s tim zadatkom, sa svojim specijalcima odnosno pripadnicima Jedinice za posebne

(specijalne) namjene SAO Krajine i došao na Baniju i o svemu izvještavao krajinske vlasti i ODB te Franka Simatovića.

Temeljem tih dokaza, u međusobnoj vezi s ostalim dokazima, posebice iskazima pojedinih svjedoka, pa tako Adama Mrakovića, Jandre Goršete, Ive Poše, Darka Kaurića, Ivana Lipaka, Ivana Prajdića i Ivana Šanteka, pa i Bojana Drobnjaka, zaključiti je da je akcijom na području Gline, Jukinca i Gornjeg Viduševca rukovodio okrivljenik Dragan Vasiljković koji se i nalazio u Glini i koji je kritične prigode zapovijedao srpskim paravojnim postrojbama te dogovorno sa dijelom JNA, i sa potčinjenim im postrojbama proveo i združeni napad.

Tako iz zaplijenjene dokumentacije u vojno-redarstvenoj akciji „Oluja“ i pohranjene u Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata koji dokumenti su izvedeni kao dokaz na raspravi proizlazi da je Ratno predsjedništvo SO Glina 1. srpnja 1991. g. donijelo Odluku o proglašenju ratnog stanja iz koje je vidljivo da je Općina Glina ušla u sastav paradžavne tvorevine SAO Krajine na tlu Republike Hrvatske, te da su regularne oružane snage Republike Hrvatske tretirali kao okupacijske snage koje trebaju biti izbačene s područja tzv. SAO Krajine.

Također je istoga dana Skupština općine Glina SAO Krajine donijela Odluku o mobilizaciji štaba i jedinica teritorijalne obrane Općine Glina.

Nadalje, izvedeni su dokazi čitanjem i pregledom rješenja o izmjeni i dopuni rješenja o imenovanju Ratnog štaba narodne zaštite Dvor od 18. 7. 1991. g., rješenja o imenovanju operativnog štaba centra za obuku specijalnih jedinica od 20. 7. 1991. g. Dušana Pralice, oficir za komunikaciju s javnošću, zatim zaključka o davanju suglasnosti za imenovanje komandanta Ratnog štaba narodne zaštite Banije i Korduna od 22. 7. 1991. g. i rješenja o imenovanju u taj štab od 22. 7. 1991. g.

Iz Izvještaja iz Gline kapetana Dragana od 19. 7. 1991. g. upućenog SUP-u SAO Krajine, komandantu TO SAO Krajine, Frenkiju i dr., proizlazi kako okrivljenik navodi da je trenutna situacija u Glini zadovoljavajuća i pod kontrolom, prethodnih noći da je došlo do pucanja i par eksplozija, da je minirano par hrvatskih kuća i trgovina, redovna milicija i rezervni sastav da znaju svoje zadatke, a rezervni se bavi uvježbavanjem, da su dobro prihvaćeni od mještana Gline, te da otkada su preuzeli kontrolu teritorija nije došlo ni do kakvih ekscesa. U toku da je sređivanje štaba i upisivanje vojnika na obuku.

Nadalje, u dnevnom izvještaju Štaba TO SAO Krajine zapovjedniku SAO Krajine, sekretaru SUP-a, ODB i Frenkiju od 21. 7. 1991. g. navodi se da se na Baniji situacija popravlja i da kapetan radi po planu, dok se u izvještaju Ratnog štaba općine Dvor od 23. srpnja 1991. g. na Šamarici navodi da je radnom sastanku u 20,00 sati prisustvovao kapetan Dragan, komandant ratnog štaba Dvor Vajagić, a naknadno da se priključio Milan Martić ministar obrane, predstavnici Ratnog štaba Glina i Kostajnica. Kapetan Dragan da je dao svoju ocjenu o stanju u rukovođenju svim akcijama na ovom terenu, da je ustanovljen Ratni štab za Baniju i Kordun, usuglašena organizaciona shema komandnih funkcija, kao i shema dostave izvještaja nadležnim organima SAO Krajine i Republike Srbije.

Iz pregledanog zapisnika sa sastanka komandanata bataljona Ratnog štaba Općine Dvor od 24. 7. 1991. g. proizlazi da je toga dana na Šamarici održan sastanak Ratnog štaba Dvor, a iz zapisnika proizlazi da su bili prisutni komandanti bataljona, kapetan Dragan, Nikola Boljanić, Bogdan Vajagić, te da je bila razmatrana spremnost postrojbi za napadne aktivnosti. Iz tog

zapisnika proizlazi kako je okrivljenik kazao kako s obzirom da će se uskoro odigrati oružani sukob na njihovom području, ljude treba držati na okupu, a na vrijeme da će znati gdje će se sve to odigrati, da moraju biti u vezi, da se u svakom trenutku mogu tu skupiti.

Iz izvještaja zapovjednika Ratnog štaba Dvor Bogdana Vajagića Izvršnom vijeću SO Dvor o akciji provedenoj 26. srpnja 1991. g. proizlazi u bitnom da je 25. srpnja 1991. g. u 9,00 sati dobio prijedlog plana akcije od štaba Gline i kapetana Dragana koji je iz Knina stigao po zadatku da se na Baniji i Kordunu riješi pitanje hrvatskih redarstvenika koji su zaposjeli njihove teritorije. Plan da je razrađen s komandantima bataljona i komandirima jedinica koje su učestvovali u akciji, a prijedlog da je prihvaćen. U akciji da je učestvovalo 700 ljudi civila, 50 specijalaca i 50 pripadnika milicije, početak akcije je bio u 10 sati minobacačkim napadom u Glini, Kostajnici i Topuskom, u 11,00 sati paljba je završena, otpočeo je pješadijski napad, jedinice iz pravca Dvora su dobile zapovijed da zauzmu Zmlaču, bataljon Brace Orlovića je imao zadatak da dođe iznad sela Struga, procijeni situaciju i eventualno napreduje, specijalna jedinica od Sundača je trebala presjeći komunikaciju između Unčana i Struge, specijalna jedinica Željka Sanadera je trebala zaposjesti Volinju, Kuljane i doći pred Kozibrod, bataljon Miće Popovića je trebao držati položaje nasuprot Kozibroda, Divuše i Golubovca te napredovati prema tim selima. U toku akcije da je dobio tri izvještaja iz Gline gdje se kapetan žalio na vojsku i da još nije osvojio stanicu, tražio je pomoć, ali da nije mogao dati. Nakon završetka akcije, pozvao je komandante bataljona i specijalce iz Knina u Štab.

Iz naprijed navedenog dokaza je razvidno kako je u planiranju akcije provedene 26. srpnja 1991. g. sudjelovao, između ostalih, osobno kapetan Dragan, odnosno okrivljenik Dragan Vasiljković.

Iz izvještaja Štaba TO SAO Krajine od 28. srpnja 1991. g. sekretaru SUP-a ODB, komand. TO SAO, Frenkiju navodi se kako su iz Gline javili da su zarobili dva oklopna transportera MUP-a, Topusko da je opkoljeno s njihovim snagama i da JNA dobro surađuje s njihovim snagama.

Iz izvještaja načelnika Ratnog štaba Nikole Boljanića Izvršnom vijeću SO Dvor od 28. 7. 1991. g. vidljivo je da isti traži da ga se razriješi dužnosti načelnika zbog nereda, anarhije, otkazivanja poslušnosti, sijanja straha i opće nesigurnosti. Iz tog izvještaja proizlazi i kako je 26. srpnja 1991. g. komandant diverzantskog voda Nikola Sundač upao u prostorije štaba, pucao, zvao ih ustašama, vikao da će ih pobiti, a tom prilikom sastanku komandira sa komandantima bataljona da su prisustvovali i pripadnici specijalne jedinice kapetana Dragana iz Knina, Komazec, Popović i ostali.

Iz izvještaja Dušana Pralice, oficira za komunikaciju s javnošću u Ratnom štabu, od 22. 7. 1991. g., 23. 7. 1991. g., 25. 7. 1991. g. i 1. 8. 1991. g. proizlazi da je on prisustvovao sastanku komandanata bataljona gdje su upoznati s novinama u izvještavanju koje traži i zahtijeva kapetan Dragan, koji da je otišao sa svojim vodom u Knin 1. 8. 1991. g. Na sastanku od 23. srpnja 1991. g. da je bio isto kapetan Dragan, došao je i Martić, istog dana predstavnici JNA razgovarali su s kapetanom bez njegove prisutnosti, sa i pod kontrolom kapetana da je pripremljen propagandni materijal, a jednom da je otišao u Dvor i izvršio zadatak koji mu je dao kapetan Dragan.

Također su pregledani kao dokaz izvještaji o akciji 26. srpnja 1991. g. u Glini i izvršenju zadataka, koje su sačinjavali pripadnici Jedinice za posebne namjene SAO Krajine kojom je zapovijedao okrivljenik.

Radi se o dokumentima čiji se izvornici čuvaju u Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata i nesumnjivo autentičnim dokumentima na osnovu kojih je za utvrditi da je okrivljenik izdavao naredbe tijekom akcije i koordinirao borbena djelovanja pripadnika paravojnih postrojbi i JNA. Također je iz tih dokumenata razvidno da je napad dogovoren sa JNA, te da je započeo, sukladno planu i dogovoru okrivljenika i neidentificiranog oficira JNA, na način da je insceniran napad hrvatske policije na tenk JNA, a napad su stvarno izveli specijalci okrivljenika, nakon čega je tenk počeo borbeno djelovati.

Iz izvještaja Nikole Simića, pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine, od 26. 7. 1991. g. proizlazi da je on bio stacioniran u Glini, dan prije da je saznao da će izvršiti napad na MUP Gline, da je dobio zadatak da prvi otvori vatru na vojsku i tako ih natjera na redare, da se javio kod kapetana JNA Rapačića da mu objasni njegov dio posla, on da je to uradio, odveo ga u blizinu MUP-a, da je trebao tući transporter s brisanog prostora, kapetan Rapačić da mu je obećao tri sekunde da se skloni, tako da je pucao na transporter, da je počela mitralješka vatra od MUP-ovaca, a da je vojska odmah otvorila vatru po redarima. Nadalje, iz tog izvještaja proizlazi da je u jednom trenutku, tijekom napada, s tenka najprije ispaljeno oko 10 mina na Viduševac, pa da je kazao tenkisti da gađa crkvu i školu, školu da je digao iz jednog hica, a u crkvu da je tukao nekoliko puta i bila je pogođena, ne i srušena. Tenkista da je tukao dobro po cijelom Viduševcu, a kad bi mu zaštekao top, da je tukao iz teškog mitraljeza.

Iz izvještaja Saše Medakovića, pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine, od 26. 7. 1991. g. proizlazi da je on u 10,00 sati otvorio vatru na vojni tenk, s ciljem da insceniraju napad od strane hrvatske policije. Ljudi iz njegove grupe da su svi stavili tromblone i počeli pucati, tenk je ispalio 4 projektila i onda se zaglavio, krenuo je naprijed 20 m i vratio se, a oni da su se sami prebacivali uz podršku M 53, snajpera i tromblona te zauzeli glavne ulice u Jukincu oko 100 m, te uništili oko 30 kuća. U izvješću također piše kako mu je poslije Bojan rekao da su mu prije napada promijenili tenk.

Iz izvještaja Borjana Vučkovića, pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine, od 26. 7. 1991. g. proizlazi da je akcija počela u 10,00 sati, s tim da je Sale (Saša Medaković) opalio rafal po tenku JNA, on da je bio iza tenka 20 m, odakle da je ispalio 5 tromblona na utvrđene objekte u selu Jukinac. Čim je tenk prešao most prema Jukincu, da je stao, tenkista da mu je nešto govorio, sišao i pustio dimnu zavjesu, pa da je prebacio ljude u zaklon. Preko puta da je bila utvrđena kuća koju su uništili i pošli dalje od kuće do kuće, skoro iz svake kuće da se pucalo po njima, da su napredovali 200-300 m i taj teren očistili.

Iz izvještaja Dragana Oluića, pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine, od 26. 7. 1991. g. proizlazi da je on bio u Sašinoj grupi, da su trebali napasti redarstvenike u Jukincu, dijelu grada s pretežno hrvatskim stanovništvom, da je bio raspoređen da vodi snajperiste do mosta i lijevo od mosta, dok se ne probiju ostali naprijed, ali pošto se tenk pokvario, polako da su napredovali kuću po kuću.

Iz izvještaja Živojina Ivanovića, pripadnika Jedinice za posebne namjene SAO Krajine, od 26. 7. 1991. g. proizlazi da je on po dobivenim instrukcijama i naredbi od strane kapetana Dragana i užeg kadra komande štaba Teritorijalne obrane Glina, pošao na zadatak sa dva odjeljenja sa 4 teška oruđa, 2 raketna bacača, 2 PM-a i 6 zolja za likvidaciju utvrđene Policijske postaje u centru Gline. Po planu da je u 10,00 sati s desne strane od zgrade MUP-a, s ugla zgrade katastra, otvorio vatru iz ručnih bacača na Policijsku postaju, došlo je do ometanja od

oficira JNA, pukovnika, koji da je psovao i okrenuo cijevi tri tenkovska topa prema njima. Stoga da je kontaktirao komandu, te da mu je kapetan Dragan kazao da mora uvjeriti oficira da ne ometa operativni plan. Kad je pošao prema njemu u parku gdje su stacionirani, da je ovaj odbio razgovor, pa da je obavijestio kapetana Dragana i dobio nove instrukcije o kretanju na novi položaj. Nakon prebacivanja na lijevi bok, da je otpočeo s vatrom iz ručnog bacača po utvrđenim rovovima koji da su bili postavljeni duž nasipa rijeke Gline. U 13,00 sati da je zauzeo veterinarsku stanicu, zatražio minobacačku pomoć koja je bila neprecizna, da bi potom uz koordinaciju putem radio veze zajedno s poručnikom Vučkovićem postavio osnovni daljinar i nastavili tući preciznom vatrom. Da se približio rubu kuće i do prvog rova kojeg da su uništili ručnim bacačem, ali tada da je obasut vatrom s lijeve strane rijeke Gline i vatrom tromblona sa igrališta. Potom da je pozvao kapetana Dragana koji mu je naredio da se ukopa. U jutarnjim satima da se konzultirao s kapetanom prije otpočinjanja osvajanja Policijske postaje, da su opet nastale teškoće s oficirima koji da je branio ulazak u dvorište, da je stigao kapetan Dragan, te da je došlo do verbalnog sukoba i prijetnji od strane oficira, ali da su oni ostali pri svome i zauzeli stanicu.

Iz izvještaja o ranjavanju Milana Andića, pripadnika jedinice za posebne namjene SAO Krajine, od 27. 7. 1991. g. proizlazi kako on izvještava o tijeku napada, tenku, transporteru koji se nije kretao ni pucao, da je ispalio zolju i zapalio kuću u kojoj je bio snajperista, da su nastavili dalje, naišli na mitraljesko gnijezdo u neizgrađenoj kući koju su gađali zoljama, da je prošao iza srpskih kuća sa desne strane ceste daleko 300 m, tu da su izvršili pretres jedne kuće u koju su ubačene bombe. U borbi da je ranjen, pa da je otišao u štab, gdje mu je kapetan Dragan naredio da ode u Knin i prenese poruke.

Na temelju izvješća Policijske uprave šibensko-kninske za utvrditi je da se radi o Milanu Andiću, rođenom 1970. g., da je iz Polače, tim prije jer su i njegovi suborci, koji su gostovali u emisiji Nezavisne televizije Studio B, govorili o ranjenom malom Andiću iz Polače. Iz njegovog izvješća se može posebno istaći kao zanimljivost to što je naveo kako je prošao iza srpskih kuća s desne strane ceste daleko 300 metara, što najbolje opisuje koliko se akcija pomnivo pripremala, tako da je i vojnik iz Knina znao gdje su u Jukincu srpske kuće koje je trebalo zaobići.

Iz izvještaja Zorana Hercega, pripadnika jedinice za posebne namjene SAO Krajine, od 31. 7. 1991. g. proizlazi da je on zauzeo položaj između tenka i transportera sa trojicom rukovaoca ručnog bacača i pomoćnicima i jednim puškomitraljezom, da su pucali po ustaškim rovovima, poslije dogovora sa poručnikom Ilijom Vučkovićem, da su se pridružili crnogorčevoj grupi i probili se do nasipa gdje da su bili izloženi jakoj vatri, posebno iz snajpera, te uspjeli doći do veterinarske stanice. Razmjena vatre da je trajala do 23,00 sata kada je s hrvatske strane prestala, noć da je protekla mirno. Dana 27. srpnja 1991. g. popodne da su krenuli u osvajanje Policijske postaje, nitko da nije pucao jer da su tijekom noći najvjerojatnije policajci napustili stanicu.

Na raspravi su pročitani i izvještaji iz Gline koje su sačinili pripadnici Jedinice za posebne namjene SAO Krajine Nikola Pupovac, Damir Vladić, Stevo Vukša i Neven Laka, dok su Rade Božić, Božo Novaković, Živko Šljivar, Goran Komazec i Mićo Popović, koji su također sačinili izvještaje koji su pročitani, djelovali na području Divuše, Unčana, Struge i Kozibroda.

Iz svih ovih izvještaja pripadnika Jedinice za posebne namjene, kojom je zapovijedao okrivljenik Dragan Vasiljković, je razvidno da su pripadnici te jedinice imali veliku ulogu u združenom napadu na Policijsku postaju Glina te mjesta Jukinac i Gornji Viduševac.

Iz pregledanog izvještaja Frenkija (Franka Simatovića) od 28. 7. 1991. g. proizlazi cilj akcije te je ujedno i potvrda autentičnosti izvještaja o kojima je naprijed bilo riječi. Izvještaj počinje riječima „dana 28. 7. 1991. g. u Knin je stigao kamion cisterna koji je pored naftnih derivata prevozio oružje za dobrovoljačke jedinice SAO Krajine“, a završava riječima „taktički zadaci su u većem dijelu ispunjeni i formacije SAO Krajine izlaze na obrambene položaje etničkog prostora. Dio specijalne jedinice iz Gline se vratio i u toku je pisanje izvještaja koji će biti prezentiran“.

Iz video zapisa - snimke emisije Nezavisne televizije Studio B je razvidno da su u njoj gostovali Živojin Ivanović zvaní Crnogorac, Nikola Pupovac, Saša Medaković, Milan Dobrota i Petar Crnobrnja i to nakon akcije na Baniji, pa se pregledom te emisije može vidjeti kako su te osobe izgledale te kako govore o ranjavanju Milana Andića iz Polače kod Knina i detaljima akcije u Glini gdje su bili s okrivljenikom Draganom Vasiljkovićem, koji da im je i dozvolio dolazak u televizijski studio.

Isto tako iz daljnjih dokumenata koji su izvedeni kao dokazi na raspravi je vidljivo da su pripadnici Jedinice za posebne namjene, nakon akcije na Baniji, bili i u kampu okrivljenika u Bruškoj, pa je tako Nikola Simić sačinio izvještaj od 16. 2. 1993. g., a Stevo Vukša od 24. 3. 1993. g., a u zaglavlju oba ta dokumenta stoji „ALFA“ Nastavni centar SV RSK.

Iz pregledanog upitnika za instruktore, kojeg je popunio Goran Komazec, proizlazi da je on po dolasku kapetana Dragana prošao njegov kurs i postao instruktor, za vrijeme boravka kapetana da je išao u akciju čišćenja Gline i dr., te da je formiranjem Nastavnog centra pozvan od kapetana Dragana na mjesto instruktora koje i sada vrši.

Iz pregledanog dokumenta-životopisa Nevena Lake proizlazi kako ovaj opisuje svoj ratni put s kapetanom Draganom od Golubića u travnju 1991. g., potom da odlazi na tvrđavu u specijalnu jedinicu, a poslije na Baniju, Glinu i dr. akcije, da učestvuje u formiranju, s kapetanom Draganom i nekolicinom pripadnika stare jedinice, Nastavnog centra za izviđačko-diverzantsku obuku u Bruškoj.

Na raspravi su pročitani i pregledani novinski članci u kojima su novinari izvještavali o događanjima u Kninu i na Baniji. Iz novinskog članka „Kapetan Dragan - Isplanirao sam akciju presijecanja Hrvatske na dva dijela“ objavljenog u „Jutarnjem listu“ 2. listopada 2005. g. razvidno je da je u tom članku objavljen intervju s okrivljenikom Draganom Vasiljkovićem iz kojeg je vidljivo da je na konstataciju novinara „ali upravo ste vi izazvali sukob u Glini“ okrivljenik odgovorio sa „naravno da sam ga isprovocirao, bio je rat, a ja sam htio osloboditi Glinu“, a na pitanje o sukobu s pukovnikom Grujićem Borićem odgovorio je da je Borić bio njegov neprijatelj, da je on dizao oružje na Borića, a da nije bilo poručnika JNA Drobnjaka i njegovog tenka, cijela akcija da bi propala.

Iz pregledanog novinskog članka „Banija u krvi i dimu“ objavljenog u listu „Slobodni tjednik“ broj 71 je razvidno kako taj članak sadrži fotografije mrtvog tijela Nikole Regića na ulici i oštećene kuće, te austrijskog novinara kako bježi preko rijeke Gline, a sadrži i izvještaj s lica mjesta dok je trajalo granatiranje. Iz pregledanih novinskih članaka „Četnički metak za evropskog novinara“ i „Glava u psećoj kućici“ objavljenih u „Večernjem listu“ od 4. kolovoza

1991. g., novinskih članaka „Četničko-armijski pokolj“ i „Egonu nije bilo spasa“ objavljenih u „Večernjem listu“ od 28. srpnja 1991. g. i novinskog članka „Umirao mi je na rukama“ kojeg je priložio svjedok Senad Pašić proizlazi kako ti novinski članci sadrže izvješća novinara iz Gline i Jukinca, izvješće o stradavanju novinara Egona Scotlanda, izvješće da je selo Jukinac razrušeno, da je mnogo kuća oštećeno, da je pucnjava bila iz tenkova, minobacača i teških mitraljeza. Iz novinskog članka „Svijet šokiran zločinima“ objavljenog u „Večernjem listu“ od 30. srpnja 1991. g. proizlazi kako taj članak sadrži fotografiju razorene škole u Gornjem Viduševcu. U pregledanim novinskim člancima „Stigao i kapetan Dragan“ objavljenog u listu „Dnevnik“ 24. srpnja 1991. g. i „Rat za zapadne granice“ objavljenog u listu „Borba“ 25. srpnja 1991. g. razvidno je kako novinari pišu da je kapetan Dragan stigao prije par dana na Baniju, da je otvorio nekoliko kampova za obuku dobrovoljaca na Baniji, da je štab na Šamarici, te opisuju popunjavanje teritorijalne obrane, da je kapetan Dragan rasporedio svoje specijalce po kritičnim mjestima u Glini, Kozibrodu i dr., a objavljene su i fotografije kapetana Dragana i Vajagića o kojima se piše kao o prvim vojnicima.

Iz pregledanog novinskog članka „Srpski Rambo“ objavljenog u listu „Osmica“ broj 591 od 6. kolovoza 1991. g. proizlazi kako su u tom članku novinari naveli da su sreli kapetana Dragana dok je pripremao akciju „Žaoka“ na Čavića brdu i Šamarici, da im je rekao da oslobodjenje Banije ulazi u posljednju fazu, da je samo on mogao odlučiti kada će započeti akcija i da je komandirao osobno zapadnim frontom Banije, a iz novinskog članka "Operacija Žaoka", koji je također objavljen u listu „Osmica“ broj 591 od 6. kolovoza 1991. g. proizlazi kako su novinari naveli da je strateg ove operacije kapetan Dragan, da u operacijama učestvuju milicija Krajine, specijalne jedinice Knindži, kao i teritorijalna obrana u koju je organiziran cjelokupni narod Banije u odrede. Iz ovog članka proizlazi i kako je u 10,00 sati započeo napad, da je jaka minobacačka paljba otvorena po selima na južnoj fronti, kao i na zapadnoj fronti, gdje je komandirao osobno kapetan Dragan, po Glini, Topuskom i dr., a nakon 15 minuta da se pojavio pukovnik Borić te da se morala primijeniti druga varijanta, tako da je umjesto za 20 minuta, Glina pala za 11 sati.

Iz pregledanog članka „Banija u crnim maramama“ objavljenog u listu „Borba“ 29. srpnja 1991 g. novinar je naveo kako je na Baniji naoružani narod Banije potpomognut specijalnim jedinicama iz Knina potisnuo neprijateljske snage, te je novinar prenio izjavu okrivljenika iz koje proizlazi da je upravo on komandirao jedinicama u Glini. U toj izjavi okrivljenik je kazao kako je Banija slobodna, da ih je izdao Borić, ali da su i pored njegove izdaje, imali podršku od nekih oficira, naročito od poručnika s lijevog krila. U ovom članku je i fotografija okrivljenika Dragana Vasiljkovića sa zastavom Republike Hrvatske uz naslov „Suvenir“, a ispod slike je tekst da je kapetan prenio otetu šahovnicu iz Gline u Dvor. U samom članku stoji da ju je skinuo, a da je prije jednodnevnog rata ta zastava vijorila u hrvatskom dijelu Gline, što se poklapa s iskazom svjedoka Ivana Nagličića.

Iz pregledanog novinskog članka „Knindže s Lazarovom krunom“ objavljenog u listu „Borba“ 8. srpnja 1991. g. je razvidno kako novinar opisuje da je obišao Knin i Golubić, te da je elitna jedinica smještena na tvrđavi, a da je tu bilo i 8 robijaša.

Na raspravi su izvedeni dokazi reproduciranjem više video i tonskih zapisa, te čitanjem prijevoda jednog audio zapisa.

Tako iz sadržaja video zapisa - snimke iz Gline od 27. srpnja 1991. g. i tonske snimke konferencije za tisak od 27. srpnja 1991. g. proizlazi da su na toj konferenciji za tisak sudjelovali okrivljenik Dragan Vasiljković i Bogdan Vajagić nakon operacije „Žaoka“ koji su

izvještavali medije o borbama na Baniji koje su uglavnom završile, a okrivljenik je kazao da je došao s položaja te da odlazi u Slavoniju, dok iz izvještaja Dušana Pralice proizlazi da je otišao 1. kolovoza 1991. g. Na toj konferenciji za tisak okrivljenik i Bogdan Vajagić su govorili o borbama u Glini, Strugi, Divuši, naveli su kako je ostalo još nešto MUP-ovaca u Divuši, a okrivljenik je kazao i da se još pročišćava teren, ali da na Baniji više nema ozbiljnijih problema. Tada je pohvalio profesionalno izvedeno ukopavanje oko Gline i da je jako zadovoljan što su zauzeli taj teren. U jednom trenutku je kazao kako oni nisu divljaci, da treba zadržati dostojanstvo i poštivati pravila ratovanja i Ženevske konvencije, da bi na pitanje novinara da je ostala još samo Kostajnica, odgovorio da ona nije problem, da je to njihov grad i da ga ne žele rušiti, već da će im dati šansu da se povuku, a ako ne, da će povući svoje ljude i sravniti sve sa zemljom, a potom se ispravio i kazao kako će povući civile i sravniti sve sa zemljom i tako da će ići do konačne pobjede.

Na videosnimkama iz Dvora i Gline, također od 27. srpnja 1991. g., vidljivi su kontakti s novinarima nakon akcije i sukob s pripadnikom JNA oko ulaženja u zgradu Policijske postaje u Glini, o kojem sukobu su govorili i neki svjedoci.

Odlučna zapovjedna i rukovodna uloga okrivljenika nad pripadnicima paravojskih srpskih postrojbi, kao i okrivljenikova prisutnost tijekom cijelog napada, te dogovor i koordinirajuća uloga sa snagama JNA, proizlazi i iz preslušane audio snimke intervjua japanskoga novinara Hiroshi Hajia s okrivljenikom Draganom Vasiljkovićem od 16. rujna 1992. g. i iz prijevoda sadržaja te audio snimke, odnosno intervjua napravljenog od strane stalnog sudskog tumača za engleski jezik dipl. prof. Marije Mlinar od 2. ožujka 2017. g. Naime, tu snimku je, kako to proizlazi iz iskaza svjedokinje Christiane Schlötzer, istoj predao upravo novinar Hiroshi Haji.

Iz ovih dokaza proizlazi da je okrivljenik, na upit novinara Hiroshi Hajia, što zna o ubojstvu Egon Scotlanda, odgovorio da je čuo o ubojstvu njemačkog novinara tijekom razdoblja u kojem je zapovijedao napadom na Glinu, da je došao na Baniju s prilično malom grupom muškaraca koji su pripadali specijalnim snagama, da je njihova akcija započela u 11,00 sati 26. srpnja 1991. g. i da su borbe trajale do oko 22,00 sata istog dana. Iz tog intervjua proizlazi kako je okrivljenik kazao da je preuzeo zapovjedništvo u 11,00 sati u vrijeme kad je borba počela, a borbe da su završile do 22,00 ili 23,00 sata, te da tijekom tog razdoblja nije dobio nikakva izvješća o ubojstvu bilo kojeg novinara. Okrivljenik je kazao da je bio samo 10-11 sati u Glini i nakon toga, čim su oslobodili Glinu, da su se iz nje povukli natrag u Knin. Osim toga, okrivljenik je u intervjuu naveo i kako je njegov cilj bio oslobađanje Gline, pa da je njegov posao i zadatak bio osloboditi Glinu, te da se većina bitke odvijala blizu policijske postaje. Na pitanje što zna o Jukincu odgovorio je kako je bio tamo, da je osobno promatrao taj položaj prije napada, a Jukinac da je bio jako utvrđen sa strojnica koje su bile postavljene na krovove kuća i sa protutenkovskim naoružanjem, tako da nije bilo civilnih kuća sa ženama i djecom. Kazao je kako su to bile utvrđene vojne pozicije i da u Jukincu nije bilo nenaoružanih osoba. Također je tada kazao da je dana 26. srpnja u 11,00 sati bio veliki napad na hrvatske snage u Jukincu i Glini, da je njegov cilj bio Glina te da je Jukinac bio jako utvrđen, tako da je to bio veliki napad na Jukinac, Glinu i okolne utvrđene položaje oko grada.

Vijeće drži kako onaj dio intervjua u kojem se Jukinac prikazuje kao vojna utvrda je neprihvatljiv i u suprotnosti je s izvedenim dokazima.

Iz pregledanog videozapisa pod nazivom "Jedinica" je razvidno kako je tu prikazano osnivanje, razvoj, uloga i položaj formacije koju su svi kratko zvali Jedinica. Iz tog videozapisa

se može razabrati kakva je bila uloga i položaj okrivljenika na tlu SAO Krajine utužene prigode i vidljivo je zašto se izvještaji, između ostalih, podnose Franku Simatoviću zv. Frenki. Naime, iz ovog videozapisa je razvidno kako je Slobodan Milošević povjerio izvršenje naredbe o osnivanju Jedinice za posebne namjene šefu Državne bezbednosti Srbije Jovici Stanišiću, a Franku Simatoviću zv. Frenki, njegovoj desnoj ruci, bilo je povjereno osnivanje Jedinice za posebne namjene na terenu, pa je Frenki sam morao naći ljude i okrivljenik Dragan Vasiljković je baš bila osoba kakvu je Frenki tražio. Sastali su se, po priči okrivljenika, krajem ožujka 1991. g. u hotelu Metropol u Beogradu, gdje je Frenki iznio svoj plan, nakon čega su Frenki i okrivljenik otišli u Knin, javili se Martiću koji ih je odveo u Golubić, te je okrivljenik preuzeo komandu u travnju 1991. g. To je bio početak osnivanja jedinice koja će se kasnije zvati raznim imenima kroz 12 godina, ali će ostati tajna jedinica pod okriljem Državne bezbednosti Srbije i to se nikad nije promijenilo. I sam okrivljenik je rekao kako je Jedinica uvijek postojala, formalno ili neformalno, bilo da je on njome komandirao, bilo Frenki, bilo Legija. Iz ovog videozapisa proizlazi da su oni bili pod Frenkijevim nadzorom, da je po priči okrivljenika, izdvojio grupu najspособnijih potencijalnih instruktora i preselio na tvrđavu da dalje radi s njima kako bi kasnije obučavali oružane snage, te da su imali vatreno krštenje na Ljubovu na Baniji.

Okrivljenik je naveo, o bazi jedinice u Ležimiru, da je za komandanta postavljen Živojin Ivanović, za kojeg je okrivljenik rekao da je bio heroj dok je bio komandir odjeljenja od 5 ljudi, ali da je bio promašaj da komandira cijelom jedinicom.

Iz video zapisa - snimke emisije Nezavisne televizije Studio B i video zapisa sa DVD-a označen po vještaku Predragu Juriću VHS br. 2 je razvidno, već iz same najave događanja za 18. kolovoza 1991. g., da je ta emisija snimljena između 27. srpnja 1991. g. i 18. kolovoza 1991. g. te da su kao gosti najavljeni ljudi kojima je komandant okrivljenik Dragan Vasiljković, a to su bili pripadnici Jedinice za specijalne namjene popularno nazvani Knindže i to Živojin Ivanović zv. Crnogorac, Saša Medaković Sale, Nikola Pupovac, Milan Dobrota i Petar Crnobrnja. Iz tog video zapisa je vidljivo kako Živojin Ivanović zv. Crnogorac iznosi da je došao u Knin, da je otišao u Golubić gdje je vidio kapetana Dragana, da je primljen odmah i da je počela obuka, a potom da su se prebacili na kninsku tvrđavu u specijalne jedinice gdje su imali vježbe i da su obučavali mlade i išli u akcije. Također se moglo vidjeti i čuti Nikolu Pupovca, za kojeg je Crnogorac rekao da je njegov vojnik, kako govori da je iz općine Obrovac i opisuje isti put od Golubića, tvrđave i Banije. Petar Crnobrnja je naveo da su se vratili iz Gline sa samo dva ranjena, s time da je jedan bio mali Andić iz Polače. Sudionici emisije su pričali kako su sve na tvrđavi osnovali, čupali travu, digli zidove, kako su bili u Glini, kako su ušli u Policijsku postaju, kako je napadnut tenk JNA, kako su se oni trebali staviti u službu JNA ako bude napadnuta, tako da je bila napadnuta i u Glini, pa da su branili tenk, da nije bilo nikakvog masakra niti ubijenih civila, da se pucalo samo na naoružane ljude. Milan Dobrota je kazao i da mu je kapetan Dragan spasio život u Glini i da su im u akciji puno pomogli Šiltovi.

Prikazan je prilog sačinjen u lipnju 1991. g. o srpskoj vojsci, snimke iz Golubića i sa kninske tvrđave, te su tada prvi put predstavljene javnosti, kao i sam okrivljenik. Naveli su kako je tvrđava pretvorena u obrambeni bastion Srba.

U dokazne svrhe su reproducirani i drugi video zapisi u kojima su brojni TV prilozi sa TV Crna Gora, TV Slovenija, Yutela, TV Sarajevo, TV Beograd, HTV, TV Knin, TV Banja Luka i dr., a u kojima su sadržani intervjui okrivljenika, zatim snimke s terena nakon akcije na Baniji u kojima okrivljenik kaže da imaju artiljerijski korpus sada postavljen, da u njegovim akcijama nije bilo poginulog civila, niti da je gadana crkva, osim ako je tamo bilo mitraljesko

gnijezdo. U prilogama je vidljiv prikaz situacije na ratištima u Republici Hrvatskoj na čijem teritoriju se odvijao oružani sukob, političke situacije i zbivanja u kritično vrijeme na području bivše Jugoslavije, tko je sve sačinjavao paravojne postrojbe koje su došle u Republiku Hrvatsku, koji im je bio cilj, prilozi o Nastavnom centru „Alfa“ u Bruškoj, njegovom otvaranju i vježbama. Ovdje ponovno treba kazati kako razni novinski članci, znanstveni radovi i sl., koji su od strane optužbe i obrane priloženi u sudski spis, ne predstavljaju ključne dokaze pri odlučivanju u ovoj pravnoj stvari, niti je njih ovo vijeće prihvatilo kao neupitne, jer se radi o subjektivnim prikazima pojedinih novinara ili znanstvenika, tako da se tu radi o posrednim dokazima, koji ipak nisu takvog značaja kao npr. iskazi mnogobrojnih svjedoka i materijalnih dokaza (dokumenata) koji su zaplijenjeni od agresorske strane i koji su u dokazne svrhe pregledani.

Vijeće drži kako je okrivljenik, kao zapovjednik Jedinice za posebne namjene SAO Krajine, te imajući ovlasti zapovijedanja srpskim paravojnim postrojbama, u dogovoru sa za sada neidentificiranim oficijom iz tenkovske jedinice u okviru oklopnog bataljona JNA iz Pančeva, najprije izradio plan napada na Policijsku postaju u Glini i na prigradsko mjesto Jukinac i selo Gornji Viduševac, naselja u kojima je živjelo pretežito hrvatsko stanovništvo, te da su tijekom napada zapovjedili pripadnicima potčinjenih im postrojbi da granatiraju iz tenkova, minobacača i pucaju iz svog raspoloživog oružja po civilima, njihovim kućama i gospodarskim zgradama u Jukincu, a što su ovi i činili, tako da su u tijeku cjelodnevnog napada ubijeni civili Nikola Regić i njemački novinar Egon Scotland koji se nalazio u vozilu sa vidljivim oznakama da se u njemu nalaze novinari i kretao u pravcu ulaza u Glinu. Vijeće drži i kako su oni zapovjedili da se iz topa s tenka ispaljuju granate na crkvu i školu u Gornjem Viduševcu, tako da su osnovna škola i crkva sv. Franje Ksaverskog, inače spomenik kulture i objekt posebno zaštićen međunarodnim pravom, te obližnje kuće oštećene. U Jukincu je oštećeno i uništeno najmanje 24 kuća i gospodarskih objekata, a od eksplozije granate teško je ranjen civil Vjekoslav Hoić, a stanovništvo navedenih naselja natjerano je na bijeg.

U postupku nije na nedvojben način utvrđeno da je okrivljenik, prilikom izrade plana napada na Policijsku postaju u Glini i na mjesta Jukinac i Gornji Viduševac, to radio u dogovoru baš sa Ratkom Rapaićem, za kojeg u optužnici stoji da je bio zapovjednik tenkovske jedinice u okviru oklopnog bataljona JNA, zbog čega je taj navod ispušten iz činjeničnog opisa, pa je u činjeničnom opisu presude navedeno, da se to odvijalo u dogovoru sa za sada neidentificiranim oficijom iz tenkovske jedinice u okviru oklopnog bataljona JNA iz Pančeva, a tko je bio taj oficir, da li se možda doista radilo o Ratku Rapaiću ili nekome drugome, nije se moglo utvrditi na nedvojben način, ali to i nije od presudne važnosti za donošenje odluke u ovom postupku.

Isto tako, u skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem, ispušten je navod u optužnici da su pripadnici paravojnih postrojbi pljačkali napuštene kuće u Jukincu. Naime, u postupku nije utvrđeno da su baš toga dana ili sutradan, kada je prestao napad na Jukinac i kad je Jukinac okupiran, odnosno 26. i 27. srpnja 1991. g., pljačkane kuće u Jukincu, tako da je taj navod ispušten. Iz iskaza mnogobrojnih svjedoka proizlazi da su tijekom Domovinskog rata njihove kuće opljačkane, ali u postupku nije utvrđeno da se to točno dogodilo inkriminirane prigode, već se to najvjerojatnije dogodilo kasnije, što se okrivljeniku ne stavlja na teret, pa nije niti moglo opstati u izreci presude.

U svakom slučaju, vijeće drži, kako je to ranije već navedeno, da je okrivljenik, zajedno s dijelom JNA, naredio napad na Policijsku postaju u Glini i na mjesta Jukinac i Gornji Viduševac, a naređujući takav napad na civilno stanovništvo i naselja, kojega je posljedica smrt

i teška tjelesna ozljeda ljudi, napad bez izbora cilja kojim se pogađa civilno stanovništvo i protuzakonito i samovoljno uništava u velikim razmjerima imovina, što nije opravdano vojnim potrebama, te da se izvrši napad na objekte posebno zaštićene međunarodnim pravom, okrivljenik je za vrijeme oružanog sukoba između regularnih oružanih snaga Republike Hrvatske s jedne strane, te paravojnih srpskih postrojbi i JNA s druge strane, postupio protivno pravilima međunarodnog prava i to čl. 3. st. 1. točka 1. a), čl. 27., čl. 33. i čl. 53. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g.

Naime, postupljeno je protivno čl. 3. st. 1. točka 1. a) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g. u kojem je propisano da se prema osobama koje izravno ne sudjeluju u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i osobe koje su izvan bojnog ustroja zbog bolesti, rana, lišenja slobode ili bilo kojega drugog razloga, postupa u svakoj prilici čovječno, bez ikakvoga nepovoljnog razlikovanja utemeljenog, između ostalog, na vjeroispovijedi ili uvjerenju, ili bilo kojem drugom sličnom kriteriju, te je prema tim osobama zabranjeno nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstava, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja.

Također je postupljeno, kako je već ranije navedeno, protivno čl. 27. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g. u kojem je propisano da će se prema zaštićenim osobama postupati čovječno i da će ih se štiti od svakog čina nasilja ili zastrašivanja, protivno čl. 33. u kojem je propisano da su zabranjene kolektivne kazne, kao i sve mjere zastrašivanja ili terorizma, te da su zabranjene represije prema zaštićenim osobama i njihovoj imovini te protivno čl. 53. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g. u kojem je propisano da je zabranjeno uništavati pokretnu i nepokretnu imovinu, koja pojedinačno ili kolektivno, pripada pojedincima, državi ili javnih tijelima i sl.

Vijeće drži kako je tada postupljeno i protivno odredbama čl. 4. st. 1. i 2. točka a) Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) od 8. lipnja 1977. g., koji također zabranjuje prema navedenim osobama nasilje nad životom, zdravljem i fizičkim ili mentalnim blagostanjem, naročito ubojstvo i okrutno postupanje, protivno čl. 13. istog Dopunskog protokola u kojem se navodi da civilno stanovništvo i pojedinci civili uživaju opću zaštitu od opasnosti koje proistječu iz vojnih operacija, da oni neće biti predmet napada te da su zabranjeni akti ili prijetnje nasiljem, čiji je glavni cilj da šire strah među civilnim stanovništvom te protivno čl. 16. istog Dopunskog protokola II. u kojem se navode posebno zaštićeni objekti, pa da je tako zabranjeno vršiti bilo kakve neprijateljske akte uperene protiv povijesnih spomenika, umjetničkih djela ili hramova koji predstavljaju kulturno ili duhovno nasljeđe naroda.

Ispušten je navod da je postupljeno i protivno odredbi čl. 4. st. 2. točka g) Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) od 8. lipnja 1977. g., u kojoj je navedeno da se zabranjuje pljačka, jer u postupku nije dokazano, kao što je to već ranije navedeno, da su baš kritične prigode, odnosno dana 26. i 27. srpnja 1991. g., pripadnici paravojnih postrojbi pljačkali imovinu, iako je poznato da je imovina pljačkana, ali kasnije, međutim to nije predmet optužbe.

Što se tiče odredbi Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. (Protokol I), odnosno odredbi tog Protokola koje se spominju u optužnici, za kazati je kako se, u konkretnom slučaju, radi o oružanom sukobu nemeđunarodnog karaktera, pa se

odredbe Dopunskog protokola I., koje se odnose na međunarodni oružani sukob, ovdje ne mogu primijeniti, zbog čega su odredbe Dopunskog protokola I. ispuštene iz činjeničnog opisa.

Međutim, iz pravila običajnog međunarodnog ratnog i humanitarnog prava proizlazi kako civilno stanovništvo i pojedini civili uživaju opću zaštitu od opasnosti koje proističu iz vojnih operacija, te se zabranjuju napadi nasumce, vršeni bez izbora ciljeva, odnosno napadi takve prirode da pogađaju vojne objekte i civile i civilne objekte bez razlikovanja. Prema ovim pravilima civilni objekti ne smiju biti predmet napada, a u slučaju da postoji sumnja da li se neki objekt koji je namijenjen za civilne svrhe, kao što su hram, kuća ili druga prebivališta ili škola, koristi tako da daje efikasno doprinos vojnoj akciji, smatrat će se da se ne koristi na taj način.

U konkretnom slučaju, obveza onoga koji planira ili odlučuje o napadu, u ovom slučaju okrivljenika, je bila takva da je on morao poduzeti sve što je moguće da provjeri da objekti koje će napasti nisu ni civilni ni civilni objekti i da nisu obuhvaćeni posebnom zaštitom, te je morao poduzeti sve moguće mjere predostrožnosti pri izboru sredstava i metoda napada da bi se izbjegli i u svakom slučaju sveli na minimum slučajni gubici života civila, povreda civila i oštećenje civilnih objekata te je bio dužan uzdržati se od odluke da se krene u bilo koji napad od kojeg se može očekivati da će prouzrokovati slučajne gubitke života civila, povrede civila, oštećenje civilnih objekata ili kombinaciju toga, koji bi bili nesrazmjerno veliki u odnosu na predviđenu konkretnu i direktnu vojnu prednost, ali je u postupku jasno utvrđeno da okrivljenik nije postupio na takav način.

Vijeće drži nedvojbeno utvrđenim kako je ovdje očito postojao veliki nesrazmjer napada i onih koji su se branili, jer su napadači sigurno znali da napadnuti ne raspolažu s oružjem kojim se mogu boriti protiv oklopnih vozila, tenkova i teškog naoružanja s kojim su raspolagali napadači.

Vijeće nije prihvatilo obranu okrivljenika u kojoj je naveo kako on nije počinio predmetno kazneno djelo, da se tada nisu obavljala razaranja velikih razmjera te da je on u prvom redu poštivao disciplinu, jer je takva njegova obrana u suprotnosti s dokazima optužbe, posebno u suprotnosti s brojnim iskazima svjedoka optužbe i materijalnim dokazima, na temelju kojih je zaključeno da je okrivljenik počinio kazneno djelo.

Slijedom svega naprijed navedenog, vijeće drži utvrđenim kako je okrivljenik Dragan Vasiljković počinio kaznena djela upravo na način kako je opisano u točkama 1. i 2. izreke presude.

Okrivljenik Dragan Vasiljković je kao faktični zapovjednik improviziranog zatvora na kninskoj tvrđavi, osim sudjelovanja u počinjenju pojedinih inkriminiranih radnji, i dopuštao inkriminirane radnje, opisane u izreci presude. Okrivljenik je, u odnosu na ratne zarobljenike, proglašen krivim kroz dva modaliteta i to sudjelovanjem u samom zlostavljanju, tj. aktivnim činjenjem, te nesprječavanjem zabranjene posljedice u odnosu na postupanje njemu potčinjenih pripadnika Jedinice za posebne namjene u sastavu paravojnih postrojbi SAO Krajine.

U postupku je nedvojbeno utvrđeno da je okrivljenik postupao s izravnom namjerom, u odnosu na kazneno djelo iz čl. 122. OKZRH, tj. u odnosu na svoje učešće u nečovječnom postupanju i nanošenju velikih patnji i ozljeda tjelesnoga integriteta prema ratnim zarobljenicima Osmanu Vikiću i Veliboru Bračiću, jer je bio svjestan svojih djela te je htio njihova počinjenja, a način na koji je okrivljenik tada postupao ukazuje na njegovu namjeru da

ratnim zarobljenicima Osmanu Vikiću i Veliboru Bračiću nanese velike patnje i ozljede tjelesnoga integriteta.

U odnosu na kaznena djela iz čl. 122. OKZRH u svezi s čl. 28. st. 2. OKZRH i čl. 120. st. 1. OKZRH u svezi s čl. 28. st. 2. OKZRH, treba kazati kako je okrivljenik Dragan Vasiljković, kao zapovjednik Jedinice za posebne namjene, koja je upravljala improviziranim zatvorom na kninskoj tvrđavi, bio dužan brinuti se da se prema svim zarobljenicima postupa čovječno i da se spriječi svako njihovo zlostavljanje, s tim da nije prijeporno kako je on znao za zlostavljanja, a i sam je osobno sudjelovao u nečovječnom postupanju prema ratnim zarobljenicima. Propuštanjem sprječavanja zlostavljanja zatvorenika okrivljenik je svjesno pristao na takvo postupanje čime se zapravo, iako se radi o nečinjenju propuštanjem, zbog velike količine iskazane kriminalne volje, tj. svjesnog pristanka (*dolus eventualis*) njega kao zapovjednika na zločine podređenih, tome nečinjenju-propuštanju pridaje značaj činjenja inkriminiranih radnji, odnosno sve to prerasta u zonu zapovjednog činjenja. Prema tome, okrivljenik je kao zapovjednik postrojbe koja je upravljala improviziranim zatvorom i osiguravala ga, bio odgovoran za posljedice koje su nastupile u zatvoru, koje su opisane pod točkom 1. izreke presude.

U odnosu na kazneno djelo iz čl. 122. st. 1. i 2. OKZRH, opisano pod točkom 2. izreke presude, utvrđeno je da je okrivljenik postupao s izravnom namjerom jer je, na temelju zajedničkog dogovora, zapovjedio svojim potčinjenima da pucaju iz svog oružja, odnosno da se izvrši napad bez izbora cilja na civilno stanovništvo i civilne ciljeve te ciljeve posebno zaštićene međunarodnim pravom, kao i da se protuzakonito i samovoljno uništava u velikim razmjerima imovina, što nije opravdano vojnim potrebama, znajući da će oni pucati po tim ciljevima i da će doći do oštećenja objekata i žrtava, pa je kao posljedica toga, između ostalog, nastupila smrt i teška tjelesna ozljeda ljudi.

Nedvojbeno je kako je okrivljenik, u vrijeme počinjenja djela, bio ubrojav, što tijekom postupka nije bilo upitno, niti je isticano kao sporno, pa kako nije bilo drugih razloga koji bi isključili njegovu krivnju, trebalo ga je proglasiti krivim za počinjenje kaznenih djela opisanih u izreci presude pod točkama 1. i 2.

Uzevši u obzir da je nakon počinjenja predmetnih kaznenih djela više puta izmijenjen zakon, tako da je 1. siječnja 1998. g. stupanjem na pravnu snagu Kaznenog zakona („Narodne novine br. 110/97, 27/98, 50/00, 51/01, 11/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08, 57/11 – u daljnjem tekstu: KZ/97) prestao važiti dotadašnji OKZRH, da bi 1. siječnja 2013. g., kada je stupio na pravnu snagu novi Kazneni zakon („Narodne novine“ br. 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15 – u daljnjem tekstu: KZ/11) prestao važiti prethodni KZ/97, vijeće je, u smislu načela primjene blažeg zakona, propisanog u odredbi čl. 3. KZ/11, procjenjivalo koji je zakon za okrivljenika najblaži. Kako postoji pravni kontinuitet između kaznenih djela ratnog zločina iz čl. 120. OKZRH i čl. 122. OKZRH i kaznenih djela ratnog zločina iz čl. 158. KZ/97 i čl. 160. KZ/97 te kaznenih djela ratnog zločina iz čl. 91. KZ/11, ali kako KZ/11 i KZ/97, u konkretnom slučaju, za okrivljenika nisu blaži, to je, u odnosu na predmetna kaznena djela trebalo primijeniti OKZRH, koji je bio na snazi u vrijeme počinjenja predmetnih kaznenih djela.

Naime, novi KZ/11 i prethodni KZ/97 nisu blaži jer je po tim zakonima za predmetna kaznena djela ratnog zločina propisana stroža kazna zatvora, nego je to propisano po OKZRH. Prema tome, OKZRH je u konkretnom slučaju najblaži zakon, pa su prema okrivljeniku primijenjene odredbe tog zakona.

Prilikom odabira vrste i visine kaznene sankcije vijeće je okrivljeniku cijenilo kao olakotne okolnosti činjenicu što je od počinjenja kaznenih djela prošlo više od 26 godina i što je on do sada neosuđivan, dok drugih olakotnih okolnosti nije našlo. Kao otegotne okolnosti vijeće je okrivljeniku cijenilo činjenicu što su počinjenjem djela nastupile teške posljedice, budući je živote izgubilo dvoje ljudi, a stanovništvo je bez ikakvog razloga bilo protjerano iz svojih domova, dok žrtve grubog fizičkog i psihičkog zlostavljanja i danas trpe posljedice, kao i bezobzirnost te ustrajnost pri počinjenju kaznenih djela.

Cijeneći sve naprijed navedene okolnosti na strani okrivljenika, vijeće je okrivljeniku za svako djelo za koje je proglašen krivim, prethodno utvrdilo kazne zatvora, tako da mu je za dva kaznena djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz točke 1. izreke presude i za jedno kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz točke 1. izreke presude, za svako to kazneno djelo, temeljem čl. 122. OKZRH, čl. 122. OKZRH u svezi s čl. 28. st. 2. OKZRH i čl. 120. st. 1. OKZRH u svezi s čl. 28. st. 2. OKZRH, utvrdilo kazne zatvora u trajanju od po pet godina, dok mu je za kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz točke 2. izreke presude, temeljem čl. 120. st. 1. i 2. OKZRH, utvrdilo kaznu zatvora u trajanju od osam godina.

Nakon toga, vijeće je temeljem čl. 122. OKZRH i dr., uz primjenu odredbi o stjecaju iz čl. 43. st. 1. i 2. točka 2. OKZRH, okrivljenika osudilo na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od petnaest godina, smatrajući da će se time postići svrha kažnjavanja, odnosno da će se time postići ciljevi kako generalne, tako i specijalne prevencije.

Vijeće je, temeljem čl. 45. st. 1. OKZRH, odlučilo da se u izrečenu jedinstvenu kaznu zatvora okrivljeniku uračuna vrijeme provedeno u ekstradicijskom pritvoru od 20. siječnja 2006. g. do 4. rujna 2009. g. i od 12. svibnja 2010. g. do 8. srpnja 2015. g., kao i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 9. srpnja 2015. g. pa nadalje.

Vijeće je, temeljem čl. 148. st. 1. u svezi s čl. 145. st. 1. i 2. ZKP/08, obvezalo okrivljenika Dragana Vasiljkovića da naknadi troškove kaznenog postupka i plati, na ime troškova za svjedoke iznos od 26.965,77 kuna, na ime troškova za tumače iznos od 5.307,50 kuna, na ime troškova sudskog vještaka iznos od 3.528,00 kuna, na ime troškova odvjetnika po službenoj dužnosti iznos od 5.700,00 kuna, kao i paušalni iznos od 10.000,00 kuna, uzimajući pri tome u obzir složenost i trajanje postupka te imovinske prilike okrivljenika.

Vijeće je okrivljenika Dragana Vasiljkovića, temeljem čl. 453. točka 3. ZKP/08, oslobodilo optužbe da bi počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH, koje mu je stavljeno na teret točkom II. optužnice, jer u ovom postupku nije dokazano da bi on počinio to kazneno djelo.

Naime, okrivljenik negira da bi počinio predmetno kazneno djelo, a na temelju izvedenih dokaza se ne može izvesti zaključak da bi on počinio to kazneno djelo.

U odnosu na ovo kazneno djelo treba kazati kako je sporno je li se uopće zbio predmetni događaj, odnosno je li okrivljenik zapovjedio potčinjenim pripadnicima postrojbe da tuku dva zarobljena hrvatska vojnika za sada neutvrđenog identiteta, a potom i da ih likvidiraju, te jesu li njegovi potčinjeni postupili po njegovoj zapovjedi i jesu li najprije tukli, a potom iz vatrenog oružja ubili dva zarobljena hrvatska vojnika.

Ključni dokaz optužbe za ovo kazneno djelo je iskaz svjedoka Pere Dragišića. U ovom postupku svjedok Pero Dragišić je ispitan čak tri puta i niti jednom njegov iskaz nije bio identičan. Naime, svaki iskaz svjedoka Pere Dragišića je bio konfuzan, nelogičan i neuvjerljiv, a ovaj svjedok je, prilikom svakog ispitivanja, u bitnom mijenjao svoj iskaz, tako da je svaki put dao drukčiji iskaz. Stoga je, već na prvi pogled, jasno da se iskazu ovog neuvjerljivog svjedoka ne može pokloniti vjera.

Svjedok Pero Dragišić je prvi put ispitan kod istražnog suca Županijskog suda u Zadru 20. kolovoza 1998. g., kada je došao iz Banja Luke u Republiku Hrvatsku s obitelji i bio zatečen bez osobnih dokumenata, zbog čega je dobio prekršajnu kaznu. U tom iskazu opisao je kako je u srpnju 1991. g. dobrovoljno pristupio paravojnim postrojbama, a prvo mjesto gdje je bio da je bio Golubić gdje je komandant bio Stevo Ševko. Po profesiji da je kuhar, tako da je u vojsci radio kao kuhar. U Kninu da je upoznao kapetana Dragana i da se dobrovoljno javio u njegovu jedinicu koja je brojila 250 ljudi. S njim da je bio i njegov susjed Milorad Dragišić i da su njih dvojica u toj postrojbi bili jedini s domaćeg terena, dok su ostali bili iz Srbije. Kapetanu Draganu da se priključio 1992. g. ili 1993. g. i da je sudjelovao u akcijama oko Benkovca, Kašića i Maslenice. Tim akcijama da je rukovodio osobno kapetan Dragan. Jedno vrijeme da je radio u komandi kapetana Dragana u Bruškoj. U komandu da nije ulazio.

Svjedok je nadalje opisao događaj mjesec dana iza akcije Maslenica, kada su u komandu u Bruškoj dovedena dva zarobljena hrvatska vojnika, kampanjolom da su ih dovezli vozač kapetana Dragana Zoran Petričević iz Leskovca, Dragan Radišić iz Beograda te Jovo Pešić iz Smederevske Palanke, koji su tu došli s kapetanom Draganom. To sve da je gledao iz barake u kojoj je radio kao kuhar. Čim su ih izvukli iz vozila da su ih počeli tući, rukama i nogama, i to da ih je najviše tukao Radišić. Dok su ih tukli da je kapetan Dragan, koji je bio vani, u blizini, sve to gledao. Nakon toga da su ih uveli u prostorije škole, da su sva trojica ušla s njima, dok je kapetan Dragan ostao vani. Iz te prostorije da je čuo jauke, to da je trajalo oko pola sata, a zatim da je čuo 6 ili 7 pojedinačnih pucnjeva, po njegovoj procjeni iz puške. Iza toga da su ta trojica iznijela vani mrtve hrvatske vojnike, bacili ih u istu kampanjolu i odvezli na nepoznato mjesto. Istog dana da se taj Radišić hvalio pred kuhinjom da je on osobno pobio te vojnike, da ih je postavio pored zida i pobio iz puške, da je ispalio pojedinačno 6 ili 7 hitaca.

Svjedok Pero Dragišić je ponovno ispitan u istrazi kod državnog odvjetnika 29. svibnja 2015. g. Nakon što mu je predložen raniji iskaz izjavio je da ostaje kod svega što je kazao, s tim što je kazao da se detalja ne sjeća, ali da se sjeća događaja kada su dovedena dva hrvatska vojnika, te da se sjeća jauka, pucnjave i da su ubijeni. Isto tako da se sjeća da je u momentu kad su dovedeni tu bio kapetan Dragan. Ponovio je da je to vidio jer je izašao vani iz kuhinje i bio udaljen 20-30 metara, da su ih doveli Zoran Petričević i Dragan Radišić, a kad su ih doveli da su nešto razgovarali s kapetanom Draganom, no da je on bio kuhar i da nije obraćao pažnju na sve što se događalo u kampu. Izjavio je da se sjeća da su ti vojnici bili u komandi oko pola sata, a za to vrijeme da je kapetan Dragan bio vani. On je bio blizu te škole u kojoj je bila komanda možda 20-ak metara udaljen.

Nadalje, u ovom je iskazu naveo da je čuo kad je kapetan Dragan rekao tim vojnicima „likvidirajte ih“ i „očerajte ih dalje, bacite ih“. Svjedok je ponovio da se taj Radišić u kuhinji ispred njega hvalio time da je on osobno pobio te zarobljenike i to iz puške, kao i da su ih dovezli kampanjolom i mrtve odvezli istim vozilom. U odnosu na kapetana Dragana svjedok je rekao da je od osoba koje su skupa s njim bile u kampu saznao da je osoba koju je vidio ispred komande kapetan Dragan, da je kontaktirao i sa vozačem kapetana Dragana Petričevićem i da je iz razgovora s njim te iz razgovora s drugim osobama, onima koje su radile u kuhinji, kao i

od Milorada Dragišića, saznao to o čemu je govorio da bi Petričević bio vozač kapetana Dragana, da je s njim došao iz Srbije i tako saznao za kapetana Dragana.

Na pitanje branitelja svjedok je rekao da su mu 1998. g. u policiji pokazivali sliku kapetana Dragana i da je na toj slici prepoznao osobu o kojoj je iskazivao vezano za ono što se dogodilo u Bruškoj, odnosno da je to osoba koju je vidio ispred komande u Bruškoj.

Svjedok Pero Dragišić je ispitan i na raspravi 9. ožujka 2017. g. U tom iskazu je naveo da se zbog protoka vremena ne sjeća detalja događaja, no da ostaje kod onog što je ranije izjavio u Šibeniku. Nadalje, je izjavio da se ne može sjetiti imena osoba koje su dovele ta dva hrvatska vojnika, niti je li vidio ili čuo kako se prema tim vojnicima postupalo. Tek kasnije da je čuo neke pucnjeve, sat vremena nakon što su ti vojnici dovedeni, da nije vidio da su ti vojnici ubijeni. Tom prilikom da nije vidio okrivljenika da bi bio na mjestu događaja.

O tome da su ubijena dva hrvatska vojnika da je saznao od nekog kolege u kuhinji čijeg se imena ne može sjetiti. Svjedok je izjavio da mu se prijetilo kad je bio kod svoje obitelji u Banja Luci, kad je bio kod kćeri u Subotici, da mu je kazano da se makne, no da se on nije prepao, pa da je ipak došao svjedočiti. Te prijetnje koje je dobio da su bile u vezi s njegovim svjedočenjem u ovom postupku. Svjedok Pero Dragišić je ponovio da je točan njegov iskaz kojeg je dao dana 29. svibnja 2015. g. kod državnog odvjetnika, kao i raniji iskaz kojeg je dao pred sudom. Ponovio je da su dva hrvatska vojnika doveli Zoran Petričević, Dragan Radišić i Jovo Pešić, zatim da je okrivljenik bio ispred i da je mogao vidjeti da su ta dva hrvatska vojnika dovedena, dok da nije čuo da bi on nešto kazao u smislu da ih otjeraju i bace, te da je to što je ranije rekao čuo od nekoga, ali ne može potvrditi da bi to čuo osobno od okrivljenika.

Svjedok je na pitanja branitelja okrivljenika ponovio da je bio kuhar, da nije ulazio u komandu, da je u Brušku došao 1992. g. ili 1993. g., da ne zna odakle je Zoran Petričević, a ako je ranije rekao da je iz Leskovca, da je onda tako, isto tako da je Dragan Radišić negdje iz Tiškovca iz BiH, a za Jovu Pešića da ne zna. Ta trojica koja su dovela ova dva hrvatska vojnika da su imala nekakvu plavu uniformu, dok da se ne sjeća kako su bili odjeveni hrvatski vojnici, da o tome nije vodio računa. Naveo je i kako je s njim u Bruškoj bio njegov zemljak Milorad Dragišić.

Za istaći je kako ovaj svjedok na raspravi nije prepoznao okrivljenika Dragana Vasiljkovića.

U odnosu na ovo kazneno djelo ispitanici su svjedoci obrane Pero Damjanović, Branko Lakić, Miloš Krnjeta, Nebojša Popović, Zoran Drača i Milorad Dragišić, koji su osporavali da bi se dogodio predmetni događaj, a osporavali su i da bi u Nastavnom centru „Alfa“ u Bruškoj bila osoba imena Pero Dragišić.

Naime, iz iskaza svjedoka Pere Damjanovića proizlazi kako je on u inkriminirano vrijeme bio u Bruškoj i da je glavni kuhar u kampu u Bruškoj bio Zoran Drača, a da osobu po imenu Pero Dragišić ne poznaje, niti da bi ta osoba tu radila kao kuhar.

Iz iskaza svjedoka Branka Lakića proizlazi kako je on u inkriminirano vrijeme bio u nastavnom centru u Bruškoj, ali da ne poznaje osobu po imenu Pero Dragišić, kao ni osobe koje se zovu Zoran Petričević, Dragan Radišić i Jovo Pešić.

Iz iskaza svjedoka Miloša Krnjete proizlazi kako se u kampu u Bruškoj nije nikada dogodilo neko ubojstvo.

Iz iskaza svjedoka Nebojše Popovića proizlazi kako nije točno da bi vojnici iz Nastavnog centra „Alfa“ preuzeli dva zarobljena hrvatska vojnika.

Iz iskaza svjedoka Zorana Drače proizlazi da je on u Bruškoj bio glavni kuhar, da se nikada nije dogodilo da bi netko bio ubijen u kampu, a niti da poznaje osobu po imenu Pero Dragišić.

Iz iskaza svjedoka Milorada Dragišića proizlazi kako on poznaje Peru Dragišića jer da su iz istog sela, da je od 11. mjeseca 1991. g. bio angažiran u ratu, ali da nikada nije bio zajedno s Perom Dragišićem u nekoj postrojbi, te da nikada nije bio u Nastavnom centru „Alfa“ u Bruškoj i da ne zna gdje se taj centar nalazi. Za Peru Dragišića je kazao kako je on uvijek bio nekako „na svoju ruku“, da je bio u nekim ratnim postrojbama za vrijeme rata, ali da ne zna u kojima.

Analizirajući obranu okrivljenika, pregledane materijalne dokaze, iskaz svjedoka Pere Dragišića, te iskaze svjedoka Pere Damjanovića, Branka Lakića, Miloša Krnjete, Nebojše Popovića, Zorana Drače i Milorada Dragišića, koji su svjedočili u odnosu na ovo kazneno djelo, treba kazati kako nitko od ovih potonjih svjedoka ne tereti okrivljenika za počinjenje predmetnog kaznenog djela, te su svi, osim Milorada Dragišića, bili ustrajni u tome kako ne poznaju svjedoka Peru Dragišića, ali su svi bili ustrajni u tome da ta osoba nikada nije bila u Nastavnom centru „Alfa“ u Bruškoj i da se ovaj događaj nije nikada dogodio u Nastavnom centru „Alfa“ u Bruškoj.

Jedini svjedok koji je kazao da poznaje Peru Dragišića je svjedok Milorad Dragišić, što je i razumljivo jer su oni susjedi iz istog sela, ali je i ovaj svjedok porekao da bi Pero Dragišić bio s njim u Nastavnom centru „Alfa“ u Bruškoj, kako je to kazao Pero Dragišić. Posebno treba istaći iskaz svjedoka Zorana Drače, koji je bio glavni kuhar u Nastavnom centru „Alfa“ u Bruškoj, a koji ne poznaje Peru Dragišića, kojega bi sigurno poznavao da je ovaj bio u tom centru i to još kao kuhar.

Analizirajući iskaz svjedoka Pere Dragišića, vijeće drži kako je taj svjedok bio vrlo neuvjerljiv i konfuzan, mijenjao je svoj iskaz svaki put kada je ispitan, njegova sva tri iskaza su u potpunoj suprotnosti s ostalim izvedenim dokazima, tako da se na tako neuvjerljivom i konfuznom iskazu ne može temeljiti sudska presuda. Osim toga, iz činjeničnog opisa nije razvidno tko bi bili ubijeni hrvatski vojnici, koja su njihova imena, kojoj su postrojbi pripadali i je li ih tko tražio, što je naprosto nevjerovatno. Optužba je barem morala navesti imena i prezimena poginulih vojnika i navesti podatke o tome kojoj su postrojbi pripadali, posebno jer, prema podacima u spisu, tijela tih poginulih hrvatskih vojnika nisu nikada pronađena, pa se ne može niti zaključiti da bi se uopće radilo o hrvatskim vojnicima, niti se može zaključiti da se ovaj događaj, opisan u izreci presude pod točkom 3., uopće dogodio utužene prigode u Nastavnom centru „Alfa“ u Bruškoj.

Na temelju iskaza samo jednog svjedoka, koji je pri tome krajnje neuvjerljiv i koji je na koncu i povukao svoj iskaz kojim je teretio okrivljenika, ne može se zaključiti da je okrivljenik zapovjedio počinjenim pripadnicima postrojbe da tuku dva zarobljena hrvatska vojnika, a potom i da ih likvidiraju, odnosno ne može se zaključiti da bi okrivljenik bio odgovoran za smrt dva hrvatska vojnika nepoznatog identiteta.

Kod ovakvog stanja stvari, gdje vijeće ne može prihvatiti vjerodostojnim iskaz svjedoka optužbe, kao i kod činjenice da niti ostali dokazi ne ukazuju nedvojbeno da bi okrivljenik počinio ovo kazneno djelo, nije bilo dvojbe da se u odnosu na ovo kazneno djelo treba donijeti oslobađajuća presuda jer nije dokazano da bi ga okrivljenik počinio.

Prema tome, u ovom postupku nije dokazano da bi okrivljenik počinio predmetno kazneno djelo, zbog čega ga je, u odnosu na to kazneno djelo, trebalo osloboditi od optužbe.

Vijeće je, temeljem čl. 149. st. 1. ZKP/08, obzirom da je u ovom dijelu donesena oslobađajuća presuda, odlučilo da troškovi kaznenog postupka u tom dijelu padnu na teret proračunskih sredstava.

Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci presude.

U Splitu, 26. rujna 2017. g.

ZAPISNIČARKA:

Ines Tomić, v.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Damir Romac, v.r.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 15 dana po primitku pismenog opravka. Žalba se podnosi u četiri primjerka ovome sudu, a o njoj odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

DNA:

- ŽDO-u Split,
- okrivljeniku Draganu Vasiljkoviću,
- braniteljima okrivljenika Slađani Čanković, odvjetnici u Zagrebu i Tomislavu Filakoviću, odvjetniku u Osijeku,
- u spis

za točnost opravka ovlaštení službenik

